

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	སྐབས་གཉིས་པ། ཁོང་ནད་གསོ་བ།	༡-༢
༢	ལེའུ་བླ་མ་པ། མ་ཁུ་བའི་ནད་བཙོས་པ།	༢-༢༠
༣	ལེའུ་བདུན་པ། གཙོང་ཆེན་སྐྱོན་ནད་བཙོས་པ།	༢༠-༢༣
༤	ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྐྱ་ཐབ་ཀྱི་ནད་བཙོས་པ།	༢༣-༢༧
༥	ལེའུ་དགུ་པ། འོར་ནད་བཙོས་པ།	༢༧-༢༩
༦	ལེའུ་བཅུ་པ། དམུ་ཆུའི་ནད་བཙོས་པ།	༢༩-༣༣
༧	ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙོང་ཆེན་ཟད་བྱེད་བཙོས་པ།	༣༣-༣༥

སྐབས་གཉིས་པ། ཁོང་ནད་གསོ་བ།

༄༅། །སྐབས་གཉིས་པ་ཁོང་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟུབ་པར་ཁུས་པ་དང་།
དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

ཇི་ལྟར་བསྟུབ་པར་ཁུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་བྲང་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅས་ཁུས་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་བྲང་སྤྱོད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །དམར་ཁྲིད་ལག་ལེན་མན་ངག་རྒྱུད་འདི་ཡི། ཁོང་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟུབ། །འཛོ་མཛད་
སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཁུས་པས། །ཞེས་པ་སྟེ། །འདུས་ནད་སྟུག་པོ་བཅོས་པའི་ལེའུ་གསུངས་
ཚར་བའི་རྗེས། དེ་ནས་ཡང་བྲང་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅས་ཁུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས་སྟོན་པ་བྲང་
སྤྱོད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །དམར་ཁྲིད་ལག་ཏུ་ལེན་པ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཆེན་འདིས་ཁོང་པའི་ནད་གསོ་བའི་
སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟུབ་པར་བགྱི། །འཛོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁུས་པ་ལས།
དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སྐབས་དོན་དངོས་བསྟན་པའོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་བྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཀྱེ་
བྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །

སྐབས་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

ཁོང་ནད་གཅོང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །སྟེ་བཞི་གཅོང་གི་རྩ་བ་མ་ཁུ་དང་། །འབྲས་བུ་གཅོང་ནད་གསར་རྟིང་
རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁོང་པའི་ནད་གཅོང་འདི་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྟན་སྦྱ་ཐབ་འོར་དམ་ཁུ་བཞི་སྟེ་
སྟེ་བཞི་གཅོང་གི་རྩ་བ་མ་ཁུ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་གཅོང་ནད་རང་ལ་ཡང་གསར་པ་དང་རྟིང་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །
ལེའུ་དུག་པ། མ་ཁུ་བའི་ནད་བཅོས་པ།

མ་ཁུ་བའི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། །ལེའུའི་མཚན་བསྟན་
པའོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

མ་ཁུ་གཙང་གི་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དུག། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རྒྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་དེ་ཡི་བཙུག་
ཐབས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་མ་ཁུ་གཙང་ནད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དུག་ཏུ་ངེས་དགོས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རྒྱུར་ཚུལ་
བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་དེའི་བཙུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ། མ་ཁུ་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།

རྒྱ་ནི་བད་ཀན་སྤྱི་ཞིང་བསེལ་བ་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ནི་བད་ཀན་ས་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཅན་རོ་ལ་མངར་སྤྱི་ཞིང་བསེལ་
བ་ལ།

གཉིས་པ། མ་ཁུ་བའི་རྒྱུན་བསྟན་པ།

དེ་རྒྱུན་རྒྱུན་དང་མ་གོམས་མི་འཕྲོད་དང་། །རོ་བོ་མི་འཇུ་བ་ཡི་རྒྱུན་བཞི་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་ནམས་བསྟན་པ་དང་མ་གོམས་པ་དང་མི་འཕྲོད་པའི་བསེལ་དང་རོ་བོ་མི་འཇུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

༡ རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་བསྟན་པ།

དང་པོ་རྒྱུན་ནི་གང་རྒྱུང་ཅན་གྱི་མི། །བྱུངས་ངན་སྟེག་དང་ལ་བས་སྦྱ་བ་བ། །དལ་བར་འདུག་དང་ལྷ་ངན་སེམས་ལས་
དུབ། །ཀླས་དང་བས་ཀྱི་མནར་བྱལ་འཇུ་མི་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་རྒྱུན་ནི་རང་བཞིན་གང་རྒྱུང་ཅན་གྱི་མི་
བྱུངས་ངན་སྟེག་པ་སྟེ་སྟེམ་པོ་དང་། ལ་བས་སྦྱ་བ་བཅུད་མེད་བ་ལུས་དལ་བར་འདུག་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལ་སོགས་
པའི་སེམས་ལས་དུབ་པ། ཀླས་པ་དང་བས་ཀྱིས་ཞེས་མ་བྱུང་བའམ་སྟོགས་པས་མནར་བའི་བྱལ་ལ་གསར་པ་འཇུ་མི་
རུས་པ་དང་།

༢ མ་གོམས་པའི་རྒྱུན།

མ་གོམས་ནམ་བྱེད་ལ་བས་མ་སྦྱང་བ། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་གོམས་པ་ནི་ནམ་བྱེད་ལ་བས་མ་སྦྱང་བ་བ་དང་།

༣ མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱུན་བསྟན་པ།

མི་འཕྲོད་དཀར་སྦྱར་སྦྱང་དེ་འོ་མ་ཉ། །སྤྱི་མ་མ་ཁུ་བའི་མ་བོས་པ་དང་། །འདྲེས་པར་བོས་པས་མི་འཕྲོད་འཇུ་མི་
འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། མི་འཕྲོད་པ་ནི་དཀར་སྦྱར་སྦྱང་དེ་འོ་མ་ཉ་ནམས་སྤྱི་མ་མ་ཁུ་བའི་མ་བོས་པ་དང་འདྲེས་
པའམ་བསྟེན་ནས་བོས་པས་མི་འཕྲོད་ཅིང་འཇུ་མི་རུས་པར་འགྱུར།

༤ རོ་བོ་མི་འཇུ་བའི་རྒྱུན་བསྟན་པ།

ཟས་ཀྱི་རོ་བོ་འབྲུག་གསར་བསེར་ཅན་རུལ། །ཤ་རིད་ཆིལ་བྱ་འོ་སྒྲོན་རྒྱུ་པ་དང་། །མ་ཚོས་འཆིག་དང་ཁེངས་པོ་རྒྱ་
བསྐྱེས་ནམས། །དུས་མེད་ཟས་ཚོད་མ་ཟིན་འཇུ་བ་དཀའ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་རོ་བོ་མི་འཇུ་བ་ནི་འབྲུག་གསར་པ་
སེར་ཅན་ནམ་མ་སྒྲིན་པ་དང་རུལ་བ་དང་ཤ་རིད་པོ་སྟེ་རྒྱུ་པ་དང་། ཆིལ་བྱ་འོ་མ་སྒྲོན་པ་མ་བསྐྱེས་བའི་གང་མོ་དང་
བཙོ་བསྐྱེས་སོགས་མེད་པའི་རྒྱུ་པའི་རིགས་དང་། མ་ཚོས་པ་དང་། ཆིག་དྲགས་པ་དང་། ཁེངས་པོ་སྟེ་རས་པ།
ཐུག་པ་སོགས་རྒྱ་བསྐྱེས་ནམས་མ་ཁོལ་བ་ནམས་དུས་མེད་པར་ཟས་ཚོད་མ་ཟིན་པར་ཟོས་པས་འཇུ་དཀའ་བར་གྱུར་པ་
དང་།

གསུམ་པ། མ་ཞུ་བའི་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་འགྱུར་རྒྱུ་དེས་ཆིག་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཙོང་ནད་འགོ་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། མ་ཞུ་བའི་
རིགས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

༡ འགྱུར་རྒྱུ་དེས་ཆིག་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ།

འགྱུར་རྒྱུ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དུ་ལྡན་པ་ཡིས། །བད་མཁྱིས་རྒྱུང་གིས་འཇུ་བའི་མ་ཉམས་ཏེ། །ཐུགས་བྱེད་བད་ཀན་དག་
གིས་ཐུག་མ་རུས། །འཇུ་བར་བྱེད་མཁྱིས་པས་འཇུ་མ་རུས། །མེ་མཉམ་རྒྱུང་གིས་དངས་སྟིགས་འབྱེད་མ་རུས། །དེ་
ལས་མ་རུ་ཞེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གཉིས་སུ་ལྡན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བད་མཁྱིས་
རྒྱུང་སོགས་ཀྱིས་འཇུ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཉམས་ན། སྤྱིར་རྒྱས་གང་ཡིན་པོ་བར་
སྟེབས་པ་ནས་བཟུང་ལུས་བྱངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་མེ་བོ་དོད་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་སྒྲིན་ཏེ་ནད་
བྱངས་ངི་མ་སྟོམས་པར་གནས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་ཞུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མེ་བོ་དོད་གསུམ་གྱི་རོ་
བོ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་ཆེ་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་
ནམས་འདག་པ་ལྟར་བཞག་ཅིང་ནལ་ནལ་པོར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བད་ཀན་ཐུག་བྱེད་དུ་བཏགས། འཇུ་བའི་བོད་
དེ་ལ་མཁྱིས་པ་འཇུ་བྱེད་དུ་བཏགས། དངས་མ་དང་སྟིགས་མ་འབྱེད་པའི་ཤུགས་དེ་ལ་རྒྱུང་མེ་མཉམ་དུ་བཏགས། དེ་
མཐུན་གྱི་པན་གཙོད་ལས་མེ་བོ་དོད་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྒྲན་མར་བསྐྱེལ་བ་རྒྱན་གྱིས་
འབྲུགས། དོད་ཀྱིས་བཞུ། རྒྱུང་གིས་དངས་སྟིགས་འབྱེད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་པོ་ལོང་དང་རྒྱ་མར་གནས་
ལ། ཆ་ཤས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ལྱབ་པ་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་ལས། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་མེ་བོ་དོད་རང་གནས་འདུག །ཆ་ཤས་ལུས་
བྱངས་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །འབྲི་དང་འབར་བས་འཕེལ་དང་ཟད་པར་འགྱུར། །དང་པོས་ཕྱི་མ་རྒྱས་དང་འགྲིབ་བྱེད་
ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིར་དེ་ལས་གོ་ལྟོག་པ་མ་ཞུ་བའི་གྱུར་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་ནི་གོང་གི་སྤྱི་བསེལ་རྒྱ་དང་དེ་སྟེད་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་བས་སྒོམ་སྒྲན་སོགས་མེ་བྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅན་དེ་བད་ཀན་མུག་བྱེད་དང་། མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་
 དང་། ལྷུང་མེ་མཉམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་ཅིང་འཇུ་བའི་མཐུ་དང་རུས་པ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕོ་བར་བད་ཀན་མུག་
 བྱེད་བད་ཀན་གྱིས་མུག་ཅེས་པ་དེ་དག་གིས་འདག་པ་ལྟར་རམ་ཆམ་ཆམ་ལ་བཏང་བར་མུག་ཅེས་པ་བྱེད་མ་རུས་པས་
 རང་སོར་ལུས། དེ་འཇུ་བར་བྱེད་པའི་མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་ཀྱིས་ལུ་བར་མ་རུས་པར་མ་སྒྲིན་པ་དེ་ཐ་མར་མེ་མཉམ་ལྷུང་
 གིས་དངས་མ་དང་སྒྲིགས་མ་འབྱེད་མ་རུས་པར་འབྲེས་མར་གནས་པའམ། ལམ་ལོག་པར་ལུགས་པའི་རྒྱ་དེ་ལ་སྒྲོན་
 གྱི་བྲང་སྤྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལུ་བ་ཞེས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ གཙུང་ནད་དུ་འགོ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ།

མ་ལུ་བའི་དབང་གིས་ཕོ་བའི་བད་ཀན་འཕེལ། །བེ་སྒྲབས་དེ་ཡིས་ལྷུང་རྒྱུའི་ཙ་སྒྲབས་བཀག། །ལྷོན་དང་ལྷུགས་བྲེག་མེ་
 རྫོད་ཉམས་ལ་སོགས། །གཙུང་ནད་མ་ལུས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ལུ་བ་དེའི་དབང་གིས་ཕོ་བའི་
 བད་ཀན་འཕེལ་བའི་བེ་སྒྲབས་དེས་ལྷུང་རྒྱུ་བའི་ཙ་སྒྲབས་རྣམས་བཀག་པས་ལྷོན་དང་ལྷུགས་བྲེག་དང་མེ་བྱོད་ཉམས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་གཙུང་ནད་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

༢ མ་ལུ་བའི་རིགས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ།

དར་ལ་བབ་ཅིང་སྟོབས་ལྡན་མེ་བྱོད་ཆེ། །ལུས་ངག་བྲེལ་ཞིང་སྦྱུམ་བག་རྒྱན་དུ་བ། །མི་འཕྲོད་བས་ལ་གོམས་སམ་
 བྲིད་ནས་སྟོབ། །དེ་ལ་དུས་ཀྱན་དུས་མ་ལུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ན་ཆོད་དར་ལ་བབ་ཅིང་ལུས་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མེ་བྱོད་ཆེ་ཞིང་ལུས་དང་ངག་བྲེལ་ཞིང་སྦྱུམ་བག་གི་བས་རྒྱན་དུ་བ་ཞིང་མི་འཕྲོད་པའི་བས་ལ་རྒྱན་
 དུ་བརྟེན་པས་གོམས་སམ་བྲིན་སྟོབ་པ་ནི་དང་པོ་རྒྱུད་དུ་དེ་ནས་ཆེར་བསྦྱེད་པ་དེ་ལ་བྱ་བས་དེ་དང་ལྡན་ན་དུས་ཀྱན་
 དུ་མ་ལུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ། མ་ལུ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་རྣམས་དང་རོ་བོ་རིགས་གྲོགས་དུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་བྱེ་ན་རྣམས་དང་། རོ་བོ་དང་། རིགས་དང་། གྲོགས་
 དང་། དུས་ལྡེལ་ས།

༣ རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

རྩམ་གྱིས་དབྱེན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་དང་གསུམ། ཁྱོད་ནི་ཙམ་པ་སྡོད་ཤིང་དོ། ལྷན་ནི་ཆང་ཆུ་འོ་མ་ཞོ་དར་
 ར། །སྐྱེས་ནི་ཙེ་མར་འབྲུ་མར་ཆོལ་ཞག་རྒྱུ་། ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུ་ཕལ་ཆེར་ཉེས་པ་ཆེ། ཞེས་པ་སྟེ། རྩམ་གྱིས་དབྱེན་
 བྱེད་དང་། ལྷན་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་གསུམ་སྟེ། ཁྱོད་བཞི་ཡུལ་གཙང་ཤོད་གཞུང་གསུམ་སོགས་ས་སྐྱེ་བའི་ནས་གྱི་
 ཙམ་པ་དང་སྡོད་ད་ སོགས་ནར་སོན་པ། སེམས་ཙན་ཙོལ་ལས་གྱིས་དུབ་པའི་མཐར་ཀླས་ནས་ཤི་བའམ། ཡང་ན་
 ཤེད་དན་དུས་བསད་པའི་ཤིང་དེ་རྒྱུད་པོ་སོགས་སོ། ལྷན་ནི་ཆང་ནར་སོན་དང་། ཆུ་དན་པ་དང་། མཛོ་མ་ཡིན་
 པའི་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། དར་བ། ར་སོགས་སོ། །སྐྱེས་ནི་ཙེ་མར་དང་། འབྲུ་ལས་བཟོས་པའི་མར་དང་། ཆོལ་
 དང་། ཞག་ནི་སྐྱེས་ཙན་གྱི་རིགས་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་སོགས་སོ། ལྷན་དང་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཉིས་
 མ་ལུ་བ་ཕལ་ཆེར་ཉེས་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །

༡ རོ་བོའི་སློ་ནས་དབྱེན་བ་བསྟན་པ།

རོ་བོས་དབྱེན་སྟིགས་མ་དངས་མ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། རོ་བོའི་སློ་ནས་དབྱེན་སྟིགས་མ་དང་དྲངས་མ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་དོ། །

༡ སྟིགས་མ་མ་ལུ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སྟིགས་མ་མ་ལུ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁ་བས་མ་ལུ་རང་སར་ཕོ་ལོང་ལས། །བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་འཕེལ་བས་གཏུགས་
 བས་གནས། རྟིངས་ནས་སྟིགས་མ་འདྲིལ་བའི་བས་སྐྱབ་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལས་སྟིགས་མ་ལ་མ་ལུ་བ་ཞེས་
 བྱ་བཞི་ཁ་བས་གང་ཡང་མ་ལུ་བར་རང་སར་ཕོ་བ་དང་ལོང་དུ་ལས། དེ་བད་ཀན་གྱི་བེ་སྐྱབས་འཕེལ་བས་གཏུགས་
 བས་གནས་པ་དེ་ཡུན་སོང་རྟིངས་ནས་སྟིགས་མ་དང་འདྲིལ་བའི་བས་གྱི་སྐྱབ་དུ་འགྱུར་རོ།

༡ དྲངས་མ་མ་ལུ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་དྲངས་མ་མ་ལུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། བྱེ་བྲག་གཙང་སྡེ་བཞི་སྟེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ། །

༡༡ དྲངས་མ་མ་ལུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསྟན་པ།

མེ་མཉམ་རྒྱུད་གིས་དྲངས་སྟིགས་མ་ཕྱེད་པའི། སྟིགས་མ་དངས་མའི་རྩ་མིག་ཤོར་བ་ཡིས། །དྲངས་སྐྱར་མཁྲིས་
 པས་བྱངས་ཁྲག་མ་སྟོན་ཏེ། །ཡུན་རིང་མཆིན་གནས་དྲངས་མ་མ་ལུ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། མེ་མཉམ་རྒྱུད་གི་མཐུ་
 ཉམས་པས་དྲངས་སྟིགས་མ་ཕྱེད་པའི་སྟིགས་མ་ཡང་དྲངས་མ་རྒྱ་བའི་རྩ་མིག་ཏུ་མཉམ་པོར་ཤོར་བས་མདངས་
 བསྐྱར་གྱི་མཁྲིས་པས་ཀྱང་བྱངས་དང་ཁྲག་མ་སྟོན་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་མཆིན་པར་གནས་པའི་དྲངས་མ་མ་ལུ་བ་ཞེས་བྱ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།

༡༢ བྱེ་བྲག་གཙོང་སྡེ་བཞིའི་སྐྱོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

རྟིངས་ནས་དངས་མ་འདྲིལ་ཟགས་བྱེར་འབྱིངས་བཞི། །འདྲིལ་བས་སྐྱན་ནམས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཟགས་པས་
སྐྱོ་བྱེད་དུ་སྐྱོད་པར་བྱེད། །བྱེར་བས་དུག་མཛེ་མེ་དབལ་འོར་དུ་རྒྱུད། །འབྲས་དང་སྲུང་ཡ་རྟོག་དང་བམ་དུ་
མར་འཁྱུར། །འབྱིངས་པས་སྐྱུག་པོ་རྒྱས་གཤམ་མཆེར་པའི་ནད། །ནད་ནམས་པལ་འཆེར་དངས་མ་མ་ཞུས་
སྐྱོད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟིངས་པའི་དུས་ནས་དངས་མ་འདྲིལ་བ་དང་། ཟགས་པ་དང་། བྱེར་བ་དང་འབྱིངས་པ་
བཞིར་གྱུར་པ་ལས། འདྲིལ་བས་གཙོང་ནད་སྐྱན་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདྲིལ་བའི་གཙོང་གི་སྡེ་
ཞེས་དང་། ཟགས་པས་ཀྱང་གཙོང་ནད་སྐྱོ་བྱེད་དང་དུ་སྐྱོ་སོགས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པས་ཟགས་པའི་གཙོང་གི་སྡེ་ཞེས་
བྱ། བྱེར་བས་གཙོང་ནད་གྱུར་དུག་ལྟ་བུ་དང་མཛེ་དང་། མེ་དབལ་དང་། འོར་དུ་རྒྱུད་བ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲས་
དང་། སྲུང་ཡ་དང་། རྟོག་དང་། རྒྱུ་བུ་དང་། མཁྲིས་པ་མིག་སེར་དང་། ཅ་སྐྱོན་དང་། ཀྱང་འབམ་སོགས་ཀྱི་
ནད་དུ་མར་འཁྱུར་བས་བྱེར་བའི་གཙོང་གི་སྡེ་ཞེས་དང་། འབྱིངས་པས་སྐྱུག་པོ་རྒྱས་པ་དང་གཤམ་མཆེར་པའི་ནད་
དུ་འཁྱུར་བས་འབྱིངས་པའི་གཙོང་གི་སྡེ་ཞེས་བཞིར་བཞེད་ཅིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ནད་དེ་ནམས་པལ་ཆེར་དངས་
མ་མ་ཞུ་བས་རྒྱ་བྱས་ནས་བསྐྱོད་དོ། །

༣ དིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བེ་སྐྱབས་བསྟན་ནད་དང་། །མ་ཞུ་ཤིང་འདྲ་དུག་འདྲ་ནམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་
དིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བེ་སྐྱབས་དང་གསུང་ནད་དང་། །མ་ཞུ་བ་ཤིང་དང་འདྲ་བ་གྱོང་པོ་དང་དུག་འདྲ་དང་ནམ་པ་
བཞིའོ། །

༤ གྲོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

གྲོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ན། རྒྱུང་དང་འགྲོགས་པ་དང་།
མཁྲིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་འོག་དུ་ཆ་བ་སྤྱི་སྐྱབས། །ལྷན་ཆད་
རྒྱུང་ལྷན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད། །དཔེར་ན་གཉེན་བཤེས་མཐུན་པ་ལས་བྱེད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །

༥ དུས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དུས་ཀྱིས་དབྱེན་གསར་རྟིང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དུས་ཀྱིས་དབྱེན་ཡང་གསར་དང་རྟིང་པ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྩིས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟིགས་མ་མ་ཞུ་བའི་ཟས་ཀྱི་སྐྱེན་གཅིག་ དྲངས་མ་འདིལ་བ། ཟགས་པ། བྱེར་བ།
འབྱིངས་པ་བཞི། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བེ་སྐབས་གསུང་ནད། ཤིང་འདྲ། དུག་འདྲ་སྟེ་བཞི། གྲོགས་རྒྱུང་དང་། མཁྲིས་
པ་དང་། བད་ཀན་དང་གསུམ། དུས་གསར་དུས་དང་རྟིང་པའི་དུས་གཉིས་ཏེ་དེལ་བས་བཅུ་བཞིའོ། །

ལྷ་པ། མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

ངོས་འཛིན་རྟགས་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་
ཡོད་པ་ལས།

༡ སྦྱིད་རྟགས་བསྟན་པ།

སྦྱི་རྟགས་དྲི་མ་འགག་གམ་དུས་མིན་འབྱུང་། །འོག་རྒྱུང་འགྱུ་དཀའ་འབྱུང་ཞིང་ཁོང་པ་སྟོ། །སྐབས་སུ་འབྱིང་རྩེས་
བྱངས་ཆེར་འཁྱུ་བར་འགྱུར། །དངས་སྟིགས་འདྲེས་པས་བཤང་གཅི་ཞག་ཅན་འཁྱུ། །ཁོང་སྟོམ་ལུས་ལྷི་ཡི་ག་ལྟོག་
པར་བྱེད། །ཐོས་དུས་ན་ཞིང་སྟེག་ལ་མགོ་བོ་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་རྟགས་དྲི་མ་འགགས་པའམ་དུས་མིན་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། འོག་རྒྱུང་འགྱུ་བར་དཀའ་བས་འབྱུང་ཞིང་ཁོང་པ་སྟོ་བ་དང་། སྐབས་སུ་འབྱིངས་པའི་རྩེས་ལ་བྱངས་ཆེར་
ཞེས་མང་བར་འཁྱུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དྲངས་མ་དང་སྟིགས་མ་འདྲེས་པས་བཤང་བ་དང་གཅིན་གཉིས་ཞག་ཅན་དུ་
འཁྱུ་བ་དང་། ཁོང་པ་སྟོམ་པ་ཞེས་སྟོ་བ་རྒྱུང་ཞིང་སྦྱིད་ལུག་པ་ལུས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པར་མི་བདེ་བ་དང་། ལུས་ལྷི་
ཞིང་ཡི་ག་སྤར་ལས་ལྟོག་པར་བྱེད། ཟས་གང་ཡང་ཐོས་པའི་དུས་ན་ཞིང་སྟེག་པ་འབྱུང་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་སོགས་འབྱུང་
ངོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ངོ་བོའི་རྟགས་དང་། རིགས་ཀྱི་རྟགས། གྲོགས་ཀྱི་རྟགས། དུས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རྟགས་བཅས་བཞི་ཡོད་
དོ། །

༡ ངོ་བོའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྟིགས་མ་མ་ཞུ་བ་དང་། དྲངས་མ་མ་ཞུའི་རྟགས་གཉིས་སོ། །

༡༡ སྟིགས་མ་མ་ཞུ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་སྟིགས་མ་མ་ཞུ་ན། །ཁ་མངལ་ཕོ་བ་འཛིང་ལ་སྟེག་ཅིང་སྐྱུག །གང་མ་ཞུ་བའི་བས་དེ་བྱད་པར་
གཞོད། །གོམས་པར་བོས་སམ་རྟིངས་ནས་དེ་ལྟར་མིན། །མིག་དང་གདོང་པ་རྒྱང་བོལ་གཡོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ།
བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ལ་སྟིགས་མ་མ་ཞུ་བའི་ཆོ་ན་ལ་བས་མི་ཆོར་བར་མངལ་ཞིང་ཕོ་བ་འཛིང་བ་སྟེ་རྩིང་བ་དང་རྟིང་ལ་
སྟེག་པ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱུག་པ་དང་། །གང་མ་ཞུ་བ་བྱུང་བའི་བས་དེ་བྱད་པར་དུ་གཞོད་ཅིང་། །བས་དེ་གོམས་པར་བོས་
པའམ་འབྲིས་ཆར་བའི་རྟིངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་མིན་ཏེ། །མིག་དང་གདོང་པ་རྒྱང་པའི་བོལ་ལྟེ་བ་རྣམས་གཡོ་བར་བྱེད་
དོ། །

༡༢ དྲངས་མ་མ་ཞུ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དངས་མ་མ་ཞུ་ཁོང་སྟོམ་ཡི་ག་འགག །སྟེག་མང་ཤ་སྐམ་སྟིང་ག་ཅིབ་ལོགས་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། དྲངས་མ་མ་ཞུ་བ་ནི་
ཁོང་པ་སྟོམ་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ་ཡི་ག་འགགས་པ་དང་། །སྟེག་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཤ་སྐམ་ལ་སྟིང་ག་དང་
ཅིབ་ལོགས་ན་བ་དང་།

༡ རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་མ་ཞུ་བེ་སྐབས་དང་། །བསྐྱད་ནད་དང་། །ཤིང་འབྲ་དང་། །དུག་འབྲ་དང་བཅས་བཞི་ཡོད་དོ། །

༡༣ མ་ཞུ་བེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མ་ཞུ་བེ་སྐབས་བད་ཀན་འཕེལ་བ་ཡིས། །སྟེང་འོག་མེ་མཉམ་རླུང་རླུང་ལམ་བཀག་པས། །ཁོང་སྟོ་ཐེར་བྲུག་ན་ལ་
འོག་རླུང་སྟོམ། །སྟེག་པ་མི་འཐོན་མ་ཞུ་ཀུན་གྱི་རླུ། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཞུ་བའི་བེ་སྐབས་དང་བད་ཀན་འཕེལ་བས་སྟེང་
དང་འོག་གི་མེ་མཉམ་གྱི་རླུང་རླུང་བའི་ལམ་སྟེ་སྐྱོན་གསང་དབྱས་མ་དང་སྟེ་ཁྱུང་ལ་མེ་བཅས་བཀག་པས་ཁོང་པ་སྟོ་
ཞིང་ཐེར་ལ་བྲུག་ཅེས་རང་སར་ན་བ་ལ་འོག་རླུང་སྟོམ་པ་དང་། །སྟེག་པ་མི་ཐོན་ཞིང་མ་ཞུ་བ་ཀུན་གྱི་རླུ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །

༡༤ མ་ཞུ་བསྐྱད་ནད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མ་ཞུ་བསྐྱད་ནད་ཅེས་བྱ་བེ་སྐབས་དེས། །ཐུར་སེལ་ལམ་བཀག་གེན་དུ་ལོག་པ་ཡིས། །དབྱགས་ངན་སྟེ་ཞིང་ངི་མ་
སྐམ་པ་དང་། །བྲང་ཆ་རྩ་ཆོན་འོང་ཞིང་སྟེག་པ་བསྐྱད། །མཆིན་ངི་ན་ཞིང་མཐུག་ཏུ་སྐྱུག་པོར་འབྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ།
མ་ཞུ་བ་གསྐྱད་ནད་ཅེས་བྱ་བའི་བེ་སྐབས་དེས་ཐུར་སེལ་གྱི་ལམ་བཀག་པའི་གེན་དུ་ལོག་པ་ཡིས། །དབྱགས་ངན་ལ་
སྟེ་ཞིང་ངི་མ་སྐམ་པ་དང་། །བྲང་ཆ་ལ་རྩ་ཆོན་འོང་ཞིང་སྟེག་པ་གསྐྱད་པ་སྟེ་འཕལ་འབྱུང་ལ་མཆིན་ངི་ན་ཞིང་དེའི་
མཐུག་ཏུ་སྐྱུག་པོར་འབྱུར་དོ། །

༡༣ མ་ཁྱེ་ཤིང་འདྲའི་རྟགས་བསྟན་པ།

མ་ཁྱེ་ཤིང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བེ་སྒྲུབས་དེས། །སྟེང་འོག་རྒྱ་བ་རྒྱུང་གི་ལམ་བཀག་པས། །མེ་མཉམ་མཆིན་མཆེར་རྩིབ་
ལོགས་རྩ་ནང་ཞུགས། །དབྱེ་དགུ་མི་ཤེས་ནང་དུ་ཤིང་བརྩུག་འདྲ། །གར་ཞུགས་གཟེར་ཞིང་སྤང་ཐབས་འབྱུང་བ་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁྱེ་ཤིང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའི་བེ་སྒྲུབས་དེས་སྟེང་དང་འོག་གི་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་གི་ལམ་བཀག་པས་མེ་
མཉམ་མཆིན་པ་དང་མཆེར་པ་རྩིབ་ལོགས་སོགས་ཀྱི་རྩ་ནང་དུ་ཞུགས་པས་དབྱེ་དགུ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ནང་དུ་
ཤིང་བརྩུག་པ་འདྲ་ལ། །གར་ཞུགས་པའི་ས་དེར་གཟེར་ཞིང་སྤང་ཐབས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

༡༤ མ་ཁྱེ་དུག་འདྲའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དུག་འདྲ་དྲངས་མ་མ་ཁྱེ་རྩ་མིག་བྱེད། །རྩ་ནང་ཀུན་དུ་དྲངས་མ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། །དུག་ནད་ལྟ་བུར་གྱུ་ལྟས་སྟོ་ཞིང་
སྐྱམ། །ཤེར་རྒྱུང་ཐོས་རྗེས་མི་བདེ་དང་ག་ཞན། །ཆ་ཆེས་གང་ཆེས་གཉིས་ཀ་མི་བཟོད་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་འདྲ་བ་
དེ་དྲངས་མ་མ་ཁྱེ་བར་རྩ་མིག་ལ་བྱེད་ཏེ་རྩ་ནང་ཀུན་དུ་དྲངས་མ་དེ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་སོ། །དུག་གི་ནད་ལྟ་བུར་གྱུ་
དང་ལྟས་སྟོ་ཞིང་སྐྱམ་པ་དང་། །ཤེར་རྒྱུང་ལ་ཐོས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་མི་བདེ་ཞིང་དང་ག་ཞན་པ་དང་། །ཆ་ཆེས་པ་དང་
གང་ཆེས་པ་གཉིས་ཀ་མི་བཟོད་པར་ནའོ། །

༡༥ གྲོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

མ་ཁྱེ་ནམ་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་ལྟན་ཆོ། །ཁོང་སྟོ་འདར་དང་མགོ་འཁོར་ཡན་ལག་རེངས། །མཁྲིས་ལྟན་ཁོང་ཆ་དྲི་ཆེ་
འཁྲུ་བ་སེར། །སྟེག་སྐྱུག་སྟོམ་དད་ཆེ་ཞིང་རིམས་ཀྱིས་འདེབས། །བད་ཀན་ལྟན་པ་མཆིལ་མ་འབྱར་བག་
མང་། །ལུས་ལྟེ་སེམས་བྱིང་སྟེག་སྐྱུག་ཟས་མི་ ཞེས། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁྱེ་བའི་ནམ་པ་དེ་ནམས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་རྒྱུང་དང་ལྟན་ཆོ་ཁོང་པ་སྟོ་ལ་འདར་བ་དང་མགོ་པོ་འཁོར་ཞིང་ཡན་ལག་རེངས་པའོ། །མཁྲིས་པ་དང་ལྟན་ན་
ཁོང་པ་ཆ་ཞིང་དྲི་ཆེ་བར་འཁྲུ་བའི་མདོག་སེར། །སྟེག་པ་དང་སྐྱུགས་པ་རྟག་ལ་སྟོམ་དད་ཆེ་ཞིང་རིམས་ཀྱིས་འདེབས།
བད་ཀན་དང་ལྟན་པ་མཆིལ་མ་ལ་འབྱར་བག་མང་ཞིང་། །ལུས་ལྟེ་ལ་སེམས་བྱིང་ཞིང་སྟེག་པ་དང་སྐྱུག་པ་བྱེད་ཅིང་
ཟས་ཀྱི་རོ་མི་ཞེས་སོ། །

༡༦ དུས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དུས་ཀྱི་དབྱེ་ན་གསར་དང་རྟིང་པ་གཉིས། །གསར་པའི་དུས་ན་མ་ལུ་བ་ཞེས་བྲ། །རྟིང་ས་ནས་མ་ལུ་འི་རྒྱས་བསྐྱེད་
གཙང་ནད་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་དབྱེ་ན་གསར་པ་དང་རྟིང་པ་གཉིས་ལས་གསར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་
ན་མ་ལུ་བ་ཞེས་བྲ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྟིང་ས་ནས་མ་ལུ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་དེ་གཙང་ནད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ། བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙེས་པའི་ཐབས་ལ་གསར་རྟིང་ནམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་བཙེས་པའི་ཐབས་ལ་གསར་པ་དང་རྟིང་པ་
ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

༡ གསར་དུས་ཀྱི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསར་དུས་བཙེས་ཐབས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །གསར་པའི་དུས་ལའང་བཙེས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་
སུ་ཡོད་པ་ལས།

༡ གསར་དུས་ཀྱི་སྤྱིའི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་སྟན་དཔྱད་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི། །མ་ལུ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནད་སྟོབས་སྦྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལ་སྟན་དང་།
དཔྱད་དང་། ཟས་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ལས། མ་ལུ་བ་དེར་ཡང་རྒྱུ་བ་འབྲིང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ནད་ཀྱི་སྟོབས་གསུམ་དུ་
སྦྱར་ནས་བཙེས་དགོས་ཏེ།

༡ མ་ལུ་རྒྱུ་འབྲིང་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ལུ་རྒྱུ་འབྲིང་ཟས་ཀྱིས་བགྱེས་སྟོན་བྲ། །ནང་རུབ་དུས་ན་རྒྱུ་ཆའི་རྒྱ་སྟོལ་གཏུང་། །སྟིགས་མ་རང་སར་ལས་པའི་
མ་ལུ་འཇུ། །བད་ཀན་བེ་སྟབས་ཅ་སྟབས་འགགས་པ་སྤྱོད་། །ཁ་བས་འཇུ་དཀའ་གང་མོ་ཆེས་པ་སྤང་། །ཕྱི་ཐུག་སྟོ་
བཏབ་ལུག་ཤ་ཡིབ་མ་དང་། །ཉ་དང་ཆོད་ཤ་ཆང་དང་བཅད་ཐོན་སོགས། །ཡང་ངོ་འཇུ་སྟོ་རྒྱ་སྤྱང་ཉུང་ཤེས་
བསྟེན། །སྤྱོད་ལམ་ལྷན་གང་བསེར་བུ་ཉིན་གཉིད་སྤང་། །སྟོན་གསར་ལས་ངོ་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅོལ་བ་སྤྱད། །འོན་ཀྱང་
གསར་དུས་སྤྱང་བྲ་ཉིན་གཉིད་པན། །ཁ་ཅིག་མ་ལུ་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ལ། །བཅགས་པ་པན་ཞེས་ཆོངས་པའི་
སུན་ཆོག་སྟེ། །སྟིགས་མ་མ་ལུ་གསར་པ་བཅགས་པན་ཏེ། །དངས་མ་མ་ལུ་རྟིང་པའི་དུག་དུ་འགྱུར། །ཅི་ཕྱིར་དངས་
མ་མཆིན་གནས་མཁྱིས་ལྟན་ཆ། །སྟིགས་མ་པོ་ལོང་བད་རྒྱུ་བསྟོངས་པས་གང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ལུ་བ་རྒྱུ་འབྲིང་ལ་
ཟས་ཀྱི་རིགས་སྤྱང་བར་གནས་པའི་བགྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་གང་ཆེར་མ་བཏང་བ་ཁ་སྟོན་པར་བྲ་ཞིང་། །ནང་
པར་དང་རུབ་མོའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཆ་བཏབ་པའི་རྒྱ་བསྟོལ་ལ་བཏུང་བས་ཟས་ཀྱི་སྟིགས་མ་རང་སར་ལས་པའི་མ་ལུ་བ་
ནམས་འཇུ་ཞིང་བད་ཀན་ལ་བཏྟེན་པའི་བེ་སྟབས་དང་ཅ་སྟབས་འགགས་པ་ནམས་སྤྱོད་། །ཁ་བས་འཇུ་དཀའ་བ་དང་།

གང་མོ་སོགས་མངས་པའམ་ཆེས་པ་སྤང་ཞིང་། བསྟེན་པ་ཕྱེ་ཐུག་ལ་བཅའ་སྒྲ་བཏབ་པ་དང་། ལུག་གི་ཤ་ཡིབ་མ་སྟེ་
 ཉམ་པ་ཅན་དང་། ཉ་དང་གཡག་ཤོད་ཀྱི་ཤ་དང་ཆང་དང་ཟན་ཚོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞིང་ཚོ་བ་ལ་འཇུ་སྒྲ་བའི་རིགས་
 རྒྱུ་མ་སྤྱང་བའམ་ཉུང་ཤས་ཅམ་རེ་ལས་མི་བསྟེན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཀྱང་རྒྱན་སྟེང་དང་གང་བ་དང་བསེར་བྱ་ཕོག་ས་
 ཉིན་མོའི་གཉིད་ནམས་སྤང་ཞིང་ས་སྐྱམ་སར་ལུས་ཚོ་བར་བྱས་ལ་རྩལ་ཐོན་ཅམ་བགྱིས་ཏེ་ཕྱིས་ལ་རྩོལ་བས་རན་པར་
 བཅག འོན་ཀྱང་གསར་པའི་དུས་ལ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་དང་ཉིན་པར་གཉིད་ཉལ་ན་ཕན་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་མ་ཞུ་བ་
 གསར་པ་དང་རྟིང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅགས་པ་རང་ཕན་ཞེས་རིག་པ་སྤོངས་པའི་འོལ་ཚོད་ཀྱི་ཐུན་ཆོག་སྒྲ་སྟེ་སྟིགས་
 མ་མ་ཞུ་བ་གསར་པར་བཅགས་པ་ཕན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངས་མ་མ་ཞུ་བ་རྟིང་པའི་དུས་སུ་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 རོ། །ཅི་ཕྱིར་ན་དངས་མ་དེ་ཉིད་མཆིན་པར་གནས་ཤིང་མཁྲིས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆ་བ་དང་། སྟིགས་མ་ཕོ་བ་དང་ལོང་
 དུ་བད་རྒྱང་དང་བསྟོངས་པས་གང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡ མ་ཞུ་འབྲིང་པོའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ཞུ་འབྲིང་པོ་རྒྱུ་མ་ཆ་བཞི་ཐང་བཏང་། རྒྱུ་མ་ཆ་ཁ་རུ་ཆ་དང་ཆ་བ་གསུམ། །བསྐྱས་ཐང་ཆན་མོས་བློད་མ་ཞུ་
 འཇུ། ཞི་དཀའ་ཤོད་མ་ཁ་ཡི་ཕྱེ་མ་འཇུ། །སེ་འབྲུ་ཆ་བ་ལྷ་དང་ཆ་སྒྲ་གསུམ། །བྱར་དཀར་སྐར་ཕྱེ་ཐུན་རྒྱངས་རྒྱ་
 ཆན་དབུལ། །ཐུན་ཆེས་འཇུ་དཀའ་བེ་སྐབས་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །རྫོ་དང་བོང་བ་ཆ་ཡི་བློ་དུ་བདུག །ཁྱི་སྐྱང་གཡི་
 སོགས་སྐྱུ་དུགས་ཤིང་པར་དགྱི། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཞུ་འབྲིང་པོ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་མ་ཆ་བཞི་ཐང་བཏང་བ་དང་།
 ཡང་ན་རྒྱུ་མ་ཆ་དང་། ཁ་རུ་ཆ་དང་སྐ་པི་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་ནམས་ཀྱི་བསྐྱས་ཐང་ཆན་མོས་བློད་སྟེ་ཅིང་མ་ཞུ་
 བ་ནམས་འཇུ། ཞི་དཀའ་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤོད་མ་ཁ་ཀར་དུག་པའི་ཕྱེ་མ་འཇུ་སེ་འབྲུ་དང་བཅའ་སྒྲ་དང་པི་པི་ལིང་དང་
 ཕོ་བ་རིས་དང་ཅི་ཏྲ་ག་དབྱེ་མོང་སྟེ་ཆ་བ་ལྷ་དང་རྒྱུ་མ་ཆ་དང་ཁ་རུ་ཆ་དང་རྒྱ་ཆ་སྟེ་ཆ་སྒྲ་གསུམ་བྱར་མ་དཀར་པོ་དང་
 སྐར་བའི་ཕྱེ་མ་ཐུན་བསྐྱངས་པ་སྟེ་རྒྱང་དུ་རིམ་པས་བཏང་བ་རྒྱ་ཆན་གྱིས་དབུལ་ལ་གཏོང་ཞིང་ཐུན་ཆེས་ན་འཇུ་དཀའ་
 བས་མི་ཕན་པའི་ཁར་བེ་སྐབས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཕྱིར་འཕུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྫོ་དང་བོང་བ་དང་ཆ་ལ་སོགས་
 པའི་བློ་དུགས་ཀྱིས་བདུགས་པ་དང་། ཁྱི་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དང་ག་འགགས་པས་སྤང་བ་དང་སྤྱང་གི་གཡི་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱི་དུགས་ཤིང་པར་དགྱིའོ། །

༢ མ་ཞུ་ཆེན་པོའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ཁྱེ་ཆེན་པོ་སྐྱོན་གྱིས་བཞུས་ཆེས་སྤྱང་། རྟོན་གནས་སྐྱུགས་ལ་སྤྱད་གནས་ནི་རུ་ཏེ། བར་དུ་གནས་ན་བཤལ་
 གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ། རྩེས་ལ་ཟས་སྟོད་བསྟེན་ཉེས་སྤར་འཕེལ་བྱེད། རྟེ་ཕྱིར་རྩེས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་གྱི་ཏུ་གཟབ། རྟེས་
 ཀྱང་ཞེན་ཆེ་ཙམ་མ་ཐོན་ན། རྟེ་གསང་གང་བབས་མེ་འམ་ཐུར་མ་སྐྱུག། རྟེས་པ་སྟེ། མ་ཁྱེ་ཆེན་པོ་སྐྱོན་གྱིས་
 བཞུས་པའི་རྩེས་ལ་སྤྱང་བ་སོགས་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟོན་དུ་གནས་ན་སྐྱུགས་བྱ་ལ་སྤྱད་དུ་གནས་ན་ནི་རུ་ཏེ། བར་དུ་
 གནས་པའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་སྐྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་དང་། རྩེས་ལ་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་བསྟེན་པས་ཉེས་
 ན་སྤར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་རྩེས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ལ་གྱིན་ཏུ་གཟབ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གོང་དུ་བཤད་
 པའི་སྟོད་ལམ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཞེན་ཆེས་པའི་ཙམ་མ་ཐོན་ན་པོ་གསང་ཆོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་མདུན་གྱི་པོ་
 གསང་དགུ་གང་དུ་བབས་པ་མེད་ཐུར་མས་སྐྱུག་གོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ངོ་ཐོ་དང་། རིགས། རྟོགས། དུས་བཅས་བཞི་ཡོད།

༡༡ རོ་ཐོའི་སྒོ་ནས་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྟིགས་མ་མ་ཁྱེ་བ་དང་། དྲངས་མ་མ་ཁྱེ་བའི་བཙོས་ཐབས་
 བཅས་གཉིས་སོ། །

༡༢ སྟིགས་མ་མ་ཁྱེ་བའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བཙོས་པ་སྟིགས་མ་མ་ཁྱེ་ལ། རྟེ་བའི་ཐོད་སྐྱེད་སེ་འབྲུ་ཆ་བ་གསུམ། མ་ཁྱེ་འཇུ་བྱེད་རྒྱུ་ཆ་ཁ་རུ་ཆ། རྒྱ་
 ཆ་བྱར་དཀར་སྐྱར་བའི་བྱེ་མ་ལ། རྩམ་པ་མ་ཁྱེ་ཐབས་པ་དང་བྲུལ་ཏྲོག་བསྟན། ཤམ་ཁྱེ་ན་སྤྱང་གི་འོ་པོ་བ་
 འམ། རྟེ་བྱ་རྟོན་གྱི་བྱེ་བ་བསྟན་ལ་བཏང་། ཤམ་ཁྱེ་སོགས་ཡུའི་ཐང་དང་ལྟག་པ་སྤྱད། རྟེ་དང་མ་ཁྱེ་བྱ་དང་དབྱི་
 མོང་བསྟན། ཆང་དང་ཞ་ལ་ཐབས་དང་ཆང་སྟོལ་བསྟན། ཡང་ན་སོག་ཆོགས་ཐང་གིས་འཇུ་བར་བྱེད། རྩམ་
 ཁྱེ་ཆ་བསྟན་ངི་རྒྱ་བཏང་། རྟོ་དར་འོ་མ་མ་ཁྱེ་ཐུར་ཁྱེས་འཇུ། མར་ཆོལ་མ་ཁྱེ་ཙང་ཞི་མེས་བཏུལ་བསྟན། འབྲུ་
 མར་མ་ཁྱེ་སྐྱོན་བྱེ་ལྟག་སྤྱད་བསྟན། རྟོ་མ་ཁྱེ་ལ་མཚུར་དང་བེ་ཆ་བསྟན། སྐྱོན་མ་ཁྱེ་ན་དུག་རིལ་ལྟག་པ་
 སྤྱད། སྐྱོན་རྩེས་སོ་ཆ་བྱ་དག་པི་པི་ལིང་། སྐྱོ་རྒྱ་ལི་འོ་མས་བྱེན་དུ་བྱང་། རྟོན་ཆེ་དང་པོར་སྐྱུགས་བྱས་རྩེས་ལ་
 སྤྱད། རྟེད་པར་ཆ་དུགས་ཙོལ་སྤྱད་རྒྱ་སྟོལ་མཆོག། རྟེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་བའི་བཙོས་པ་ནི་སྟིགས་མ་མ་ཁྱེ་བ་
 ལ་པོ་བའི་ཐོད་བསྐྱེད་པ་སེ་འབྲུ་དང་བཅའ་སྤྱད་དང་པི་པི་ལིང་པོ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་དང་མ་ཁྱེ་འཇུ་བྱེད་རྒྱུ་ཆ་ཁ་རུ་
 ཆ་རྒྱ་ཆ་ནམས་བྱར་ཀར་དང་སྐྱར་བའི་བྱེ་མ་དེ་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བསྟན་དགོས་ལ། རྩམ་པ་མ་ཁྱེ་ན་ཐབས་
 དང་བྲུལ་ཏྲོག་བསྟན། ཤམ་ཁྱེ་ན་སྤྱང་གི་འོ་པོ་བའམ་ཡང་ན་སོ་བྱ་ནི་རྒྱུར་གནས་པའི་ཉ་ལའི་རིགས་མདོག་ནག་པོ་དེ་

དང་ཚོད་ཀྱི་གྲོ་བ་བསྐྱེད་ལ་གཏང་དགོས་ཀྱང་། ཤ་གང་མ་ལུ་བའི་ཤ་ཁུ་དང་སོག་པའི་ཡུ་བའི་ཐང་དང་ལྷག་པ་སྤྲད་
 པར་བྱ་ལ། སྤོང་དུ་ཀྱི་རིགས་མ་ལུ་ན་ཟླ་དང་དབྱེ་མོང་གཉིས་བསྐྱེད། ཆང་མ་ལུ་བ་ལ་ཕབས་དང་ཆང་བསྐྱོལ་བ་
 བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཆང་རིགས་འབྲུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་སོག་མའི་ཆོགས་ཐང་གིས་འཇུ་བར་བྱེད། ཇ་དང་ཆུ་མ་ལུ་བ་
 ལ་ཚླ་བསྐྱེད་ལ་རང་གི་བྲི་ཆུ་བཏུང་། ཞོ་དར་དང་འོ་མའི་རིགས་མ་ལུ་བའི་ཆོ་རང་རང་དང་ལྷུང་བ་སྦྱར་བའི་ཁུ་བས་
 འཇུ། མར་དང་ཆོལ་ཀྱི་རིགས་མ་ལུ་ན་ཚང་ཞི་མེས་བཏུལ་བ་བསྐྱེད་འབྲུ་མར་མ་ལུ་ན་སྐན་མའི་ཕྱེ་མ་དང་གོང་གི་སྦྱི་
 སྐན་ལྷག་པ་སྤྲད་ལ་བསྐྱེད། རྩོ་མ་ལུ་བ་ལ་ནག་མཚུར་དང་ཟེ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད། སྐན་མ་ལུ་ན་བཙན་དུག་གི་རིལ་བྱ་
 བྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་ཙམ་མཆིས་ཀྱང་སྐན་ཆེན་ལ་ཨ་རུ་ར་བཏུན་འབྲུར་བཏང་སྐ་བི་ཕོ་བ་རིས་སྐན་ཆེན་ཉིས་
 འབྲུར་བྱས་པ་གཉིས་ལྷག་པ་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་རྩེས་ལ་ཕོ་སོ་ཆ་དང་ཤུ་དག་དང་བི་བི་ལིང་དང་
 སྐ་སྦྱ་དང་ར་ཡི་འོ་མ་ནམས་ཀྱིས་གུན་དུ་བྲངས་བ་འམ། ཡང་ན་ད་སྟོབས་ཆེན་དང་ཕོར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྷར་གྱི་རི་ཤོ་དུར་
 བྱིད། སྤྱང་ཆོར་ཤུ་དག་རྒྱུ་ཚླ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་བཙའ་སྐ་བི་ལིང་བསྐྱེད་པའི་སྦྱགས་བྲས་དེའི་རྩེས་ལ་སྐན་གོང་གསལ་
 གཏོང་བ་དང་། ལྷན་པར་དུ་ཆ་དུགས་དང་ཚོལ་བས་རན་པར་བཅག་པ་དང་ཆུ་བསྐྱོལ་བཏང་ན་མཆོག་དུ་ཕན་ནོ། །
 ལ༢ དྲངས་མ་མ་ལུ་བའི་བཙོས་ཐབས་བསྐྱེད་པ།

དངས་མ་མ་ལུ་ཆ་མཉམ་བཞི་ཐང་བཏང་། བྱེར་ན་འོ་མ་ལ་ན་ཆོ་བཏབ་པས་བསྐྱེད། མ་བྱེར་འདུས་ནས་དུར་བྱིད་སྦྱི་
 ལན། རུ་རྟ་རྒྱུ་ཆོ་ཤུ་དག་བྱ་རམ་སྦྱར། རྒྱུ་ཆོན་སྦྱར་ཙམས་འབྲས་ཀྱིས་ཕྱི་རྩེས་བཙད། ཁེ་འབྲུ་ལྷ་པ་རྒྱ་སྐོལ་
 འཕུལ་ལ་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། དྲངས་མ་མ་ལུ་བའི་ཆོ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་གྱི་ཆ་མཉམ་བཞི་པའི་ཐང་བཏང་བར་བྱ་ལ།
 བྱེར་བའི་ཆོ་ན་འོ་མ་ལ་ལན་ཚླ་བཏབ་པས་བསྐྱེད་བ་དང་། མ་བྱེར་བ་དང་འདུས་ནས་དུར་བྱིད་དང་། སྦྱི་ལྷན་དང་། རུ་
 རྟ་དང་། རྒྱུ་ཆོན་དང་། ཤུ་དག་དང་། བྱ་རམ་སྦྱར་ལ། རྒྱུ་ཆོན་སྦྱགས་ན་སྦྱར་སྟེར་བཤད་པའི་ཙམས་ཏེ་གོང་སྐོས་
 ཞོའི་རུ་མ་དང་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྩེས་གཙད་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོང་གྲ་སྟེ་བཙའ་སྐ་བསྐྱེད་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་
 པ་རྒྱ་བསྐྱོལ་གྱིས་ཕུལ་ལ་བཏང་ངོ་། །

ལ༣ མ་ལུ་བེ་སྐབས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྐྱེད་པ།

མ་ལུ་བེ་སྐབས་སོ་ཆ་ཤུ་དག་སྐ། རྒྱུ་ཆོ་རྒྱ་སྐོལ་འཕུལ་བའི་སྦྱགས་ཀྱིས་བྲང་། སྦྱགས་རྩེས་ལྷོ་བར་དུགས་བྱ་རྒྱ་
 སྐོལ་བཏུང་། ལྷུ་མ་རྩ་སོ་ཆ་བུལ་ཏྱིག་བི་བི་ལིང་། རྩོ་དང་མར་སྦྱར་རེང་བུས་སྤྲད་རྒྱུད་སྦྱོང་། རྟེ་སྟེང་དུར་བྱིད་
 ཕབས་སྦྱར་མས་འབྲེན་བཏང་། སྤོང་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ར་མཐིལ་རྩོ་ཡིས་བཏུག བྱེས་པ་སྟེ། མ་ལུ་བེ་བེ་སྐབས་ཆེན་
 སོ་ཆ་དང་ཤུ་དག་དང་། བཙའ་སྐ་དང་། རྒྱུ་ཆོ་ནམས་སྦྱར་བ་རྒྱ་བསྐྱོལ་གྱིས་ཕུལ་བའི་སྦྱགས་ཀྱིས་བྲངས་ལ།

སྐྱུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟོ་བར་དུགས་བྱ་ལ་ཚུ་བསྐྱོལ་ཆད་ལྷན་བཏུང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་ལྷུ་ཙ་དང་པོ་སོ་ཆ་དང་། བྱལ་
རྟོག་དང་། བི་བི་ལིང་དང་། ཚྭ་དང་། མར་ནམས་སྐྱར་བའི་རེད་བུས་སྒྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོང་ངོ་། །དེ་སྟེང་དུར་བྱིད་དང་
ཕབས་སྐྱར་བའི་མས་འབྲེན་ཀྱང་བཏང་ལ། སྟོན་ཀྱི་དུས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡང་མཐེལ་དོ་ཡིས་བདུག་པར་བྱ།

ཁ₂ མ་ཁུ་བསྐྱེད་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བསྐྱེད་ནད་རྟིང་པའི་དྲེག་མཆམས་མེ་བཙའ་གདབ། །དེ་ཉིད་སྐྱུང་བུས་སྟེང་རྒྱུང་དག་ཏུ་བསྐྱེད། །འོག་རྒྱུང་སྟོན་ལ་
བར་རྒྱུང་དག་ཏུ་སྐྱུག། །དེ་འོག་བཤལ་རྒྱུ་ལྷ་བྱར་ཟས་སྦྱོད་གཟབ། །ཅེས་པ་སྟེ། གསུང་ནད་ལ་རྟིང་པ་གཉིས་ཀྱི་
དྲེག་པ་ནག་པོའི་སྟེབས་མཆམས་སྐྱེ་མེ་བཙའ་གདབ་ཅིང་། དེའི་ཉིན་པར་སྐྱུང་བར་བུས་ནས། སྟེང་རྒྱུང་ནི་སྐྱུ་བྱག་
དང་ཁའི་རྒྱུང་སྟེ་འདུན་པ་དག་པོས་འོག་ཏུ་མཆན་ལ་དབུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། འོག་རྒྱུང་ནི་འོག་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་
སྟོན་པར་བུས་ལ། བར་རྒྱུང་ནི་ཕོ་ལོང་བསྐྱར་ཞིང་དག་ཏུ་སྐྱུགས་ཏེ་དོན་ནི་བྱར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་མལ་དུ་གཞུག་པའི་
ཐབས་བུས་ལ། དེ་འོག་སྐྱུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བཤལ་གྱི་རྒྱུ་ལྷ་བྱར་མི་འཕྲོད་འཇུ་དཀའི་ཟས་ཀྱི་རིགས་དང་སྦྱོད་ལམ་
ནམས་གཟབ་པར་བྱའོ། །

ཁ₃ མ་ཁུ་ཤིང་འབྲེད་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ཁུ་ཤིང་འབྲེད་ཐང་དུགས་ཅེ་བཅེལ་ལ། །སྦྱོངས་སྐྱུགས་སྐྱུགས་བཏང་སྟོ་བར་ཚུ་ཆན་བདུག། །ཡོང་ཙ་རུ་བྱང་གཏར་
ལ་ཁ་ཟས་དབྱི། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁུ་ཤིང་འབྲེད་བ་ལ་མ་ཁུ་བཞི་ཐང་ངམ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་མཉམ་བཞི་པའི་ཐང་བཏང་དོ་ཆ་
མོའི་དུགས་ཀྱིས་ཅེ་བཅེལ་བ་སྟེ་ནད་ཀྱི་རྩོད་ར་བསད་ལ། སྦྱོང་དང་སྐྱུགས་གཉིས་ལས་ལྷའི་ལྟོ་སྦྱོང་གི་སྟེང་རི་ཤོ་
སྦྱང་ཆོར་སོ་ཆ་བསྐྱེད་པས་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱུགས་མར་བཏང་ཞིང་སྟོ་བར་ཚུ་ཆན་མོ་གྲོད་པར་སྐྱུགས་པས་བདུགས་པ་
དང་། ཡོང་ཙ་དང་རུ་བྱང་གཉིས་གང་བབས་གཏར་ལ་ཁ་ཟས་དབྱི་བ་སྟེ་རིམ་པས་ཉུང་དུ་གཏང་བར་བྱ།

ཁ₄ མ་ཁུ་དུག་འབྲེད་བཅོས་ཐབས།

དུག་འབྲེད་རུས་རྟིང་རྒྱངས་དུགས་ཚུ་ཆན་བྱ། །དེ་འོག་དུག་གས་སྐྱུག་པོ་ལྷ་བྱར་བསྐྱེད། །འདུས་རྟགས་ཐོབ་ནས་སྟོ་དང་
ཙ་ནས་སྐྱུང་། །རྒྱུ་ལ་ག་བྱར་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་དང་། །སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་ལྷག་པ་སྦྱད་ལ་བཏང་། །མཇུག་ཏུ་འབའ་སམ་སྐྱེན་
མར་ཕྱི་རྒྱུ་བཙད། །ཅེས་པ་སྟེ། དུག་འབྲེད་ན་རུས་རྟིང་གི་རྒྱངས་དུགས་དང་དེའི་ཁྱུ་བའི་ཚུ་ཆན་དུ་ཉལ་བར་བྱ་བ་
དང་དེ་འོག་ཏུ་དུག་ནད་དམ་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་ལྷ་བྱར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ་འདུས་པའི་རྟགས་མཐོང་བའམ་ཐོབ་ནས་སྟོ་དང་
ཙ་གང་འོས་སྐྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནས་སྐྱུངས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བྱར་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་པ་དང་། གྱར་གྱུ་བསྐྱེད་པའི་སེ་

འབྲུ་ལྷ་པ་གཉིས་ལྷག་པ་སྤྲད་ལ་བཏང་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འབའ་སམ་སྟན་
མར་གྱིས་ཕྱི་རྗེས་བཅད་དོ། །

༡༣ གྲོགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ཁུ་རྒྱུད་ལྷན་དུགས་དང་འཇམ་ཅི་བཏང་། །མཁྲིས་ལྷན་སྤྱང་ཞིང་བད་ཀན་ལྷན་པ་སྐྱུགས། །རང་རང་ཁ་འཛིན་
ཟས་སྟན་འཚམ་པས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁུ་བ་རྒྱུད་དང་ལྷན་དུགས་བྱ་བ་དང་འཇམ་ཅི་ཕྱི་རྒྱུད་བཟུ་འཇམ་
སྟངས་ཤིང་ཀུན་ཁ་རུ་ཚུ་བསྟན་པ་བཏང་ཞིང་མཁྲིས་པ་དང་ལྷན་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལྟོ་སྤྱང་སྟངས་རྒྱ་ཏིག་གསེར་མེ་དུག་མོ་
ཉུང་བསྟན་པས་སྤྱངས་ཤིང་། བད་ཀན་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡང་རི་ཤོ་སྤྱང་ཆེར་དུར་བྱིད་ཤུད་ག་རྒྱུ་ཚུ་པི་པི་ལིང་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱུགས་ཀྱིས་ནད་དག་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་རང་རང་གི་ཁ་འཛིན་གྱི་ཟས་དང་སྟན་གྱིས་འཚམས་
པས་བཅོས་སོ། །

༡ རྟིངས་པའི་དུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་བཅོས་ཐབས་དངོས་དང་། བཅོས་མི་མཁས་པའི་སྟོན་གྱི་དཔེ་དང་བཅོས་ཚུལ་
གཅེས་པར་གདམས་པ། འབྲས་བུ་གཙོང་ནད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

༡ རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་བཅོས་ཐབས་དངོས་བསྟན་པ།

མ་ཁུ་རྟིངས་ནས་ནད་གཞན་གྱུར་པ་ལ། །དང་པོ་མ་ཁུའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། །སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་ཆ་གང་ཀར་བུར་
བསྐྱར། །རྒྱ་སྟོལ་འཕུལ་བས་ཕོ་བའི་མེ་བྱོད་སྟེ། །མ་ཁུའི་ནད་འབྱུང་དངས་མ་རང་གནས་འཛོག་ །འབྲས་བུ་ནད་
གཞན་གསེ་སྤྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁུ་རྟིངས་ནས་ནད་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འང་དང་པོ་མ་ཁུ་བའི་རྒྱ་
ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། །དོང་ག་བསྟན་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་ཆ་གང་གཉིས་གང་བབས་རྟས་བསྐྱར་བ་ཆ་ན་ཀར་དང་གང་ན་
བུར་མ་གྱིས་བསྐྱར་བ་རྒྱ་སྟོལ་གྱིས་ཕུལ་བས་ཕོ་བའི་མེ་བྱོད་སྟེ། །པར་བྱེད་ཅིང་མ་ཁུ་བའི་ནད་འབྱུང་བ་སྟེ་དག་པ་
དང་དྲངས་མ་རང་གནས་སུ་འཛོག་པའི་སྤྱི་སྟན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཕོ་བའི་མེ་བྱོད་སྟེ། །པ་དང་བྱངས་བཟང་བ་
དང་ནད་གཞན་གསེ་སྤྱི་བའི་གྲོགས་སུ་བཤད་ཅིང་། །དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་ལས། །ལུས་བྱངས་བཟོ་རྒྱུ་འབྲུ་བས་རྒྱུད་མི་
གསོན། །ཕོ་བའི་མེ་བྱོད་སེ་འབྲུ་བས་མེ་བྱོད་གསོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འཚོ་བྱེད་སྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་
ནད་གཞན་གསེ་སྤྱི་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡ བཅོས་མི་མཁས་པའི་སྟོན་གྱི་དཔེ་དང་བཅོས་ཚུལ་གཅེས་པར་གདམས་པ།

རྒྱུ་མ་བཅོས་པར་འབྲས་བུ་གསོ་འདོད་པ། །དུག་རྩ་མ་ཕྱངས་ལོ་མ་བཅད་བསྐྱར་འདྲ། །ཁོང་ནད་ཐམས་ཅད་མ་ཞུས་
སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །མ་ཞུའི་གསོ་དབྱེད་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །རྒྱ་ཉིད་ཐོལ་ན་འབྲས་བུ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བཅོས་པར་ངོ་བོའམ་འབྲས་བུ་གསོ་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་དུག་གི་རྩ་བ་མ་
ཕྱངས་པར་ལོ་མ་བཅད་ནས་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །ཁོང་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་མ་ཞུ་བས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་མ་ཞུ་བའི་གསོ་དབྱེད་ལ་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤེགས་ཆེ་བས་གཅེས་ལ། རྒྱ་མཚན་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཐོལ་བའི་ཆེན་
འབྲས་བུ་ག་ལ་འབྱུང་ཞེས་ཡུས་དང་བཅས་གསུངས་སོ། །

༣ འབྲས་བུ་གཙོང་ནད་ཀྱི་ནུམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་ཞུས་པ་དང་། ལན་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡༡ ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་ཞུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་ཞུས་པ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །མ་ཞུའི་རྒྱས་
སྐྱེད་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་གཙོང་ནད་དུ། །དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་རྩ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། །རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་རྒྱུ་གཙོང་
ཇི་ལྟར་ལགས། །འཚོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྟར་
ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་ཞུས་པ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །མ་ཞུ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་
པའི་འབྲས་བུ་གཙོང་གི་ནད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འགྱུར་རྩ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། །རྟགས་དང་བཅོས་པའི་
ཐབས་རྒྱུ་གཙོང་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ལགས། །འཚོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་
དང་།

༡༢ ལན་བསྟན་པ།

སྟོན་པས་གསུངས་པ་དང་། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་མ་ཞུའི་རྒྱས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་གཙོང་ནད་ལ། །གསར་པ་
ལྟེན་དང་ལྷགས་རྟེན་མེ་རྩོད་ཉམས། །དུག་སྦྱོང་བད་ཀན་སྟག་པོ་མཁྱིས་པའི་ནད། །རྟིང་པའི་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་ཐབ་དཔུ་
འོར་བཞི། །གཙོང་ཆེན་ཟད་བྱེད་ནུམ་པ་ལྟ་བུ་བཤད། །དུག་ནད་ཕྱིས་འབྱུང་གསར་གཞན་སྟར་བཞེད་པས། །སྐྱབས་
འདིར་རྟིང་པའི་གཙོང་ནད་ལྟེ་སྟར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པས་གསུངས་པ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་
ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་མ་ཞུ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཙོང་གི་ནད་ལ། །གསར་པ་ལ་ལྟེན་དང་ལྷགས་རྟེན་མེ་རྩོད་
ཉམས་པ་དང་དུག་གཙོང་དང་བད་ཀན་སྟག་པོ་དང་མཁྱིས་པའི་ནད་དང་དུག་རྟིང་པ་ལ་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་ཐབ་དང་དཔུ་
རྩིང་དང་འོར་དང་བཞི། །གཙོང་ཆེན་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ནད་དང་ནུམ་པ་ལྟ་བུ་བཤད། །དུག་ནད་ནི་དུག་གསོ་བའི་སྐྱབས་སུ་

ཕྱིས་ནས་འབྱུང་ལ་གསར་པ་གཞན་སྟེན་དང་མེ་ཉམས་ལྷགས་ངེག་ནམས་བད་ཀན་གསོ་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་བཟོད།
 མྱོད་ཀྱི་མཁྲིས་པ་ཁ་ལུད་ཁ་ཤོར་བ་སོགས་མཁྲིས་པ་གསོ་བའི་ལེའུར་བསྟན་ཅིང་བཟོད། བད་ཀན་སྒྲུག་པོའི་རང་
 བཞིན་རྒྱུའི་འདུས་པ་བད་སྒྲུག་གསོ་བའི་ལེའུ་ནམས་སྤར་བཟོད་པས་སྐབས་འདིར་ནི་མ་ཁྱེད་པའི་གཙུག་ནང་
 དམིགས་བསལ་སྟེ་ལྷ་འདྲེན་པ་སྟེ་དེའང་སྤྱིར་གྲགས་གཙུག་སྟེ་བཞི་འདྲེན་ན། གསལ་བྱེད་སྟོན་མེད་རྒྱུད་ལས།
 བད་མཁྲིས་སྟེན་དང་ལྷགས་ངེག་གཙུག་གི་སྟེ། །དེ་བཞིན་འབྲུ་སྒྲུགས་འབྲས་དང་སྤར་ཡ་གཙུག་གི་སྟེ། །ངེག་དང་
 གྲུམ་བུ་ཐིག་ནག་ཀླང་འབམ་གཙུག་གི་སྟེ། །འོར་དང་སྒྱུ་ཐབ་སྒྲན་དང་དམ་ཆུ་གཙུག་གི་སྟེ། །ཞེས་སྟེ་བཞི་བྱུང་
 བརྒྱུད་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ལ། རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་པ་ནི། རྟིངས་ནས་དྲངས་མ་འདྲིལ་ཟགས་བྱེད་འབྱིང་
 བཞི། །ཞེས་པ་ནས། ནད་ནམས་པལ་ཆེར་དྲངས་མ་མ་ཁུས་བསྟེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་འདིའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསར་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཁོང་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཁུ་བ་བཅོས་པའི་
 ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། གཙུག་ཆེན་སྒྲན་ནད་བཅོས་པ།

༣༡ །ལེའུ་འདིའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
 བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ།
 མ་ཁུ་བའི་ལེའུ་གསུངས་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཙུག་ནད་སྒྲན་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་དབྱེ་བ་དང་། །གནས་ས་ཡུར་རྩལ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་དྲུག །ཅེས་པ་སྟེ། གཙུག་
 ཆེན་སྒྲན་གྱི་ནད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་དང་དབྱེ་བ་དང་། གནས་ས་དང་ཡུར་རྩལ་དང་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་ཉེ་ནམ་པ་
 དྲུག་གིས་བསྟན་ཏེ།

དང་པོ། གཙུག་ཆེན་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་བསྟན་པ།

རྒྱ་ནི་མ་ཁུ་བད་ཀན་ཁག་མཁྱིམ་རྒྱུད། སྤྱིན་དང་རྒྱ་སེར་སྤྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ནི་མ་ཁུ་བ་དང་
བད་ཀན་དང་ཁག་དང་མཁྱིམ་པ་དང་རྒྱུད་དང་སྤྱིན་དང་རྒྱ་སེར་དང་སྤྱུ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ། གཙུག་ཆེན་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་བསྟན་པ།

རྒྱ་ནི་སྤྱོན་ལས་གདོན་དང་མ་ཁུ་བ། །འགྲམས་འབྲུགས་མཚན་དང་བྱ་བཅས་རྒྱན་གངས་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ།
རྒྱ་ནི་སྤྱོན་གྱི་ལས་སྤྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འདིར་དམིགས་བསལ་རྒྱ་དུ་བཞག་པ་དང་གདོན་གཏུག་པ་ཅན་
གྱིས་སྐྱོན་ཆགས་བཅུག་པ་དང་། ཟས་མ་ཁུ་བ་དང་འགྲམས་པ་དང་འབྲུགས་པ་དང་མཚན་དང་བྱ་བཅས་པ་དང་།
རྒྱན་སོགས་གང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་ལ།

གསུམ་པ། གཙུག་ཆེན་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་བད་ཀན་ཟས་ལྟེན་དོ་ཡི་སྐྱོན། །རྒྱུད་གི་སྤྱིང་སྐྱོན་ཁག་མཁྱིམ་ཅ་སྐྱོན་དང་། །སྤྱུ་སྤྱིན་རྒྱ་སྐྱོན་ནག་སྐྱོན་བཅུ་
གཅིག་གོ །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ལ་བད་ཀན་ཟས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ལྟེན་གྱི་སྐྱོན་དང་། དོ་ཡི་སྐྱོན། རྒྱུད་གི་སྤྱིང་སྐྱོན་
དང་ཁག་སྐྱོན་དང་མཁྱིམ་སྐྱོན་དང་ཅ་སྐྱོན་དང་སྤྱུ་སྐྱོན་དང་། སྤྱིན་སྐྱོན་དང་རྒྱ་སྐྱོན་དང་ནག་གི་སྐྱོན་དང་བཅས་རྣམ་
གངས་བཅུ་གཅིག་དུ་བཤད་དོ། །

བཞི་པ། གཙུག་ཆེན་སྐྱོན་གྱི་གནས་ས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་གནས་སའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། བད་རིགས་དང་སྤྱེལ་ནས་བསྟན་པ། མདོར་བསྟན་པ་གནས་
ས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

༡ གནས་སའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བསྟན་པ།

གནས་ནི་སྤྱོ་སྤྱིང་མཆིན་ངི་མཆིན་མཆེར་མཁལ། །མཁྱིམ་པ་ཕོ་ལོང་རྒྱ་མ་སྒྲང་པ་མངལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་གནས་
ནི་སྤྱོ་བ་དང་སྤྱིང་དང་མཆིན་ངི་དང་མཆིན་པ་དང་མཆེར་པ་དང་མཁལ་མ་དང་མཁྱིམ་པ་དང་ཕོ་བ་དང་ལོང་དང་རྒྱ་མ་
དང་སྒྲང་པ་དང་མངལ་དང་བཅས་བཅུ་གཉིས་སྤྱུ་འབྱུང་བ་ལས།

༢ བད་རིགས་དང་སྤྱེལ་ནས་བསྟན་པ།

སྤྱིགས་མ་མ་ཁུ་འི་ཟས་སྐྱོན་ཕོ་ལོང་འབྱུང་། །ལྟེན་སྐྱོན་ཕོ་བ་དོ་སྐྱོན་ཕོ་བ་སྒྲང་། །སྤྱིང་སྐྱོན་ཕོ་བ་ལོང་དང་མངལ་དུ་
གནས། །ཁག་སྐྱོན་ཕོ་ལོང་མཆིན་འཆེར་མངལ་དུ་འབྱུང་། །མཁྱིམ་སྐྱོན་སྤྱོད་མཁྱིམ་རྒྱ་མའི་ནང་དུ་གནས། །ཅ་སྐྱོན་

པོ་མཁལ་མཆིན་ངི་རྒྱ་གྲོག་མང་། །སྤྱ་སྐྱན་པོ་ལོང་རྒྱ་མ་སྒྲང་པར་གནས། །སྤྱིན་སྐྱན་པོ་ལོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་
 འབྱུང་། །རྒྱ་སྐྱན་ངེས་མེད་གར་ཡང་འབྱུང་བྱིད་དེ། །སྤྱོ་སྤྱིང་མཆིན་པ་རྒྱ་ལོང་པར་དུ་མང་། །ནག་གི་སྐྱན་ལ་གར་
 འོང་ངེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིགས་མཁལ་མ་ཞུ་བའི་ཟས་སྐྱན་ནི་པོ་ལོང་ལ་འབྱུང་། །སྤྱིན་སྐྱན་ཡང་པོ་བ་
 དང་དོ་སྐྱན་པོ་བ་དང་སྒྲང་པར་འོང་། །སྤྱིང་སྐྱན་ནི་པོ་བ་དང་ལོང་དང་མངལ་དུ་གནས། །ཐག་སྐྱན་པོ་བ་དང་ལོང་དང་
 མཆིན་པ་མཆེར་པ་མངལ་ནམས་སུ་འབྱུང་། །མཁལ་སྐྱན་ནི་སྤྱོད་མཁལ་པ་དང་རྒྱ་མའི་ནང་དུ་གནས། །རྒྱ་སྐྱན་ནི་པོ་
 བ་དང་མཁལ་མ་མཆིན་ངི་དང་རྒྱ་གྲོག་གི་ནང་དུ་མང་། །སྤྱ་སྐྱན་ནི་པོ་བ་དང་ལོང་དང་རྒྱ་མ་དང་སྒྲང་པར་གནས།
 །སྤྱིན་སྐྱན་ནི་པོ་བ་དང་ལོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱུང་། །རྒྱ་སྐྱན་ལ་གནས་ངེས་མེད་གར་ཡང་འབྱུང་བ་བྱིད་དེ་ཕལ་ཆེར་
 སྤྱོ་བ་དང་སྤྱིང་དང་མཆིན་པ་དང་རྒྱ་མ་ལོང་གི་བར་དུ་མང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །ནག་གི་སྐྱན་ལ་ནི་གནས་གར་འོང་ངེས་
 པ་མེད་དོ། །

༣ མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་གནས་ས་བསྟན་པ།

མདོར་བསྐྱུས་ཕྱི་སྐྱན་ནང་སྐྱན་བར་སྐྱན་གསུམ། །ཕྱི་སྐྱན་སྤོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་ཤ་ལྷགས་བར། །བར་སྐྱན་སྤོད་ཀྱི་ནང་
 ལྷེབས་དོན་ཀྱི་ལོགས། །ནང་སྐྱན་དོན་སྤོད་ཀྱི་གཏིང་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྐྱུས་ན་སྐྱན་རིགས་དེ་
 དག་ཕྱི་སྐྱན་དང་ནང་སྐྱན་དང་བར་སྐྱན་གསུམ་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱི་སྐྱན་ནི་སྤོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་ཤ་ལྷགས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་།
 བར་སྐྱན་ནི་སྤོད་དུག་གི་ནང་ལྷེབས་དང་དོན་ལྷའི་ལོགས་ན་གནས་ཤིང་། །ནང་སྐྱན་ནི་དོན་ལྷ་སྤོད་དུག་པོ་ཀྱན་ཀྱི་
 གཏིང་ན་གནས་ལ་སྐྱན་དེ་ལ་འགྱུར་རྒྱལ་ཁ་ཟས་གྱོང་ནི་གོང་དུ་མ་ཞུའི་ལེའུར་བཤད་པའི་རྩམ་པ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ། །སྐྱན་ནད་ཀྱི་འགྱུར་རྒྱལ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སོ་སོའི་འགྱུར་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། །ཆ་གང་གི་འགྱུར་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སོ་སོའི་འགྱུར་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

འགྱུར་རྒྱལ་ཁ་ཟས་གྱོང་ཆོལ་སྤང་མ་སོགས། །མ་ཞུ་རང་སོར་གནས་པས་བེ་སྒྲབས་འདྲིལ། །སྤྱིགས་མ་མ་ཞུ་ཟས་
 ཀྱི་སྐྱན་དུ་འགྱུར། །མ་ཞུའི་རྩེན་གྱིས་བད་ཀན་བེ་སྒྲབས་འཕེལ། །རྒྱུང་གིས་བསྐྱིལ་བས་སྤྱིན་སྐྱན་ཞེས་བྱར་
 འགྱུར། །དངས་མ་མ་ཞུ་པོ་བར་ཡིན་རིང་གནས། །བད་ཀན་གང་བས་རྒྱ་བྱས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོངས། །ཡང་ཡང་
 གཡོགས་ཤིང་སྤྱ་བར་སྤྱིན་པ་ནི། །དངས་མ་མ་ཞུ་དོ་སྐྱན་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །དངས་མ་མ་ཞུ་མཆིན་པར་ཐག་དན་
 རྒྱས། །མཆིན་པའི་གཤམ་དུ་ཐག་གི་ཟིལ་པ་ཆགས། །འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པས་མཆིན་པའི་ཐག་སྐྱན་འགྱུར། །དེ་འདྲ་
 མཆེར་པར་ཞུགས་པ་མཆེར་པའི་སྐྱན། །མཆིན་ཐག་པོ་བར་སྤྱང་བས་བད་ཀན་བསྐྱུལ། །ཐག་བཙོས་འདྲིལ་བས་

སྐྱུག་པོའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ལོང་ཕུགས་འདྲིལ་བ་ལོང་སྐྱོན་ཡིན། །དེ་བཞིན་རྩ་མར་ལྷུང་བ་མཁྲིས་པར་
 འདྲེས། །སྐྱ་བར་འདྲིལ་བ་རྩ་མའི་མཁྲིས་སྐྱོན་ཡིན། །དངས་མ་མ་ལུ་མཆིན་གནས་མཁྲིས་པར་ལྷུང་། །མཁྲིས་པའི་
 ཅི་ཆགས་འདྲིལ་བ་སྒྲོད་མཁྲིས་སྐྱོན། །དངས་མ་མ་ལུ་ངན་ཁྲག་རྒྱས་པ་དེ། །མཆིན་དྲི་སྒོ་མཁལ་རྩ་སྒོག་པོ་བའི་
 ཕར། །འགྲིམས་པ་ས་གཅིག་འདྲིལ་བ་ཅ་ཡི་སྐྱོན། །མཆོན་ལམ་མཆོན་ཁྲག་འབྱེམས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དངས་
 མ་མ་ལུ་སྒྲུང་པའི་རྩ་མིག་འགྲིམས། །རྩ་ཡི་བྱོད་ཀྱིས་བཅོས་བསྐྱེལ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །བྱད་མེད་བྱ་བཅས་ནད་ལྷག་
 མངལ་དུ་འདྲིལ། །དེ་ཉིད་བྱ་བཅས་མངལ་གྱི་ཁྲག་སྐྱོན་ཡིན། །པོ་བ་ལོང་དུ་སྐྱོན་བྱ་དུ་བྱར་འདྲིལ། །སྐྱོན་སྐྱོན་ཞེས་
 བྱ་པོ་བ་སྒྲུང་པའི་ནང་། །སྐྱ་འཐུམས་འདྲིལ་བས་སྐྱ་ཡི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །དངས་མ་མ་ལུ་རྩ་མིག་བྱེར་བ་ཡིས། །དོན་
 སྒྲོད་ལོགས་ལ་རྩ་མེར་ཕུར་མར་ཆགས། །རྩ་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་ནག་སྐྱོན་ནག་བུམས་ཡིན། །པོ་ལོང་མངལ་དུ་སྐྱོན་གང་
 རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད། །འཕྱོ་ལྗོང་འཕེལ་འབྱི་བྱེད་པ་རྒྱུ་གི་སྐྱོན། །རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་པ་
 རྟེ། ཆོལ་ནི་ཆོལ་བྱ་སོགས་སྐྱུ་མ་གྱི་རིགས་དངོས། སྒྲུང་མ་སྟེ་ཆང་དེ་དག་སོགས་ཁོང་ནས་རྩས་ཀྱི་དོ་བོ་བྱོང་རྒྱན་
 སྐྱུ་མ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནམས་མ་ལུ་བར་རང་སོར་དུ་གནས་པས་བེ་སྐྱབས་དག་དུ་འདྲིལ་བས་སྟིགས་མ་མ་ལུ་བའི་
 ཟས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ལུ་བའི་རྩེན་གྱིས་བད་ཀན་གྱི་བེ་སྐྱབས་འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གིས་རིམ་པར་རྟོག་
 པོའམ་གོང་བྱར་བསྐྱེལ་བས་སྟེན་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དངས་མ་མ་ལུ་བར་པོ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་
 བད་ཀན་དང་གང་བས་རྩ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱོངས་ནས་ཡང་ཡང་གཡོགས་ཤིང་མཁྲིགས་ལ་སྐྱ་བར་སྐྱོན་པ་དེ་ནི་
 དངས་མ་མ་ལུ་བའི་རྟོ་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དངས་མ་མ་ལུ་བར་མཆིན་པར་ཁྲག་ངན་རྒྱས་པས།
 མཆིན་པའི་གཤམ་དུ་ཁྲག་གི་བྲིལ་པ་ཆགས་པ་དེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པས་མཆིན་པའི་ཁྲག་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་
 འདྲ་བ་མཆེར་པར་ལྷགས་པས་མཆེར་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། མཆིན་པའི་ཁྲག་དེ་པོ་བར་ལྷུང་བས་བད་ཀན་གྱིས་
 བསྐྱེལ་ཁྲག་གིས་བཅོས་པ་འདྲིལ་བས་སྐྱུག་པོའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་ཉིད་ལོང་གི་ཕུགས་ལ་འདྲིལ་བ་ལོང་
 སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་རྩ་མར་ལྷུང་བ་ཡང་མཁྲིས་པར་འདྲེས་པས་སྐྱ་བར་འདྲིལ་བ་རྩ་མའི་མཁྲིས་པའི་
 སྐྱོན་ཡིན་ལ་དངས་མ་དེ་མ་ལུ་བ་མཆིན་པར་གནས་པ་མཁྲིས་པར་ལྷུང་བ་དེ་མཁྲིས་པའི་ཅི་ཆགས་ནས་འདྲིལ་བ་སྒྲོད་
 ཀྱི་མཁྲིས་སྐྱོན། དངས་མ་མ་ལུ་བར་ངན་ཁྲག་རྒྱས་པ་དེ་མཆིན་དྲི་དང་སྒོ་བ་མཁལ་མ་རྩ་སྒོག་གི་ནང་བརྒྱུད་པོ་བའི་
 ཕར་འགྲིམས་པ་ནམས་ས་གཅིག་དུ་འདྲིལ་བ་ཅ་ཡི་སྐྱོན། མདའ་མདུང་སོགས་མཆོན་ཕྱིན་པའི་ལམ་མམ་ལུལ་གྱིས་
 མཆོན་པའི་ཁྲག་འབྱེམས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དངས་མ་དེ་མ་ལུ་བར་སྒྲུང་པའི་རྩ་མིག་དུ་འགྲིམས་པ་
 རྩའི་བྱོད་ཀྱིས་བཅོས་པའི་བསྐྱེལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། བྱད་མེད་ལ་བྱ་བཅས་པའི་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་མངལ་དུ་འདྲིལ་བ་དེ་

ཉིད་བྱ་བཅས་པའི་མངལ་གྱི་ཁག་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །པོ་བ་དང་ལོང་དུ་སྤྱོད་བྱ་དུ་བྱུང་འདྲིལ་བ་དེ་སྤྱོད་གྱི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་
 པོ་བ་དང་སྒྲུང་པའི་ནང་དུ་སྤྱོད་འབྲུམས་ཏེ་འདྲིལ་བས་སྤྱི་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་རོ། །དངས་མ་དེ་མ་ཞུ་བར་ཙ་མིག་དུ་བྱེར་བ་
 ཡིས་དོན་སྟོན་གྱི་ལོགས་ནམས་ལ་ཚུ་མེར་ཕུར་མར་ཆགས་པ་ཚུ་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱག་སྐྱོན་ཞེས་པ་རྒྱག་འབྲུམས་
 བྱུར་གནས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གསེར་མཆན་དུ་གོ་དཀའ་བར་ཡོད་པ་བཀོལ་ན་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ་ཙ་མིག་ནམས་སུ་
 སྐར་མདའ་ལྟར་རྒྱག་པ་འབྲུམས་པའི་སྐྱོན་དང་། མཚོན་ཁག་བྱ་ལམ་ཆད་པ་ལྟར་གཞན་དུ་འགོ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱག་
 སྐྱོན་ཁོང་འབྲས་གྱི་རིགས་སྤྱོད་ནས་རྒྱག་དུ་སོང་བའི་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་པོ་བ་དང་ལོང་དང་མངལ་དུ་སྐྱོན་
 གང་བྱུང་ཡང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལ་འཕྱོ་བ་དང་ལྷིང་བ་ནི་ས་གཅིག་དུ་མི་སྟོན་པ་དང་མི་བརྟག་པར་འཕེལ་འབྱི་བྱེད་
 པ་ནམས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྐྱོན་དེ་རོ་པོ་ནི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟན་འདུས་ལས་འདྲིལ་བ་སྟེ་ནད་རྒྱུད་པ་སྐྱོན་དུ་
 འབྱུང་བ་ནི་མེད་ཅིང་དེའི་དབང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་རྒྱུད་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །

༡ ཚ་གང་གི་འབྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ།

མདོར་བསྟུས་སྐྱོན་ཀུན་ཚ་གང་གཉིས་སུ་བསྟུ། ཁག་དང་མཁྲིས་པས་རྒྱ་བྱས་ཚ་བའི་སྐྱོན། །བད་རྒྱུད་གང་བས་རྒྱ་
 བྱས་གང་སྐྱོན་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན་སྐྱོན་ཀུན་ཀྱང་ཚ་བ་དང་གང་པ་གཉིས་སུ་བསྟུས་ལ་དེ་ཡང་ཁག་
 དང་མཁྲིས་པས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་ཚ་བའི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ། བད་ཀན་དང་རྒྱུད་དང་གང་བས་རྒྱ་བྱས་པ་གང་བའི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ། རྒྱགས་བསྟན་པ།

དེ་ཡི་རྒྱགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ངོས་བརྒྱུད་བའི་རྒྱགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས།

༡ སྤྱི་ཡི་རྒྱགས་བསྟན་པ།

སྐྱོན་ཀུན་སྤྱི་རྒྱགས་ཙ་རྒྱུད་ཞན་ཅིང་ཞུ། །ཚུ་ལ་སྐྱོན་ཐིགས་ཉ་མིག་འབྱུང་བ་དང་། །གང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་སྟེང་དུ་དྲེག་
 པ་ཆགས། །ལ་ཟས་མི་འཇུག་པས་རྒྱུད་སྐྱོན་ཅིང་སྐྱུག། །ཁྱད་པར་ཤ་རིད་མར་ཐེན་སིངས་སྟེག་སྐྱུག། །ཁྲི་མ་སྤྱི་སྐྱོན་
 འབྱུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཤ་སྐྱམ་ཤེད་རྒྱུད་འགྲངས་དང་གྲངས་ཐེས་ན། །དག་ཤུལ་ནད་ལྟར་འདི་རྒྱགས་པལ་ཆེར་
 འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་ཀུན་སྤྱི་རྒྱགས་ལ་ཙ་རྒྱུད་ཤ་ཞིང་སྟོབས་རྒྱུད་ཞན་ཅིང་སྤྱིར་གཡས་གཡོན་སྟོན་སྟོན་གྱི་
 ཙ་མཛོན་ཙ་མ་ལས་མི་གསལ་བར་ཞར་བ་སྟེ། དོན་སྟོན་སོ་སོ་གང་བབས་བྱེ་བྲག་གི་ཙ་མི་ཁེངས་པར་ལེབ་ཆགས་སུ་

འཕར་བ་དང་། རྩ་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཐིག་ལེ་ཉེ་མིག་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ལ་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱང་འོག་བར་དུ་ཁ་དོག་བྱུང་བ་
 ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་གནས་བརྟག་སྟེ་ཁ་དོག་དཀར་ན་བད་ཀན་སེར་ན་མཁྲིས་པ། དམར་ན་ཁྲག་སོགས་བརྟག་ཅིང་
 ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱང་དུ་རྟེན་པ་ཅུང་ཟད་ཆགས་ཤིང་ཁ་བས་ཀྱི་རིགས་མི་འཇུ་ལ་ཕྱན་བུ་ཙམ་གྱི་
 གང་རྒྱུན་གྱིས་སྟེག་པ་བྱེད་ཅིང་སྐྱུག་ ཟུང་པར་དུ་ཤ་རིད་པ་སྟེ་རྩུད་པ་དང་མར་ནམས་རྩེན་པར་བཟའ་བ་དང་།
 སིངས་པོ་སྟེ་ཆང་གི་ཐ་མ་སྟེག་ཅེས་ཡལ་ནས་ནལ་ནལ་པོར་གྱུར་པ་བརྟུང་ན་སྐྱུག་ཅིང་རི་མ་སྟེ་བའམ་སྐྱམ་པ་དང་
 སྐབས་འགར་འབྱུང་བ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་ཤ་སྐྱེས་ཞིང་ཤེད་རྩུང་ལྟོ་བ་འགངས་པ་དང་གང་པའི་རྩེས་སུ་ན་
 བ་དང་། རྟག་ཤུལ་གྱི་ལས་བྱས་ཆོ་ནད་ལྷང་བ་ནམས་འདི་རྟགས་པལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་།

༡ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་རྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆ་གང་གི་རྟགས་མདོར་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ་བཅས་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྐྱོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་རྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་སོ་སོའི་རྟགས་ནང་གསེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱི་རྟགས་སྤྱིར་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡༡ སོ་སོའི་རྟགས་ནང་གསེས་སུ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྟེགས་མ་མ་ལུ་བས་ཀྱི་སྐྱོན། །ཕོ་བ་འཛིང་སྟེག་ཕོས་ཕོག་སྤང་ཐབས་དང་། །གང་མ་ལུ་བའི་བས་དེ་མཆོག་
 ཏུ་གཤོད། །གདོང་པ་མིག་ལྷུབས་རྒྱང་བོལ་གཡོ་བ་ཡིན། །རྩུན་སྐྱོན་རྩི་བའི་སྟན་ཆེ་ཅི་བོས་སྐྱུག་ །ཁྲན་གངས་བོས་
 རྩེས་ན་ཞིང་ལྟོགས་ན་བདེ། །སྟེག་པ་མི་ཕོན་ཤེད་རྩུང་འཕེལ་འདྲི་མེད། །དངས་མའི་དོ་སྐྱོན་དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་
 སྟ། །མཆིན་པའི་ཁྲག་སྐྱོན་འཕེལ་རྒྱུན་གཡས་ནས་ཆགས། །མིག་སེར་རྩུང་མར་རྩ་རྩུད་ཕྲ་ལ་མཁྱེགས། །གང་དོས་
 རོ་རྒྱབ་མཆིན་དྲི་སྟེག་ཅིང་ན། །ཤ་མདོག་སྟོ་སྐྱམས་མཆིན་ཤ་སིངས་སྟེག་སྐྱུག་ །སྐྱོན་རྒྱས་མཁྲིས་ཡུལ་ཕོགས་ཏེ་
 མིག་རྩེས། །མཆེར་པའི་ཁྲག་སྐྱོན་དེ་འདྲ་གཡོན་དུ་འབྱུང་། །སྟོ་སྟེག་བས་སྟོ་མ་ལེན་ཡང་ལུ་བ་སྐྱུག་ །ཆ་བ་ཤས་
 རྩུང་གདོང་པ་སྟོད་པོར་གཡོ། །ཕོ་ལོང་སྐྱུག་པོའི་ཁྲག་སྐྱོན་ཆ་ཞིང་གཟེར། །མནན་ན་འཕར་ཞིང་བསིལ་དོད་གཉིས་
 ཀ་གཤོད། །འགངས་ལྟོགས་གང་དང་དོས་པ་གང་ཡང་ན། །སྟོད་ཀྱི་མཁྲིས་སྐྱོན་ཤ་མདོག་སྟོ་ལ་སྐྱམ། །བས་ལེན་
 གྱུར་ཀྱང་ཤེད་བལ་མིག་རྩེས། །སྟོན་ནས་ལུས་ཀུན་བ་འཕྲུག་བྱེད་པ་ཡིན། །རྩུ་མའི་མཁྲིས་སྐྱོན་ལུས་ལྷུ་མིག་རྩེ་
 སེར། །རྩ་གྲིམས་དང་ག་མེ་བདེ་ནད་བྱུག་ཆེ། །སྟོ་མ་དད་ཆེ་ལ་དྲི་རྩུ་སྟེ་བར་མདོན། །ལོང་གི་རྩུང་སྐྱོན་སྟོ་འཕྲོག་སྐྱུ་
 བ་འབྱ། །མི་བརྟན་འཕོ་འགྱུར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ཡིན། །མངལ་སྐྱོན་ཆོགས་པ་རྩུ་ཞབས་ལྷང་དུ་བ་

གཞེར། །འགྲངས་ཆོན་ཞིང་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཆོན་འཇོག་། །མང་པོའི་དེ་སྐྱོན་ཆུ་བག་གཟུག་གཞེར་ཆོ། །སྒོ་བའི་ཅ་སྐྱོན་
 སྒོ་མང་འགོགས་པ་དཀའ། །སྐད་འཛེར་ཤ་ལུས་སྒྲོ་སྐྱམ་ཐོས་རྗེས་སྒྲུག་། །མཁལ་མའི་ཅ་སྐྱོན་ཐོག་མར་ན་ཟུག་
 ཆུང་། །སྐྱོན་ནས་ལྟར་མཛོན་ཤ་སྐྱམ་དགེ་དགུ་དཀའ། །ཆུ་མདོག་དམར་ལ་ལུས་ཕྱི་ཆུ་འཐུངས་སྒྲུག་། །མཆིན་དྲིའི་ཅ་
 སྐྱོན་ཆོགས་པ་བརྒྱད་པ་ན། །དགེ་དགུ་མི་བདེ་སྒྲུག་ཅིང་སྒྲུག་སྒྲུམ་བྱེད། །མཆིན་པ་མཆིན་དྲིའི་ཤ་ཐོས་སྒྲུག་པར་
 འགྱུར། །ཅ་སྐྱོན་པལ་མཆེར་རིལ་ཅམ་ཅ་ཆུ་ཆ། །སྐྱོན་སྐྱོན་འདིལ་དུས་ཟུག་ཆེ་ཞི་དུས་བདེ། །སྐྱོན་གང་དུ་བྱུང་
 སར་གནས་ཉགས་སྟོན། །སྒྲིང་གི་ཆུ་སྐྱོན་བྲང་ལ་སྐྱོན་ཐོར་འོང་། །ཤེས་པ་སྟོན་ཅིང་སྒྲོ་ཆུལ་སྟོན་པའམ། །ཁྲོ་ཆོག་
 སེམས་རྩལ་ཆུ་ཆོན་འཆོག་སྒྲུམ་བྱེད། །ཆུ་སྐྱོན་པལ་ཆེར་མིག་ལྷིབས་རྒྱང་བོལ་གཡོ། །རྩོ་བོ་སྐྱེ་མེར་ཟུག་ཆུང་རྗེ་བ་
 བཟོད། །རྟག་སྐྱོན་རེག་ན་བཅེ་ལ་མནན་མི་བཟོད། །ཅ་ཆུ་ཕྱི་ལུལ་བྱུང་བྲང་ཆ་བ་སྒྲེ། །ཅེས་པ་སྟེ། ཅེ་བྲག་དུ་
 སྒྲིགས་མ་མ་ཞུ་བ་བས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཕོ་བ་འཆིང་ལ་སྒྲེག་ཅིང་བས་ཐོས་པའི་ཐོག་སྒྲིང་ཐབས་ལྟང་བ་དང་། བས་གང་མ་
 ཞུ་བའི་བས་དེ་ལུས་ལ་མཆོག་དུ་གཞོད་པར་བྱེད་ཅིང་གཞོད་པ་དང་མིག་ལྷིབས་དང་རྒྱང་པའི་བོལ་རྣམས་གཡོ་བ་
 ཡིན་ལ། ལྷན་གྱི་སྐྱོན་ནི་རྗེ་བའི་ཞེས་མནན་ན་ན་ལ་སྐྱོན་ཆེ་ཞིང་བས་ཅི་ཐོས་ཀྱང་སྒྲུག་ ལྷན་དང་གང་སར་བསྐྱེད་པ་
 དང་བས་པའི་རྗེས་ལ་ན་ཞིང་ལྟོགས་ན་བདེ་བ་དང་སྒྲེག་པ་མི་ཐོན་ལ་ཤེད་ཆུང་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་འབྲི་བ་མེད།
 དྲངས་མའི་དོ་སྐྱོན་ལའང་དེ་དང་འབྲེ་བ་སྟེ་ཤིན་དུ་སྐྱེ་ལ་རྗེ་མི་བཟོད། །མཆིན་པའི་ཁྱེད་སྐྱོན་ནི་འཕེལ་སྐྱོན་ལ་གཡམས་
 བས་རིམ་པར་ཆགས་ཤིང་། མིག་སེར་ལ་ཆུ་དམར་ཞིང་ཅ་ཆུད་ཕྲ་ལ་མཁྱོགས་པ་དང་། གང་བ་དང་དོས་པའི་ཆོ་རོ་
 རྒྱབ་དང་མཆིན་དྲི་སྒྲུག་ཅིང་ན་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཤ་མདོག་སྒྲོ་ཞིང་སྐྱམས་ལ་མཆིན་པའི་ཤ་ཐོས་པ་ན་སིངས་པོ་སྟེ་ཆང་
 གི་ཐ་མ་སྒྲེག་ཅེས་ནལ་ནལ་པོ་ལྟར་སྒྲུག་ཅིང་། སྐྱོན་དེ་རྒྱས་ནས་མཁྱེས་པའི་ལུལ་ཕྱོགས་ཏེ་མིག་དང་ཆུ་མདོག་སེར་
 པོར་འགོ། མཆེར་པའི་ཁྱེད་སྐྱོན་ལ་ཉགས་དེ་དང་འབྲེ་ཞིང་གཡོན་དུ་འབྱུང་བ་དང་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲེག་ལ་བས་དང་སྐྱོན་
 ལེན་ཡང་ལུ་བ་སྒྲུག་ཅིང་ཆ་བ་གོང་ལས་ཤས་རྒྱང་ཀྱང་གཞོད་པ་སྟོན་པོར་གཡོ། ཕོ་བ་དང་ལོང་གི་སྒྲུག་པོའི་ཁྱེད་
 སྐྱོན་ནི་ཆོ་ཞིང་གཞེར་ལ་མནན་ན་འཕར་ཞིང་བསེལ་བ་དང་དོད་གཉིས་ཀ་གཞོད་པ་དང་། འགྲངས་པ་དང་ལྟོགས་པ་
 གང་བ་དང་དོས་པ་གང་བྱུང་ཡང་ནའོ། །སྟོན་དུག་གང་གི་མཁྱེས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཤ་མདོག་སྒྲོ་ལ་སྐྱམ་པ་དང་བས་ཀྱི་
 རིགས་ལེན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཤེད་དང་བལ་ལ་མིག་དང་ཆུ་སེར་བ་དང་། སྐྱོན་པ་ནས་ལུས་ཀྱན་ལ་བ་འཕྲུག་བྱེད་པ་
 ཡིན། རྒྱ་མའི་མཁྱེས་པའི་སྐྱོན་ནི་ལུས་ཕྱི་ཞིང་མིག་ཆུ་སེར་ལ་ཅ་གིས་ཞིང་དང་ག་མི་བདེ་བ་ལ་ནད་ཀྱི་ཟུག་ཆེ་བ་དང་
 ལ་སྐྱོན་དད་ཆེ་ལ་དྲི་ཆུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་འཆོག་དཀའ་བར་མཛོན། ལོང་གི་རྒྱང་སྐྱོན་ནི་སྟོ་འཁྲོག་དང་ལུ་བ་འཕྲུ་ལ་གནས་
 གཅིག་དུ་མི་བརྟན་པར་འཕོ་འགྱུར་དང་འཕེལ་འབྲིབ་བྱེད་པ་ཡིན། བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་སྐྱོན་ནི་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱ་

ཞབས་སྐྱངས་ནས་རེ་མོས་སུ་ལྡང་དུབ་ཀྱིས་གཟེར་བ་དང་། འགྲངས་ཆེ་བའི་ཆོ་ན་ཞིང་སྐབས་སུ་མཚན་མ་ནས་ཁྲག་
 རྫོང་ཅན་འཛུགས་སྐྱང་པའི་དོ་སྐྱོན་ནི་དེ་ཆུ་བགགས་ལ་བྱུག་གཟེར་ཆེའོ། །སློབ་འཁོར་ཅ་སྐྱོན་ནི་སློབ་མང་ཞིང་འགོག་པ་
 དཀའ་བ་དང་། སྐྱང་འཛུགས་ལ་ཤ་ལུས་སློབ་ཞིང་སྐྱོན་ལ་ཐོས་པའི་རྒྱུ་སྐྱུག་མཁལ་མའི་ཅ་སྐྱོན་ནི་ཐོག་མར་ན་
 བྱུག་ཆུང་ཞིང་སྐྱོན་ནས་ཕྱི་ནས་ཀྱང་ལྟར་མཛོན་ལ་ཤ་སྐྱོན་ཞིང་དགྲེད་གུ་དཀའ་བ་དང་། ཆུ་མདོག་དམར་ལ་ལུས་ཕྱི་
 ཞིང་ཆུ་འཐུངས་ན་སྐྱུགས། མཆིན་དེའི་ཅ་སྐྱོན་ནི་ཆོགས་པ་བརྒྱད་པ་ནས་དགྲེད་གུ་གཉིས་ཀ་མི་བདེ་ལ་སྐྱུག་ཅིང་
 སྐྱུག་པ་སྒྲུལ་བྱེད་ཅིང་མཆིན་པ་དང་མཆིན་དེའི་ཤ་ཐོས་ན་འཕྲལ་དུ་སྐྱུགས་པར་འགྱུར། ཅ་སྐྱོན་པལ་ཆེ་བར་ནི་ཆོ་
 ཆུང་ལུག་གི་རིལ་མ་ཚམ་ལ་ཅ་དང་ཆུ་གཉིས་ཆ་བའི་རྟགས་འབྱུང་། སྐྱོན་སྐྱོན་ནི་འདྲིལ་བའི་དུས་བཟོད་སྐྱུགས་
 མེད་པར་ཆེ་ཞིང་ཞི་བའི་དུས་བདེ་བ་དང་སྐྱོན་ནི་གནས་གང་དུ་བྱུང་བར་གནས་པའི་རྟགས་སྟོན། སྤྱིང་གི་ཆུ་སྐྱོན་
 ནི་བྲང་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཐོར་པ་ཕན་བྱུང་འོང་ཤེས་པ་ཆོད་ཅིང་སྐྱོན་ཆུལ་སྟོན་པའམ་ཡང་ན་ཁོ་བའི་ཆོག་པ་བ་དང་སེམས་
 ལྷན་ཅིང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བར་ཆུ་ཆོན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱིང་འཆོད་སྒྲུལ་བྱེད་དོ། །སྤྱིར་ན་ཆུ་སྐྱོན་པལ་ཆེ་བར་མིག་སྤྱིབས་དང་
 ཀྱང་པའི་བོལ་གཡོ་བ་དང་། རོ་བོ་སྐྱོན་མེར་ལ་བྱུག་ཆུང་བས་རྒྱུ་བ་བཟོད་ཅིང་ནག་སྐྱོན་ནི་རེག་པ་ན་བཙེལ་
 མནན་ན་མི་བཟོད་ཅིང་ཅ་ཆུ་དང་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཚམ་གྱིས་ཆ་བ་སྐྱེའོ། །

༡༥ སྐྱོན་རིགས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིར་བསྟན་པ།
 དེ་ལྟར་སྐྱོན་ནམས་པལ་ཆེར་སྟོ་སྟོང་ལ། ལངས་བྱབ་གན་རྒྱལ་བྱར་ལ་གནས་ཏེ་སྟོང་། ལར་གནས་སྐྱོན་འདྲིལ་ལག་
 འོག་བཟུང་བར་ལུས། ཕྱི་ན་གནས་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྟོན། གཏིང་ན་གནས་ན་རྟགས་ལ་ནད་དོས་
 བཟུང་། སློབ་མཆིན་མཆེར་སྐྱོན་གསང་སར་གཟེར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་གྱི་ནད་ནམས་པལ་ཆེ་བར་སྟོ་
 སྟོང་ལ་ལངས་པ་དང་ལ་བྱབ་དང་གན་རྒྱལ་དང་བྱར་ལ་གནས་པར་བྱས་ཏེ། ལག་པས་མུངས་པས་ན་སྟོན་གྱི་སྤྱིབས་
 དང་དོན་གྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱོན་ཞིང་འདྲིལ་ལ་ལག་པའི་འོག་དུ་བཟུང་བར་ལུས། སྟོན་གྱི་
 ཕྱི་དང་ཤ་ལྷགས་བར་ན་ཡོད་པ་ནི་ཕྱི་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མིག་ལམ་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྟོན། དོན་སྟོན་ཀྱི་
 གྱི་གཏིང་ན་གནས་པ་ན་མུངས་པས་མི་གསལ་བས་ཅ་ཆུའི་རྟགས་ལ་ནད་དོས་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱང་སློབ་པ་དང་
 མཆིན་པ་མཆེར་པ་ནམས་དེ་གའི་མདུན་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་གསང་གི་སར་གཟེར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

༡ ཆ་སྐྱོན་གྱི་རྟགས་མདོར་བསྟན་སུ་བསྟན་པ།

མདོར་བསྟུས་ཚ་སྐྱོན་ཅ་ཆུ་ཕྱི་ཡུལ་ཚ། །གནས་དེར་འཕེལ་སྐྱོན་ཚ་ཞིང་མནན་ན་འཕར། །ཁ་ཟས་བྲོད་བརྟུང་མི་
 འཕྲོད་བསིལ་བ་འཕྲོད། །དེ་ལས་གོ་ལྷོག་གང་བའི་སྐྱོན་དུ་བརྟག། །བྱུག་ཆེ་སྐྱུག་ཅིང་བྱུངས་གསུམ་ཤོར་ན་
 སྤང། །སྟོབས་ལྡན་བྱུག་མེད་ཟས་ཚུད་འཚོ་བས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན་ཚ་སྐྱོན་ནི་ཅ་ཆུ་དང་ཕྱི་ཡུལ་
 དུ་ཚ་གས་ཆེ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་གནས་དེར་འཕེལ་སྐྱོན་ལ་ཚ་ཞིང་མནན་ན་འཕར་བ་དང་། ཁ་ཟས་ལ་བྲོད་དང་བརྟུང་
 གི་རིགས་བཏང་ན་མི་འཕྲོད་ཅིང་བསིལ་བ་འཕྲོད་ལ་རྟགས་དེ་ལྟར་ལས་གོ་ལྷོག་པར་བྱང་ན་གང་བའི་སྐྱོན་དུ་བརྟག་
 པ་དེ་དོས་བབྱང་ལ་ཚ་གང་གང་ཡང་བྱུག་ཆེ་ལ་སྐྱུག་ཅིང་ལུས་བྱུངས་ཀྱི་ཅ་བ་དང་ག་སྟེ་ཟས་ཡིན་ལ། ཤ་ཤོར་བ་སྤར་
 གོང་གི་ཤ་སོགས་སྐྱུང་པ། ཅ་ཤོར་བ་ཅ་ལ་ཤེད་མེད་པ། མེ་བྲོད་ཤོར་ནས་ཟས་མི་འཇུ་ཞིང་དང་ག་མེད་པ་དེ་གསུམ་
 ཤོར་བ་འཛོམས་ན་སྤང་ཞེས་པ་དང་། ལུས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཅིང་ནད་བྱུག་མེད་ལ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡང་ཚུད་
 པའི་དང་ག་བདེ་ན་ཟས་སྟོད་མ་ལོག་ཆེ་འཚོ་བས་བཅོན་པས་བཅོས་ཞེས་པ་འདི་དང་གཞན་ན་མས་སྤངས་སྤངས་
 གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་ན་མས་སྤང་དོར་གྱི་ས་ལ་མི་སྤངས་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་
 དཔའ་བའི་གསུང་ལས། འདི་ནས་ཐོག་མར་ནད་བརྟག་ལ། །དེ་ནས་གསེབ་བརྟུང་པར་བྱ། །གཞན་དུ་རང་དོན་
 ཉམས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དུ་འང་། འཆི་ལྟས་མི་ཤེས་གསེབ་
 སྤང་དོར་འགག་ །དེ་མ་ཤེས་ན་སྟན་གསུམ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མཁས་འདོད་འཆི་ལྟས་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གསུམ་པར་ཁ་དམར་གདགས་པ་ཅམ་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དོན་ལ་སྤང་དོར་གྱི་སྐབས། སྟོན་པ་
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་དེ་བསྟེན། །ཅེས་སོགས་གཞུང་འདིར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ནད་པ་ཅི་འདྲའང་བསམ་སྟོར་གྱིས་
 སྤང་བའི་སྐབས་མེད་དེ། འབྲུ་སྟོན་སོགས་ཀྱན་རྟག་དུ་རང་འདྲར་བཟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་སོ། །
 བདུན་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པ་ལས།

༡ སྦྱི་ཡི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྦྱི་ལ་བཅོས་ཐབས་སྟན་དཔུང་ཟས་སྟོད་བཞི། །ཚ་སྐྱོན་གང་སྐྱོན་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་སྟུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་ལ་འང་
 བཅོས་པའི་ཐབས་སྟན་དང་དཔུང་དང་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་དེ་བཞི་ཡོད་ལ། བཅོས་གཞི་དེ་ལ་ཡང་ཚ་སྐྱོན་དང་གང་
 སྟན་གཉིས་པོར་ཕྱི་སྟན་ནང་སྟན་བར་སྟན་ །གསུམ་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་དགོས།

༡ ཚ་སྐྱོན་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ།

དེ་ལ་སྒྲན་དབྱང་གིས་སོ་སོར་བཅས་པ་དང་། ཟས་སྒྲོད་ཐུན་མོང་དུ་བསྒྲན་པ་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ ཆ་སྒྲན་སྒྲན་དབྱང་གཉིས་གིས་སོ་སོར་བོས་པ་ལ་ཡང་ནང་གནས་བཅས་པ་དང་། བར་གནས་བཅས་པ། ཕྱི་གནས་བཅས་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

ཁ༡ ནང་གནས་བཅས་པ་བསྒྲན་པ།

དང་པོ་ནང་ན་གནས་པའི་ཆ་སྒྲན་ལ། ཏིག་ཏ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དུག་མོ་ཉུང་། །བསེལ་གསུམ་བྲག་ཁུན་རུ་རྟ་པི་པི་ལིང་། །ཆ་ལ་འགོན་ཐལ་ཨ་རུ་ར་དང་ནི། །ཅང་ནི་དག་པོར་བདུལ་བའི་ཐལ་བ་དང་། །ལྗོང་རོས་རྟོང་ལེན་ད་ལིས་ཐལ་བ་རྣམས། །ཀ་ར་སྦྱར་བཏང་གང་ཉེའི་རྩ་ལ་གཏར། །རྩ་ལྗོ་གང་རིགས་སྦྱངས་ལ་ཁུ་ལུམས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནང་ན་གནས་པའི་ཆ་སྒྲན་དེ་ལ་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དང་དུག་མོ་ཉུང་རུ་གང་གྱུར་ཀུམ་སྟེང་སྒྲོད་ལ་ལི་ཤི་དང་སྒྲོད་ལ་སྟག་སྟེལ་ཏེ་བསེལ་གསུམ་དང་བྲག་ཁུན་དང་རུ་རྟ་དང་པི་པི་ལིང་ཆ་ལ་དང་འགོན་ཐལ་དང་ཨ་རུ་ར་དང་ནི། ཅང་ནི་དག་པོར་ཏེ་རྟོན་དུ་བདུལ་བའི་ཐལ་བ་དང་ལྗོང་རོས་རྟོང་ལེན་ད་ལིས་གསུམ་རུས་ལྡན་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་། རྟོན་ལྡ་སྒྲོད་དུག་གོང་དུ་བཤད་པ་གང་དང་སྒྲན་ཉེ་བའི་རྩ་ལ་གཏར། རྟོན་ལྡ་ལ་རྩ་སྦྱངས་ཀྱི་སྒྲན་རྟོན་སོ་སོའི་ལ་འཛིན་བསྒྲན་པ་དང་། སྒྲོད་དུག་ལ་ལྗོ་གཙུག་པོའི་སྦྱར་བར་སོ་སོའི་ལ་བསྦྱར་བསྒྲན་པ་གང་རིགས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱངས་པའི་རྩེས་ལ་ཁུ་ལུམས་ཞེས་རང་བྱུང་རྩ་ཆ་མཛུགས་ཀྱི་ལོ། །

ཁ༡ བར་གནས་བཅས་པ་བསྒྲན་པ།

བར་གནས་ཆ་སྒྲན་བཟང་དུག་ཨ་རུ་ར། །ཅན་དན་དཀར་དམར་ལྷུང་ལ་བོང་ང་དཀར། ཏིག་ཏ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དུག་མོ་ཉུང་། །རི་རྟ་ཆ་ལ་རྒྱམ་ཆ་པི་པི་ལིང་། །སྟོས་དཀར་སང་ལྗེང་ལྷ་བྱ་བསེ་རི་དང་། །རྟ་མིག་བཙའ་མ་གཅན་གཅན་རུས་པ་དང་། །གཡག་རྟོན་ར་དང་རུས་པ་སེར་ཙམ་བསྟེགས། །ཅང་ནི་རྟོན་བདུལ་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །གཏར་སྦྱངས་ཁུ་ལུམས་གོང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བར་དེར་གནས་པའི་ཆ་སྒྲན་ལ་རུ་གྱུར་ལི་ཤི་རྩ་ཏེ་སྟག་སྟེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དུག་དང་ཨ་རུ་ར་ཅན་དན་དམར་གཉིས་ལྷུང་ལ་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲོག་དུག་མོ་ཉུང་རུ་རྟ་དང་ཆ་ལ་དང་རྒྱམ་ཆ་དང་པི་པི་ལིང་སྟོས་དཀར་དང་སང་ལྗེང་ལྷ་བྱ་བསེ་སེར་པོ་བསེ་རུ་དང་། རྟ་དཀར་པོའི་མིག་པ་བཙའ་མ་སྟེ་རྩིང་པ་གཅན་གཅན་གང་རུང་གི་རུས་པ་དང་གཡག་རྟོན་འབྲོང་གི་རུ་དང་རུས་པ་བཅས་སེར་ཙམ་བསྟེགས་པ་དང་ཅང་ནི་རྟོན་བདུལ་གོང་ལྟར་བྱས་པ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་། གང་རུང་གཏར་བ་དང་སྦྱང་དང་ཁུ་ལུམས་ལ་སོགས་གོང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོ། །

ཁ༡ ཕྱི་གནས་བཅས་པ་བསྒྲན་པ།

ཕྱི་ཚ་སྐྱོན་མཁན་པ་སྤྱད་ཆེར་ཅ། ཁྱེ་ཚ་འོལ་མོ་གོ་སྟོན་བྱེ་བའི་བྱུན། སྤངས་ལུམས་བྱས་པས་པལ་ཆེར་ནག་ཏུ་
 འགྱུར། མ་ཁྲགས་གོང་ལྟར་སྐྱོན་དཔྱད་ཚོལ་བས་སྤྱད། ཆ་ཐུར་རྒྱལ་ལ་འབྲས་ལྟར་རུལ་གཙོན་སྤྱད། ཡང་ན་བྱེ་
 ཤང་དཀར་མོ་གོ་བྱེ་མཆོལ། ཟེ་ཆ་སྤྱི་ཅི་སྤྱད་ཆོད་རེད་བྱ་གཞུག། ཆ་བ་མི་ཆོར་ཆུ་བྱར་བྱུང་ན་ཐེབས། ལྷན་པ་
 བྱགས་ལ་ཤོག་བྱས་ཁ་བཀའ་བཞག། སོ་བར་ཟན་ཏོན་དུགས་ཀྱིས་བག་རེ་བདུག། ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱི་ཚ་སྐྱོན་ལ་
 མཁན་པ་དང་སྤྱད་ཆེར་གྱི་ཅ་བ་དང་ཁྱེ་ཚ་དང་འོལ་མོ་དང་གོ་སྟོན་དང་བྱེ་བའི་བྱུན་ནམས་སྤངས་པའི་ལུམས་བྱས་
 པས་པལ་ཆེ་བར་ནག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མ་ཁྲགས་ན་གོང་ལྟར་གྱི་སྐྱོན་དང་དཔྱད་དེ་གཏར་གའི་རིགས་གང་
 བབས་དང་རུས་པ་ཚོལ་བའི་སྐྱོན་སྤྱད་བ་དང་། གང་བབས་སུ་ཆ་ཐུར་བརྒྱལ་ལ་འབྲས་ལྟར་རུལ་གཙོན་སྤྱད་ཞེས་
 པ་ནི། བྱང་པ་རྒྱ་ཚ་རུ་ཏྲ་ཤུ་དག་ནག་པོ་དང་། ཐར་ཏུ་འབྲུག་རུས་སྤྱད་སྐྱོན་སྤྱི་པེ་པོ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་སྤྱད་ལ་མ་
 མེད་ན་ཐུར་མས་སྐྱོན་ལམ་བཏོད་ལ་གཞུག། ཡང་ན་བྱེ་ཤང་དཀར་མོ་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཀྱང་དོན་སྟོན་དེ་བཤད་
 རྒྱུ་རྒྱུ་མེལ་ཁ་སྤོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་གོ་བྱེ་ཞེས་མ་རུ་ཁྲག་ཅན་དང་མཆོལ་དང་ཟེ་ཆ་རིལ་མ་ཅམ་གཉིས་
 བསྐྱེས་པ་དང་སྤྱི་ཅི་དང་སྤྱད་ཆོད་དེ་སྐྱོན་པའི་རེད་བྱ་གཞུག་ཅིང་ཆ་བ་མི་ཆོར་བར་ཆུ་བྱར་བྱུང་ན་ཐེབས་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་སྟེང་དུ་མི་འཁྲུག་པ་བྱགས་ལ་སྤྱད་ཡང་དེའི་སྟེང་ཤོག་བྱས་ཁ་བཀའ་ནས་བཞག། སོ་བར་ཟན་ཏོན་གྱི་
 དུགས་ཀྱིས་བག་རེ་ཅམ་བདུག་པར་བྱའོ། །

༡༢ ཟས་སྟོན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ།

དེ་ནམས་ཟས་སྟོན་རི་དྲགས་ལུག་ཤ་གསར། ཁ་མཛོའི་ཞོ་དར་མར་གསར་ལ་སོགས་པ། ཁསིལ་ཡང་བསྟན་ཞིང་
 རུལ་སྐྱུར་འཇུ་དཀར་སྟོ། ཁང་དང་དྲག་ཤུལ་མེ་ཉིས་གཏུངས་པ་སྤྱད། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ཆ་སྐྱོན་ཡིན་པས་
 ཟས་སྟོན་རི་དྲགས་ཀྱི་ཤ་དང་ལུག་ཤ་གསར་པ། བ་དང་མཛོའི་ཞོ་དར་དར་བ་མར་གསར་པ་ལ་སོགས་པ་བསིལ་ལ་
 ཡང་བ་ནམས་བསྟན་ཞིང་རུལ་སྐྱུར་དང་འཇུ་དཀར་བ་སྟོན་སོགས་གང་བའི་ཟས་དང་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་དང་མེ་དང་
 ཉི་མས་གཏུངས་པ་ནམས་སྤྱད་འོ། །

༡ ཁང་སྐྱོན་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དང་སྤྱད་ནས་བཅོས་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་དཔྱད་ཀྱིས་སོ་སོར་བཅོས་པ་དང་། ཟས་སྟོན་སྤྱད་སྤྱང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡༡ ཁང་སྐྱོན་སྐྱོན་དཔྱད་ཀྱིས་སོ་སོར་བཅོས་པ་ལ་ཡང་ནང་སྐྱོན་བར་སྐྱོན་ཕྱི་སྐྱོན་བཅས་གསུམ་ཡོད།

༡༢ རང་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ཟབས་སུ་ཞུགས་པའི་གང་སྐྱོན་བཅོས་པ་ནི། ཐང་ཤིང་དྲུང་བྱིད་དན་ཡ་བཟ། ཚ་བ་ལྡ་དང་ཚ་སྒྲ་ནམ་པ་ལ། ས་
 རྩི་ཀ་དང་པ་ཏ་འབྲས་བུ་གསུམ། རུ་ཏ་དང་ནི་ཟི་ར་དཀར་ནག་གཉིས། རྟོང་ལེན་ཕྱེ་མ་ཏིལ་མར་ཞག་དང་
 རོ། མར་གྱིས་སྤྱས་ལ་རྩ་མ་ལ་སྤྱར་བསྟེག། རྟེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཚོད་མ་ལ་དང་སྤྱར། སེ་འབྱུ་བརྒྱད་དང་ནང་ལུབ་
 ལྟག་པ་སྤྲད། རྟེ་ཡིས་ཐོད་སྤྱོད་དང་ག་འབྱེད་པར་བྱེད། རྟེ་རྩེས་རྒྱམ་ཚ་ཚ་ལ་ལ་ལུད། ཚ་བ་ལྡ་དང་ཨ་རུའི་ཐལ་
 སྤྲན་སྤྱར། བྱ་ཚོད་གོ་བ་སྤྱར་བུན་པོ་བ་དང་། ཟི་ར་ནག་པོ་ལ་རུ་ཚབས་རུ་ཚ། ཚ་བ་གསུམ་དང་སྤྱར་ལ་ལྟག་པ་
 སྤྲད། ཡང་ན་བྱེད་ཆེ་རྒྱུང་ཐལ་སྤྲན་སྤྱར། སེ་འབྱུ་བཞི་དང་ནང་ལུབ་ལྟག་པ་སྤྲད། རྟེ་ཡིས་ཐོད་སྤྱོད་དང་ག་
 འབྱེད་པ་དང་། གང་སྐྱོན་མ་ལུས་ཐལ་བར་སྒྲག་པར་བྱེད། ཞིག་ནས་སྤྱི་མཛོན་བྱུག་ཆེ་ཙ་རྒྱུ་ཚ། བཅོད་བྱེད་
 བཤལ་གྱིས་སྤྱངས་རྩེས་མེ་ཡིས་བསྟེག། ཅེས་པ་སྟེ། ཟབས་སུ་ཞུགས་དོན་སྟོད་ཀྱན་གྱི་ནང་དམ་གཏིང་དུ་ཞུགས་པའི་
 གང་སྐྱོན་བཅོས་པ་ནི། ཐང་མ་སྐྱོན་ཤིང་དྲུང་བྱིད་དང་དན་དང་ཡ་བཟ། ར་བཅའ་སྐྱ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཅི་
 ཏ་ཀ་དབྱི་མོང་སྟེ་ཚ་བ་ལྡ་དང་རྒྱ་ཚ་ལ་རུ་ཚ་སྟེ་ཕྱང་ཚ་ཚབས་རུ་ཚ་རྒྱམ་ཚ་སྟེ་སྒྲ་ནམ་པ་ལ། ས་རྩི་ཀ་དང་གརྒྱ་པ་
 ཏ་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྤྱར་གསུམ་རུ་ཏ་དང་ནི་ཟི་ར་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་གཉིས་རྟོང་ལེན་ནམས་ཕྱེ་མ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་
 ཏིལ་མར་འབྱི་ལུག་རུས་པའི་ཞག་དང་རྒྱང་མར་ཞོ་ནམས་མར་གྱིས་སྤྱས་ལ་རྩ་མ་ལ་སྤྱར་གྱི་ནང་དུ་ལུས་ལུབ་
 བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སུམ་གཉིས། རྩེ་ཚོད་མ་ལ་སྟེ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་རུ་རྒྱུག་པ་གསུམ་
 གཅིག་དང་སྤྱར་ཞེས་རྩོང་འཕྲང་ནས་བཤད། སེ་འབྱུ་བརྒྱད་པ་ནི་སེ་འབྱུ་ཤིང་ཚ་སྤྱག་སྟེལ་པི་པི་ལིང་སྟེ་རྩི་ཀྱར་
 ཀྱམ་ཀ་ཀོ་ལ་བརྒྱད་དང་ནང་ལུབ་དེ་མོས་ལྟག་པ་སྤྲད་དེས་མེ་ཐོད་སྤྱོད་པ་དང་དང་ག་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། རྟེ་རྩེས་
 ལ་རྒྱམ་ཚ་དང་ཚ་ལ་དང་ལ་ལ་ལུད། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚ་བ་ལྡ་དང་ཨ་རུ་རའི་ཐལ་སྤྲན་སྤྱར། བྱ་ཚོད་དང་གོ་བོ་
 དང་སྤྱར་གིའི་བུན་དང་པོ་བ་དང་། ཟི་ར་ནག་པོ་དང་ལ་རུ་ཚ་དང་ཚབས་རུ་ཚ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚ་བ་གསུམ་དང་
 སྤྱར་ལ་ལྟག་པ་སྤྲད། ཡང་ན་བྱེད་ཆེ་རྒྱུང་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་བྱེད་རྒྱུང་བ་དང་ཆེ་བ་བྱ་གོ་བོ་བྱ་ཚོད་སོགས་དང་རྒྱུང་བ་ཚ་
 བ་གསུམ་སོགས་གོང་གི་ཐལ་སྤྲན་སྤྱར་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེ་འབྱུ་ཤིང་ཚ་སྤྱག་སྟེལ་པི་པི་ལིང་སྟེ་བཞི་པ་དང་ནང་
 ལུབ་ལྟག་པ་སྤྲད་དེ་བཏང་དེས་ཐོད་སྤྱོད་ཅིང་དང་ག་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་གང་བའི་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་ཐལ་བར་སྒྲག་
 པར་བྱེད་དོ། སྤྲན་དེ་ཞིག་ནས་སྤྱི་བར་མཛོན་པ་དང་བྱུག་ཆེ་ལ་ཙ་དང་རྒྱལ་ཚ་བའི་རྟགས་འབྱུང་བས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་
 བཤལ་ནི་ལག་ལེན་རིན་ཆེན་གཏིང་སྤྱངས་སུ་ཨ་རུ་ར་དན་དྲུང་བྱིད། བྱི་ལརྒྱ་རྒྱམ་ཚ། དབྱི་མོང་དཀར་པོ། སྤྱབ་ཀ་
 སྟེ་ཚ་ནམས་རིལ་བུ་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱིས་སྤྱངས་ལ་རྩེས་ལ་གང་བྱུང་སར་མེས་བསྟེག
 ལ༢ བར་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བར་གནས་གང་སྐྱོན་སྐྱོན་ཤིང་འབྲས་བུ་གསུམ། ཁྱ་སྣ་ཚོགས་ཚད་སེ་འབྲུ་པི་པི་ལིང་། ཁབ་པོ་གསུམ་དང་ཚ་ལ་
 སྒོས་དཀར་དང་། རྩར་བྱིད་སྒྲི་ཡི་ཚ་གསུམ་མྱོད་གཡག་ར། བྱི་མ་ཆང་སྐྱས་སྐྱ་ངར་ལུས་ལྷན་བསྐྱེད། ཐལ་བ་བུ་
 རམ་སྐྱར་བ་ཚུ་སྒོལ་དབུལ། ཞིག་ནས་སྒྲོངས་བཏང་མ་ཞིག་སྐྱར་མ་བདེག། སྐྱར་རྩེས་སྐྱོན་རོ་བཤལ་གྱིས་སྐྱར་བར་
 བྱ། བྱང་དང་ཕྱི་བ་ལོགས་སྐྱོན་ཐག་གང་གཟེར་དང་། སྐྱལ་མིག་གང་ལ་བབ་པའི་ཚོགས་གསང་བསྐྱེད། ཅེས་པ་
 རྟེ། བར་དུ་གནས་པའི་གང་བའི་སྐྱོན་ལ་ཐང་མ་སྐྱོན་ཤིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ། རྒྱང་སེལ་དུ་
 བཤད་པའི་ཁྱ་སྣ་ཚོགས་ཚད་དང་། སེ་འབྲུ་དང་པི་པི་ལིང་རྩ་ཏི་སྐྱེད་སྐྱེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྐྱེ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་། ཚ་ལ་
 དང་། སྒོས་དཀར་དང་། རྩར་བྱིད་དང་། ལྷེ་ཚ་དང་། དབྱི་མོང་སྐབ་ཀ་སྐྱེ་སྒྲིའི་ཚ་བ་གསུམ་དང་། མྱོད་གཡག་སྐྱེ་
 འབྲོང་གི་རུ་ནམས་ཀྱི་བྱི་མ་ཆང་གིས་སྐྱས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱ་ངར་ལུས་ལྷན་དུ་བསྐྱེདས་པའི་ཐལ་བ་བུ་རམ་དང་སྐྱར་བ་
 ཚུ་བསྒོལ་གྱིས་དབུལ་བ་དང་། ཞིག་ནས་གོང་བཞིན་སྒྲོང་བཏང་ལ་མ་ཞིག་ན་སྐྱར་མས་གར་བབས་སྐྱ་བདེག་ཅིང་།
 སྐྱར་མའི་རྩེས་ལ་སྐྱོན་གྱི་རོ་མ་བཤལ་གྱིས་སྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། བྱང་དང་ཕྱི་བ་ལོགས་སོགས་སྐྱོན་དང་ཐག་ཉེ་བ་གང་
 གཟེར་བ་དང་། སྐྱལ་མིག་ནི་སྐྱོན་སྐྱའི་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་དང་དོན་སྒྲོད་གང་ལ་བབས་པའི་ཚོགས་གསང་གོང་དུ་
 སོང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་གོ།

ལ₃ བྱི་གནས་གང་སྐྱོན་བཅོས་ཐབས་བསྐྱོན་པ།

བྱི་ཡི་གང་སྐྱོན་སྐྱུ་མ་འཚོས་དུགས་བྱས་ལ། སྐྱིར་གྱུར་བུམ་པ་ཚད་ལྷན་མེ་བཅོལ་བྱ། ཐངས་འགའ་བསྐྱོན་པས་འཇུ་
 ཞིང་བྱི་རུ་འདྲེན། འབྲུར་ན་འཇག་གིས་མཐའ་ནས་བསྐྱམས་ལ་བཅོར། གཙགས་བྱས་བྲལ་ལ་སྐྱོན་དབྱུང་མ་ལྟར་
 གསོ། དན་ཡུངས་ཀར་ཟར་མ་ཏིལ་སྐྱར་བྱུག། མ་འདྲོངས་ཚ་སྐྱར་རྒྱབ་ལ་འབྲས་ལྟར་བཅོས། ཞེས་པ་རྟེ། བྱིའི་
 གང་སྐྱོན་ལ་སྐྱུ་མ་འཚོས་དང་བྱེ་བྱེན་བསོས་པའི་དུགས་བྱས་ལ་དེས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འབོལ་བར་གྱུར་ནས་མེའི་བུམ་པ་ཚད་
 ལྷན་ནི། བཤད་རྒྱུད་དུ། བུམ་པ་ཁྱུད་འཁོར་སོར་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ལ། སྤིད་སོར་བཅུ་གཉིས་ཁ་ལྷུ་སོར་བཞི་
 པ། བྱི་སྐྱོན་འཇུ་ཞིང་འདྲེན་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་པ་དེའི་ནང་དུ་ཤོག་བྱའི་མེ་སྐྱར་ལ་གྲན་པའི་མེ་བཅོལ་བྱ།
 ཐངས་འགའ་སྐྱེ་ལན་མང་བསྐྱོན་པས་འཇུ་ཞིང་བྱི་རུ་འདྲེན་ལ་བྱིར་འབྲུར་ཐོན་ནས་སོ་མའམ་རས་སྐྱུད་ཕྱ་མོ་ལ་ལྷག་
 ཅེས་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྐྱར་མཚམས་སམ་མཐའ་ནས་བསྐྱམས་ལ་བཅོར་ཞིང་གཙགས་བྱས་བྲལ་ལ་སྐྱོན་བྱིར་དབྱུང་རྩེས་
 མ་ལྟར་གསོ་དགོས་ཏེ། དན་དང་ཡུངས་ཀར་དང་ཟར་མ་ཏིལ་གསུམ་སྐྱར་ལ་བྱུག་གོང་གི་དེས་མ་འདྲོངས་པའི་ཚོ་
 གང་བྱུང་ལ་ཚ་སྐྱར་བརྒྱབ་ལ་འབྲས་ལྟར་སྐྱར་བཅོས་དགོས་ཤིང་།

ཀ₂ ཟས་སྒྲོད་སྤང་སྤང་བྱུན་མོང་དུ་བསྐྱོན་པ།

དེ་ནམས་ཟས་སྤྱོད་ལུག་དང་གཡག་ཤོད་དང་། གཅན་གཟན་གོང་སྟེག་ཕྱི་ཕྱེ་ལུ་ཤ། །འབྲས་ཆན་སྤྱོད་བཅས་
 ཟན་ཤོན་ལྷན་མར་བསྟེན། །ཆང་གི་དངས་མ་སྐྱ་ཆུ་བསྐོལ་བ་བཏུང་། །བཅུད་མེད་འཇུ་དཀར་བསིལ་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་སྤང་། །བཅག་དང་ཚྱལ་བ་སྤྱད་གས་དོ་ཡིས་མཉེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་ཟས་སྤྱོད་ནི་ལུག་དང་གཡག་ཤོད་
 དེ་འབྲོང་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་དང་གོང་མོ་སྟེག་པ་ཕྱི་ཕྱེ་དང་ཕྱེ་ལུ་ཤ་རིགས་ཀྱི་ཤ་འབྲས་ཆན་དང་སྤྱོད་དེ་
 གི་གི་ལིང་ཕོ་བ་རིས་བཅའ་སྐྱ་ཡུང་བ་གཡེར་མ་སོགས་དང་བཅས་པ་ཟན་ཤོན་དང་ལྷན་མར་གང་རིགས་བསྟེན་པ་
 དང་ཆང་གི་དངས་མ་སྟེ་ཐོག་མ་བཅགས་པ་དང་སྐྱ་ཆུ་ལ་བཏབ་སྟེ་བསྐོལ་བ་བཏུང་། །བཅུད་མེད་པ་དང་འཇུ་དཀར་
 བ་བསིལ་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྤང་། །རན་པར་བཅག་པ་དང་ཚྱལ་བ་ཞེས་དེ་ལས་བྲེལ་ཙམ་རྩལ་ཐོན་བཅག་པ་
 དང་གཡི་སྤྱང་གི་སྤྱད་གས་བསྟེན་ཞིང་དོ་རན་ཙམ་བསྐོས་པས་སྐྱན་ལ་རུང་ཟད་མཉེའོ། །

༩ རྩེ་བྲག་གི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སོ་སོའི་བཙེས་ཐབས་དང་། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་བཙེས་ཐབས་དང་གཉིས་སོ། །

༡ སོ་སོའི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྩེ་བྲག་སོ་སོའི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་སྟིང་སྐྱན་དང་། སྟོ་སྐྱན། མཆིན་སྐྱན། མཆེར་སྐྱན། མཁལ་སྐྱན།
 མ་ལུ་ཟས་སྟེན་དོ་སྐྱན། སྟོད་མཁེས་སྐྱན། རྩེ་མཁེས་སྐྱན། སྤྱག་པོའི་ཁག་སྐྱན། རྩིང་སྐྱན། སྟིན་སྐྱན།
 མངལ་སྐྱན། སྐང་སྐྱན་བཅས་སོ། །

༡༡ རྩིང་སྐྱན་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྩེ་བྲག་བཙེས་ཐབས་རྩིང་གི་རྩེ་སྐྱན་ལ། །བསེ་རུ་དོམ་མཁེས་རྩི་ཉི་ཟངས་ཐལ་དང་། །ཤ་རུ་དུར་ཐོད་འགོན་ཐལ་
 སྤང་སྤྱར་བཏང་། །དེས་མ་སྐྱེམས་ན་དེ་སྟེང་དབུལ་རྩེ་དང་། །སྤར་བུ་དེ་ཕྱི་མོང་ལ་འཁར་བསྐྱན་པ་ཡི། །རིལ་བུ་བྱས་
 ལ་རྩིང་རྩེ་བསྐྱམ་པར་བྱ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེམས་རྩིང་རྩེ་བྱར་མས་གཙག་ །ཅེས་པ་སྟེ། རྩེ་བྲག་རྩེ་བཙེས་པའི་ཐབས་
 རྩིང་གི་རྩེ་སྐྱན་ལ་བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་དོམ་མཁེས་དང་ རྩི་ཉི་ཟངས་ཐལ་དང་ཤ་རུ་དུར་ནང་གི་མི་ཐོད།
 འགོན་བྱའི་ཐལ་བ་ནམས་སྤང་དང་སྤྱར་བ་བཏང་། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེམས་ན་དེ་སྟེང་ལ་དབུལ་རྩེ་དང་སྤར་བུ་དང་དེ་ཕྱི་
 མོང་དང་ལ་ཆ་བསྐྱར་བའི་འཁར་པོ་བསྐྱན་པའི་རིལ་བུས་ལ་དེས་རྩིང་གི་རྩེ་ནམས་བསྐྱམ་པར་བྱ། །དེས་ཀྱང་མ་
 སྐྱེམས་ན་ཕྱི་རྩེ་རྩིང་རྩེ་བྱར་མས་བཙག་པ་ནི་ཕོ་ལ་ལུ་མ་གཡོན་པ་ནས་ནང་དུ་ཚོན་གང་བསྐྱེམས་དེ་ནས་བྱར་
 དུ་ཚོན་གང་གཞལ་བའི་སར་དབུགས་བསྐྱེམས་ན་འཕར། མ་བསྐྱེམས་ན་མི་འཕར་བའི་ས་དེར་གཙགས་བྱས་བྱར་མ་

ཤོང་བ་ཞིག་དབུལ་བ་དེར་ཐུར་ཅེ་བཅུག་སྟེ་ཐུར་མ་སོར་གཅིག་གི་ཆེད་ནས་བཟུང་ལ་དལ་བྱས་དབུལ་དེ་རུབ་པ་དང་
 སོར་རེ་བསྟུན་གྱིན་ཕུལ། བྱང་དུ་བཅོལ་ནས་བྱོལ་གྱི་འགོ། །ཡང་དེ་ག་བཞིན་བྱས་གྱིན་བཏང་བས་སྟིང་གི་ཅར་
 སྟེབས་པ་དང་ཐུར་ཅེ་ལ་སྟིང་ཤུབས་ཐུག་འོང་། དེ་ནས་ཐུར་མ་སོར་གཅིག་ཙམ་ནས་བཟུང་ལ་དབུགས་བསྐྱམ་དུ་
 བཅུག་སྟེ་དུས་གཅིག་ལ་དབུལ། དེ་ནས་སྟིང་ཐུགས་ཐུག་ནས་ཆུ་འོང་ངོ་། །ཐུར་ཅེ་ཡིད་ཙམ་བཏོན་ལ་དབུགས་
 གཏོང་དུ་གཞུག་ དེས་མ་ཐུག་ན་ཡང་ཐུར་ཅེས་སྟིང་ཤུབས་ལ་ཐུག་བྱུང་བ་དང་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་དབུག་གོ། བྱང་པ་
 ཤེས་པ་འཁྲུལ་ནས་དབུགས་བསྐྱམས་མ་ཤེས་དོགས་ན་གཏོང་བ་དང་བྱང་ལ་ཆུ་གང་སོར་པ་ལྟ་བུས་བཞོ་བ་དང་ཐུར་
 མ་བདེག་པ་དུས་གཅིག་བྱའོ། །ཆུ་ཕྱིར་བག་ཙམ་ལས་མ་ཐོན་ཀྱང་སྟིང་ཐུགས་ཐོལ་ནས་སྟིང་བར་གྱི་ཆུ་ཕྱི་རུ་འཇག་
 སྟེ་ལུས་པོ་བྱིལ་སྐྱངས་ན་ཆུ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཡིན་པས་སྟེམ་སྟན་སྒྱུར་རོ། །ཐུར་མགོ་ལ་རྒྱུང་སྟེ་བས་གསུར་དང་བྱག་པ་
 དང་། མེ་བཙའ་རུས་ཁུ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དང་། འདི་གི་གསོན་འབྱེད་པའི་དབྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱས་ན་གི་འགོ་ངེས་
 གྱི་རིགས་ལ་བྱེད་མིན་ངེས་པའི་ཐོག་སྟོ་དང་སྒྱུར་ཏེ་བྱའོ། །

༡༥ སྟོ་སྐྱོན་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

སྟོ་མིག་ཙམ་སྐྱོན་ཐོག་མར་ཆུ་ལུམས་བྱ། དེ་ནས་སྒྱར་བྱ་སྒྱུ་རུ་པི་པི་ལིང་། རུ་རྟ་ཤིང་མངར་བུལ་ཏྱིག་སྒྱར་སྒྱུར་
 བཏང་། །སྒྱར་བྱ་བུལ་ཏྱིག་སྒྱུ་རུ་ར་དང་སྒྱར་། རིལ་བྱ་སྒྱར་བས་སྟོ་སྐྱོན་འཛོམས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོ་མིག་གི་
 ཙམ་སྐྱོན་ལ་ཐོག་མར་ཆུའི་ལུམས་བྱ་ལ། དེ་ནས་སྒྱར་བྱ་དང་སྒྱུ་རུ་ར་པི་པི་ལིང་རུ་རྟ་འདི་ལ་ཆུ་རྟ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནམས་ལ་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བཏོན་སྟེ་གཤེད་འཁྲུངས་དཔེར། ཡང་དག་མིང་ནི་རུ་རྟ་མོ། ཞེས་པ་དང་། སྐྱོན་ངོ་གསལ་བྱེད་
 ལ་ཡང་བཤད་པས་སྟེ་གཤེད་པ་དང་ཡང་དབུལ་ཆུར་བཞེད་པ་སོགས་མཆིས་ཀྱང་བྱུར་མཁར་པའི་རྒྱུད་སྐྱམ་
 བྱང་མ་དང་སྟོ་རའི་པར་གཉིས་ཀར་རུ་རྟ་ཡོད་པ་དང་རུས་པའང་སྟོ་བའི་དབང་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཤིང་མངར་
 དང་བུལ་ཏྱིག་དང་སྒྱར་ནམས་སྒྱུར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་སྒྱར་བྱ་དང་བུལ་ཏྱིག་སྒྱུ་རུ་ར་དང་སྒྱར་ནམས་ཀྱི་རིལ་བྱ་སྒྱུར་
 བས་སྟོ་བའི་སྐྱོན་འཛོམས་པ་ཡིན།

༡༦ མཆིན་སྐྱོན་གྱི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

མཆིན་པའི་ཁྲག་སྐྱོན་ཙམ་སྐྱོན་སྒྱུར་བས་གཏུལ། །ཡང་ན་གུར་ཀུམ་ཅུ་གང་ཡུལ་ཏྱིག་ཏྱ་བྲག་ལུན་རུ་རྟ་དོམ་མཁྲིས་
 བ་ཤ་ཀ་གྱི་ཕྱེ་མཆོལ་དཀར་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་སེ་འབྱུ་ལྟག་པ་སྒྱུད། ཡང་ན་སེ་ཆོད་འབྲས་བྱ་བྲག་ལུན་དང་། ཅན་དན་
 གུར་ཀུམ་ཆང་སྒྱུར་ཞག་གསུམ་མནན། །ཡངས་ནས་བྱ་རམ་སྒྱུར་བའི་ཐེ་གུ་བཏང་། །མཆིན་ཁྲག་རྒྱས་དང་མཆིན་
 སྐྱོན་འཇུ་ཞིང་སྟེམ། རུ་བྱང་སྟོད་ཀ་མང་གཏར་ཉུང་དུ་དབྱུང་། །ཆ་བ་སྟེ་སྟིང་བྲག་ལུན་ གུར་ཀུམ་ཅུ་གང་ཡུལ་རུ་

ཏིག་ཏ་དོམ་མཁྲིས་པི་ལིང་ བདུན་པ་དང་། །ལྷག་པ་སྤྲད་དེ་ཕྱི་རྩེས་བཤལ་གྱིས་སྤྲད། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་པའི་
 ཁྲག་སྐྱོན་ལ་ཅ་སྐྱོན་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐལ་སྐྱོན་ཆ་བསྟེན་གསུངས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་གདུལ། ཡང་ན་ནི་གྲུར་ཀྲུམ་དང་
 ཅུ་གང་ཡུལ་ཏིག་ཏ་བྲག་ལྷན་རུ་ཏ་དོམ་མཁྲིས་བ་ཤ་ག་གྱི་ལྟེ་དཀར་པོ་མཆིལ་དཀར་པོ་གསུངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུད་
 ཕྱི་མའི་སེ་འབྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་སྐྱོད་དང་རྩ་ཏི་གྲུར་ཀྲུམ་ག་ཀོ་ལ་བསྐྱོན་པའི་བརྒྱུད་པ་ལྷག་པ་སྤྲད། ཡང་ན་རྒྱུད་སེལ་རུ་
 བཤད་པའི་སེ་ཆོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱོན་པ་སྤང་གང་བྲག་ལྷན་བདུལ་མ་སྤང་རེ་དང་ཅན་དཀར་པོ་དང་གྲུར་ཀྲུམ་གཉིས་
 ཞོ་རེ་ཆང་པོར་གང་དང་སྐྱར་ལ་ཞག་གསུམ་མནན། ལུ་བ་བྱུང་ན་ལངས་པ་སྟེ་དེ་ནས་བུ་རམ་སྐྱར་པའི་ལྟེ་གྲུ་ནང་
 རུབ་བྱིད་ལ་རྒྱུད་རུ་བྱང་བས་མཆིན་ཁྲག་རྒྱས་པ་དང་མཆིན་པའི་སྐྱོན་འཇུ་ཞིང་སྐྱེམ་དེ་རྩེས་རུ་བྱང་དང་སྟོད་ཀ་
 གངས་མང་ཅམ་གཏར་ལ་ཁྲག་ཉུང་རུ་དབྱུང་། ཆ་བ་སྟེ་བ་སྟིད་ན་བྲག་ལྷན་གྲུར་ཀྲུམ་ཅུ་གང་ཨ་རུ་ཏིག་ཏ་དོམ་
 མཁྲིས་པི་པི་ལིང་བདུན་པ་དང་ལྷག་པ་སྤྲད་དེ་དེའི་ཕྱི་རྩེས་ལ་གོང་རུ་བརྗོད་པའི་བཤལ་གྱིས་སྤྲད་དགོས། །

༡༤ མཆེར་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཆེར་སྐྱོན་དེ་འདྲའི་རྩེས་ལ་མེ་ཡིས་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། མཆེར་པའི་སྐྱོན་ལ་དེ་དང་འདྲ་བའི་མཆེར་ཅ་རྩ་མཐུར་
 དང་སྟིན་ལག་རྒྱབ་ཅ་གཏར་ལ་རང་སྟེང་གང་བྱུང་རྩེས་ལ་མེས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

༡༥ མཁལ་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཁལ་ཆོལ་ཅ་སྐྱོན་དང་པོ་རྒྱུ་ལུམས་བྲ། །བྲག་རྒྱུད་སྟི་དང་བདེར་སོང་བྱིན་ཡོང་གཏར། །སྟེད་མེད་བྲ་བྲ་ཏ་པོའི་
 ལུམས་བྲས་ཏེ། །རྟག་རུ་བཀྲག་ལ་མེ་ཡིས་ཕྱིས་རྩེས་བཅད། །མ་ཁྲགས་ཆད་པ་སྐྱུངས་ལ་བྱར་མས་བཅོས། །ཞེས་
 པ་སྟེ། མཁལ་ཆོལ་གྱི་ཅ་སྐྱོན་ལ་དང་པོ་རྒྱུའི་ལུམས་བྲ་ཞིང་བྲག་རྒྱུད་ཞིང་སྟི་བ་དང་བདེར་སོང་ན་བྱིན་གཞུག་དང་
 ཡོང་ཅ་གཏར། དེས་པན་སྟེད་མེད་ན་བྲ་བྲག་སྟེ་ཕྱག་རོལ་གྱི་བྱུན་དང་བྲག་སྐྱོད་པོའི་ལུམས་བྲས་ཏེ་རྟག་རུ་བཀྲག་ལ་
 གང་ཡོད་ལ་མེས་ཕྱི་རྩེས་བཅད། མ་ཁྲགས་ན་ཆད་པ་ཆད་ལྷན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་གྱི་བྲང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཅ་སྐྱུངས་གྱིས་
 སྐྱུངས་ལ་མཁལ་ཆོལ་གསང་ལ་བྱར་མས་བཅོས།

༡༦ མ་ཁུ་བས་སྟེན་དོ་ཡི་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ཁུའི་བས་སྐྱོན་སྟེན་སྐྱོན་དོ་སྐྱོན་ལ། །གསར་པའི་རུས་ན་དོ་ཡིས་མཉེ་བར་བྲ། །རྒྱུ་ཆ་ལ་ལ་ཕུད་དང་ཨ་བ་
 མོ། །པི་པི་ལིང་དང་དོང་ག་ཆ་རེ་བསྟེད། །ཨ་རུ་ཀྲན་མཉམ་ཕྱེ་མ་མེ་དང་འདྲ། །མ་ཁུ་བད་རྒྱུད་གང་སྐྱོན་འཛུམས་
 པར་བྱེད། །པི་པ་ཨ་རུ་བཅུ་འགྲུར་པོ་འགོན་བདུན། །ཅུ་གང་གྲུར་ཀྲུམ་ཆ་བ་ནམ་པ་ཟ། །ལྷ་སྐྱ་ལྷ་དང་རྒྱུ་ཆ་བྱི་ཡང་
 ཀྲ། །ཐལ་སྐྱོན་ཞོ་གསུམ་ངི་རྒྱས་འདམ་བཏགས་བྲ། །འིལ་བུ་བྲས་བསྟེན་རྒྱུ་ཆ་སུམ་ཐང་བྱང་། །དོ་ཡང་ཐལ་

བར་འགྱུར་སྲིད་སྐྱོན་ཅི་སྟོས། །ཆ་བསྟེན་མཁོ་ཆ་གོ་ཐལ་སྦྱར་བ་ཡང་། །མན་ངག་ལྟན་ན་སྐྱོན་བཞིག་སྐྱོན་མཆོག་
 ཡིན། །ཞིག་པའི་སྐྱོན་རོ་གཅོད་བྱེད་བཤལ་བྱས་ལ། །མ་ཞིག་སྤར་མའི་རྩེས་ལ་སྤར་ཡང་སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཞུ་
 བའི་ཟས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་སྟེན་སྐྱོན་དང་དོ་སྐྱོན་གཉིས་ལ་གསར་པའི་དུས་ན་དོ་བསྟོས་པས་སྐྱོན་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་མཉེ་བར་བྱ།
 རྒྱུ་ཆ་དང་ལ་ལ་སྤྱད་དང་ཨ་བཟོ་ཞེས་དབྱི་མོང་དང་། ཅི་ཅི་ལིང་དང་དོང་ག་གཉིས་ཆ་རེ་བསྐྱེད་ཅིང་ཨ་རུ་ར་དེ་
 ཀྱན་དང་མཉམ་པའི་ཕྱེ་མ་དེ་མེ་དང་འབྲས་སྟེ་མ་ཞུ་བ་དང་བད་རྒྱུང་ལས་ཀྱུར་པའི་གང་བའི་སྐྱོན་ནམས་འཛུམས་པར་
 བྱེད། ཅི་ཤ་ཞེས་པ་དུག་སྟེ་བོང་ང་ལ་འབྱུག་དེའང་སྐྱོན་དང་དུག་གཉིས། སྐྱོན་ལ་བོང་ང་དཀར་དམར་སེར་གསུམ་
 ཞེས་བྱ། འདིར་ནག་པོ་ལ་ཡང་སྟོས་བཤད་ཅུང་ཟད་བྱེད་ན་ནང་དུག་ལཱི་རང་ག་བྱུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཅི་ཤ་རིགས་ལྡ་
 སྟེ་ནག་པོའི་དཀར་པོ་ནི་ཆ་དུ་བ་སྟེ་བོང་དུག་པའོ། །ནག་པོའི་དམར་པོ་ནི་སྤང་གི་སྟེ་ར་དུག་པ་མེ་རྟོག་དང་ཙ་བ་
 དམར་པོའོ། །ནག་པོའི་སྟོན་པོ་ནི་ཁྱི་ལ་སྟེ་ར་དུག་པ་སྤོང་པོ་ཡོད་པའི་མེ་རྟོག་སྟོན་པོ་ཕྱ་ཤུད་མགོ་ཅན་ནོ། །ནག་པོའི་
 སེར་པོ་ནི་མཛོ་སྟེ་ཙ་བ་སྐྱ་འབྲུ་བ་ལ་སེར་ནག་གོ། །ནག་པོའི་ནག་པོ་མཆོག་དམན་གཉིས་ལས་མཆོག་ཀྲུ་ལ་ལྷ་ཁྱི་
 སྟེ་ནག་པོ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་སྤོང་པོ་ལ་ཉིན་པར་དུ་བ་འབྱུང་མཆན་མོ་དམར་ངམ་ཡོད་པས་མེར་སྤྲང་། ཉེ་འཁོར་
 དུ་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་ཞི་བའི་རོ་ཡོད་པར་སྤྲང་། དམན་པ་གཅིག་འབྲེད་མེ་རྟོག་སྟོན་པོ་ཕྱ་ཤུད་མགོ་ཅན་ནོ། །འདི་
 ཞོ་གང་ཨ་རུ་ར་དེའི་བཅུ་འགྱུར་ཉེ་ཞོ་བཅུ་འགྲོན་བྱ་བྱང་མེད་པ་པོ་འགྲོན་དོག་པོ་བདུན་གྱི་ཐལ་ཅུ་གང་གྱུར་ཀྱམ་
 གཉིས་སྤུན་རེ། ཆ་བའི་སྐྱོན་སྐྱོན་དང་ཅི་ཅི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཅི་ཏ་ཀ་དབྱི་མོང་སྟེ་ནམ་པ་ལ། ཆ་སྐྱ་ལྡ་ནི་སྤྱིར་འདུལ་བ་
 ལས་རྒྱུ་ཆ་ཚབས་རུ་ཆ་ལ་རུ་ཆ་ལན་ཆ་རྒྱ་མཆོའི་ཆ་འོ་ཞེས་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འབྲུ་ཅམ་
 སྤྲང་ཡང་རྒྱ་ཆ་རྒྱུ་ཆ་ལ་རུ་ཆ་སྟེ་ལྷུང་ཆ་ཚབས་རུ་ཆ་སྟེ་ལྡ་པོར་འཐད་ནའང་འདི་སྐབས་རྒྱ་ཆ་ལྡ་བས་པས་དེ་ཆ་བ་
 ཐལ་ཆ་ནམས་ཞོ་རེ་རེ་དང་རྒྱ་ཆ་དང་ཕྱི་ཡང་ཀྱ་སྤུན་ལོག་ཐལ་སྐྱོན་ཞོ་གསུམ་ཞེས་པ་ལ་རྫོང་འཕྲང་དུ་ཐལ་སྐྱོན་ནོན་
 པོ་ཞོ་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བས། གོགས་མེད་བད་ཀན་རྒྱང་ལ་ནོན་པོ་སྤྱར། །ཞེས་ཕྱི་མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཐལ་སྐྱོན་
 དེ་ཞོ་གསུམ་ནམས་བྱིས་པའི་བྱི་རྒྱས་འདམ་བཏགས་བྱས་ཉེ་རིལ་བྱ་སྤུན་མ་ཅམ་བྱས་པ་བསྟན་ལ་རྒྱུ་ཆ་སྐྱ་ཨ་རུ་ར་
 གསུམ་གྱི་ཐང་གིས་འཕུལ་ནས་བཏང་བའི་རུས་པས་ནི་དོ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་སྲིད་ན་སྐྱོན་ལ་ཅི་ནས་སྟོས་དགོས་
 ཞེས་སོ། །ཆ་བསྟེན་མཁོ་ཆ་གོ་ཐལ་བ་ཞོ་གསུམ་སྦྱར་པའི་ཟེ་ཆ་ཞོ་དོ། བྱ་གོ་བོ་ཁྲད་དཀར་གྱི་བྱ་ཐལ་ཞོ་གང་སྦྱར་བ་ཡང་
 ཐུན་ཆོད་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་དང་ལྟན་ན་སྐྱོན་བཞིག་པའི་སྐྱོན་མཆོག་ཡིན། །ཞིག་པའི་རྟགས་འདུག་ན་སྐྱོན་རོ་
 གཅོད་བྱེད་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་གྱི་བཤལ་བྱས་ལ་མ་ཞིག་ན་གང་བྱུང་ལ་སྤར་མ་བརྟེན་ལ་དེའི་རྩེས་ལ་སྤར་ཡང་
 བཤལ་གོང་གིས་སྤྱང་དགོས།

༡༡ ལྷོད་མཁྱིམ་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ལྷོད་གྱི་མཁྱིམ་སྐྱོན་ཆེ་སྟོན་ལས་ནད་ཡིན། འོན་ཀྱང་གསར་དུས་བྱམས་པས་འབད་དེ་གསོ། མི་དང་ཕག་བྱན་ལུས་
ལྷན་བསྐྱེད་ཐལ་བ། ཚེ་ལ་དོམ་མཁྱིམ་ཀ་ར་པི་པི་ལིང་། སེ་འབྲུ་ལྷ་དང་ནང་ལུ་ལྷག་པ་སྤྲད། རྒྱ་སྐོལ་འཕུལ་
བས་སྐྱོན་དེ་འབྱུ་ཞིང་སྐྱེམ། གཤམ་དངས་རྩེས་ལ་ཁུ་ལུམས་སྦྱོངས་ཀྱིས་བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷོད་དུག་གི་མཁྱིམ་
སྐྱོན་བྱུང་ན་ཆེ་སྟོན་གྱི་ལས་ནད་ཡིན་པས། བཅོས་ཐབས་ཆེར་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་གསར་པའི་དུས་ལ་བྱམས་པས་
འབད་དེ་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་མི་བྱན་དང་ཕག་བྱན་ལུས་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་དང་། ཚེ་ལ་དོམ་མཁྱིམ་དང་
ཀ་ར་དང་པི་པི་ལིང་ནམས་སྦྱར་བ་ཀྱང་ཀྱམ་བསྟན་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་དང་ནང་ལུ་ལྷག་པ་སྤྲད་དེ་རྒྱ་བསྐོལ་གྱིས་
ཕུལ་བས་གང་དུ་ཆགས་པའི་སྐྱོན་དེ་འབྱུ་ཞིང་སྐྱེམ་པར་བྱེད་ལ་གཤམ་གས་གང་བབས་ཀྱི་རྩར་དངས་པའི་རྩེས་ལ་ཁུ་
ལུམས་དང་ གོང་བཤད་ཀྱི་སྦྱོངས་ཀྱིས་བཅོས།

༡༢ རྒྱ་མའི་མཁྱིམ་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྒྱ་མའི་མཁྱིམ་སྐྱོན་ཆེ་ལ་དོམ་མཁྱིམ་དང་། རྟོང་ལེན་ཀར་སྦྱར་ཞུ་མཁན་དུགས་ཀྱིས་བདུག རྟེ་རྩེས་མན་ངག་
བཤལ་གྱིས་ཁོང་ནས་དབྱུང་། ཡང་ན་ཏིག་ཏ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདུལ་རྩེས་སྦྱང་། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མའི་མཁྱིམ་སྐྱོན་ལ་ཆ་
ལ་དང་དོམ་མཁྱིམ་དང་རྟོང་ལེན་ནམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་ཞིང་ཞུ་མཁན་གྱི་དུགས་ཀྱིས་བདུག རྟེ་རྩེས་ལ་མན་
ངག་གི་བཤལ་དུར་བྱིད་དང་ཆེ་ལ་དོམ་མཁྱིམ་རྟོང་ལེན་ནམས་ཀྱིས་ཁོང་ནས་དབྱུང་། ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིག་ཏ་
བརྒྱད་ཀྱིས་བདུལ་བའི་རྩེས་སུ་སྦྱང་།

༡༣ ཐོ་བ་དང་ལོང་གི་སྦྱག་པོའི་ཁྱག་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ཐོ་བ་ལོང་དུ་སྦྱག་པོའི་ཁྱག་སྐྱོན་ཆགས། ལྷར་བུ་མ་ལུ་ལུ་སྦྱ་ཆ་བཞི། ལྷར་ཀར་སྦྱར་བ་རྒྱ་སྐོལ་འཕུལ་ལ་
བཏང་། རྒྱ་བ་ཏ་པོ་ལྷ་བཏབ་དུགས་ཀྱིས་བདུག རྟོམ་མཁྱིམ་རྟོང་ལེན་དུར་བྱིད་ཆེ་ལས་སྦྱང་། ཡང་ན་ལྷ་
བསྐྱེད་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་གཉིས། ལྷག་སྤྲད་ཞིག་ནས་དག་པོའི་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། རྩངས་ངན་འཇམ་ཅི་ནི་ལྷ་ཏ་སྟེལ་
དང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཐོ་བ་དང་ལོང་དུ་སྦྱག་པོའི་ཁྱག་སྐྱོན་ཆགས་ན་ལྷར་བུ་དང་མ་ལུ་པ་ཏ་དང་ལུ་སྦྱ་དང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་
གྱི་རྒྱམ་ལྷ་བཞི་དང་བྱ་རམ་ཀ་ར་ནམས་སྦྱར་བ་རྒྱ་བསྐོལ་གྱིས་ནང་ལུ་ལྷ་པ་ལ་བཏང་། རྒྱ་བ་སྟེ་རྒྱ་ལོ་དང་ཏ་པོ་
བཅོས་པར་ལྷ་བློ་ཅམ་བཏབ་པའི་དུགས་ཀྱིས་བདུག རྟོམ་མཁྱིམ་དང་རྟོང་ལེན་དང་དུར་བྱིད་དང་ཆེ་ལ་ནམས་ཀྱིས་
སྦྱང་། ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་ཆ་བསྐྱེད་སྦྱོར་བ་དང་གྱར་ཀྱམ་བསྟན་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་གཉིས་ལྷག་པ་སྤྲད་ལ་བཏང་།

བས་ཞིག་ནས་དྲུག་ཕྱིད་ཚ་ལ་སྟར་བྱ་སོགས་དྲག་པོའི་བཤལ་གྱིས་སྦྱངས་ལ་དེ་ཡང་བྱངས་ངན་ན་འཇམ་ཅི་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བཀུ་འཇམ་དང་ནི་རུ་ཏ་བར་མ་གཉིས་སྟེལ་ཏེ་དང་དགོས།

༡༡༠ ལྷུང་གི་མྱིང་སྐྱོན་གྱི་བཙུང་ཐབས་བསྟན་པ།

ལྷུང་གི་མྱིང་སྐྱོན་སྐྱེའི་སྐྱོན་མར་དང་། །བྱ་རམ་སྦྱར་བ་བཟའ་ཞིང་འཇམ་ཅི་བཏང་། །དེ་འོག་ཤིང་ཀུན་སེལ་བྱ་
ཚ་བ་ལ། །མ་རུ་རྒྱུ་ཚ་ཚབས་རུ་ཁ་རུ་ཚ། །ཟི་ར་གོ་སྟོད་འུ་སྦྱ་ལ་ལ་ལུད། །སྟག་སྟེལ་སྟར་བྱ་བྱ་དག་བྱར་བ་
དཀར། །བྱལ་ཏྱིག་ཕྱེ་རུག་ཞོ་དང་མར་ལ་བཙོ། །དྲོན་མོར་བསྟེན་རྩེས་མེ་ཡིས་འཛོམས་པ་ཡིན། །སྟོག་སྦྱ་སྦྱང་བཞི་
རྒྱ་བོ་བརྒྱད་འགྱུར་བསྟོལ། །རྒྱ་བསྟུས་འོ་མ་ལས་འཐུངས་ལྷུང་སྐྱོན་འཛོམས། །ལྷུང་རིམས་བི་ཤ་ཅེ་སོགས་ལྷུང་ཀུན་
སེལ། །ཤིང་ཀུན་བྱ་དག་རུ་ཏ་ཁ་རུ་ཚ། །དོང་ག་ཨ་རུ་མ་རུ་ལ་ལ་ལུད། །དན་དྲུར་ཕྱིད་ཕྱེ་མས་ལྷུང་སྐྱོན་
སྦྱོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷུང་གི་མྱིང་སྐྱོན་ལ་སྟོག་སྐྱེའི་སྐྱོན་མར་དང་བྱ་རམ་སྦྱར་བ་བཟའ་ཞིང་འཇམ་ཅི་གོང་ལྟར་
བཏང་། དེ་འོག་ལ་ཤིང་ཀུན་དང་སེལ་བྱ་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚ་བ་ལྷ་དང་མ་རུ་པ་ཏ་དང་རྒྱུ་ཚྭ་དང་ཚབས་རུ་ཚྭ་
དང་ཁ་རུ་ཚྭ་དང་ཟི་ར་ནག་པོ་གོ་སྟོད་དང་འུ་སྦྱ་དང་ལ་ལ་ལུད་སྟག་སྟེལ་དང་སྟར་བྱ་དང་བྱ་དག་དང་བྱར་བ་དཀར་
པོ་སྟེ་ཟི་ར་དཀར་པོར་བཞེད་པ་འང་མཆིས་རུང་མ་རུ་བྱ་བྱར་དང་བྱལ་ཏྱིག་དང་ཕྱེ་རུག་ལ་སེར་ནག་གཉིས་ལས་སེར་
པོ་དེ་ཞོ་དང་མར་ལ་བཙོས་པ་དྲོན་མོར་སྟོ་སྟོང་ལ་བསྟེན་པའི་རྩེས་སུ་མེ་བཙས་འཛོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོག་སྦྱ་
སྦྱང་བཞི་ཞེས་འདིར་ཁྱ་བའི་སྦྱང་ཚད་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། སྦྱང་གཉིས་ལ་ནི་ཁྱོར་གང་སྦྱང་
བཞི་པ་ནི་སྟོམ་གང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱ་བོ་སྦྱང་སོ་གཉིས་དེ་བརྒྱད་འགྱུར་དུ་ཐོག་མར་བསྟོལ་
ལ་རྒྱ་བསྟུས་པ་དེ་སྦྱར་འོ་མ་སྦྱང་སོ་གཉིས་ལས་བསྟུས་པ་འོ་མས་འཐུངས་པའི་ཁྱ་བས་ལྷུང་སྐྱོན་འཛོམས་ལ་དེར་མ་
བྱ་ལྷུང་གི་རིམས་བི་ཤ་ཅེ་སོགས་པ་ལྷུང་ཀུན་སེལ་བར་ཕྱེད། ཤིང་ཀུན་དང་བྱ་དག་དང་རུ་ཏ་དང་ཁ་རུ་ཚྭ་དང་དོང་
ག་སྟེ་སྦྱ་གོད་དམར་པོ་དང་ཨ་རུ་ར་དང་མ་རུ་པ་ཏ་དང་ལ་ལ་ལུད་དང་དན་དང་དྲུར་ཕྱིད་ནམས་ཀྱི་ཕྱེ་མས་ལྷུང་གི་
སྐྱོན་སྦྱོང་བར་ཕྱེད་དོ། །

༡༡༡ སྐྱོན་སྐྱོན་གྱི་བཙུང་ཐབས་བསྟན་པ།

སྐྱོན་སྐྱོན་རྒྱ་ཚ་དོང་ག་ཕྱི་ཏང་ག། །ཕུར་ཐལ་བྱ་རམ་རིལ་བྱས་ནང་ནས་བཤིག། །རྟ་སྦངས་ཕུར་མོ་སྟོག་སྦྱ་སྦྱ་དུགས་
བདུག། །ཞིག་དཀར་སྟོག་སྦྱའི་སྐྱོན་མར་སྐྱོན་སྐྱོན་ལྟོ། །བཟའ་ཞིང་འཇམ་ཅི་བཏང་བྱས་ཞིག་ན་འཛོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
སྐྱོན་སྐྱོན་ལ་རྒྱ་ཚ་དང་དོང་ག་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཞོ་རེ། ཕྱི་ཏང་ག་ཞོ་བཞི། ཕུར་ཐལ་ཞོ་གང་ནམས་བྱ་རམ་གྱི་
རིལ་བྱ་བྱས་ནང་ནས་བཤིག་པ་དང་། རྟ་སྦངས་དང་ཕུར་མོ་དང་སྟོག་སྦྱ་དང་སྦྱ་མའི་དུགས་ཀྱིས་བདུག། ཞིག་པ་

༡༡ མངལ་སྐྱོན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

༡༡༣ སྒྲུང་པའི་སྒྲུན་གྱི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

༡ མདོར་བསྟན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མདོར་བསྟུས་རྒྱང་སྐྱོན་སྐྱོམ་འཛོམ་གཏང་བར་བྱ། །མཁྱིས་སྐྱོན་སྐྱུང་ཞིང་ཁྲག་སྐྱོན་གཏར་གྱིས་ངང་། །ཅ་སྐྱོན་ནག་
 ཏུ་འགྲགས་ཤིང་ཚུ་ལུམས་ཤིས། །དོ་སྐྱོན་བྱར་མ་ལྟོན་སྐྱོན་གྱིས་བཤིག་། །ཚུ་སྐྱོན་ནག་སྐྱོན་གསང་དུ་དབྱུང་བར་
 བྱ། །ནང་སྐྱོན་སྐྱོན་ལ་བར་སྐྱོན་བྱར་མས་བཤིག་། །ཕྱི་སྐྱོན་བྱུང་བར་ངངས་ལ་དམར་འབྱིན་བྱ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འཚོ་
 བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་མདོ་རུ་བསྟུས་ན་རྒྱང་
 སྐྱོན་ལ་སྐྱོམ་འཛོམ་གཏང་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་སྟོབས་སྟེད་བརྟ་བས་བཙོས། །མཁྱིས་པའི་སྐྱོན་ལ་ལས་ལྟ་
 ལྟར་སྟོན་སྐྱུང་ཞིང་ཁྲག་སྐྱོན་ལ་གཏར་གྱིས་ངང་བ་དང་། ཅ་སྐྱོན་ལ་ནག་ཏུ་འགྲགས་ཤིང་ཚུ་ལུམས་བྱས་ནས་
 ཤིས་ལ། དོ་སྐྱོན་ལ་བྱར་མ་དང་ལྟོན་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་གྱིས་བཤིག་པ་དང་། ཚུ་སྐྱོན་དང་ནག་སྐྱོན་གཉིས་གང་བྱུང་གི་
 གསང་དུ་བྱར་མས་དབྱུང་བར་བྱ། །ནང་སྐྱོན་ལ་སྐྱར་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བཙོས་ལ་བར་སྐྱོན་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་བྱར་
 མས་བཤིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱིའི་སྐྱོན་ལ་བྱུམ་པའི་ཁ་སྐྱོན་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པས་ངངས་ལ་འབྱུང་གྱིས་བྱུང་བ་
 དང་། གཙགས་བྱས་ངལ་ནས་སྐྱོན་དངོས་དེ་ཁ་དམར་འབྱིན་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པའི་ཆོན་འགྲོ་བའི་
 སྟོག་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་གཙོང་ཆེན་སྐྱོན་ནད་བཙོས་པའི་ལེའུ་
 སྟེ་བདུན་པའོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྐྱུ་ཐབ་བཙོས་པ།

༄༅། །སྐྱུ་ཐབ་ཀྱི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། །ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
 གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། །ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཙོས་གསུམ་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་ངང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ངང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་། ཅེས་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་སྐྱོན་བཙོས་པའི་ལེའུ་གསུངས་མ་ཐག་དེ་ནས་སྐྱར་ཡང་ངང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་ཡིད་ལས་སྦྱེས་བོས་ཏེ་ངང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་
 གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

སྐྱུ་ཐབ་ནད་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་ནམ་པ་བཞི་ཡིས་བསྟན། ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུ་ཐབ་ཀྱི་
ནད་ལ་འདྲ་རྒྱ་རྒྱུན་དང་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་ནམ་པ་བཞིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།

དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པ།

རྒྱ་རྒྱུན་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་མི་འཕྲོད་པས། ཁ་ཁུའི་དངས་མ་མཆིན་གནས་བྱངས་མ་གྱུར། ངན་ཁྲག་ཚུ་མེར་རྒྱས་
པ་རྒྱང་གིས་གཏོར། ལུས་ཀྱན་ཁྲབ་པས་སྐྱུ་ཐབ་དག་དུ་གཡོ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུའི་ནད་བད་ཀན་སྐབས་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་དང་། ལྷན་ཅིག་རྒྱུན་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་མི་འཕྲོད་ཅིང་འཇུ་དཀའ་བ་ཁེངས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཁ་ཁུ་བའི་དངས་མ་མཆིན་པར་གནས་པ་བྱངས་སུ་མ་གྱུར་པར་ངན་ཁྲག་ཚུ་མེར་རྒྱས་པ་རྒྱང་གིས་གཏོར་
ནས་ལུས་ཀྱན་དུ་ཁྲབ་པས་སྐྱུ་ཐབ་ཀྱི་ནད་གཞི་དག་དུ་གཡོ་ཞིང་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་སྐྱུ་ཐབ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ནི། ལྷ་ཟེར་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ནད་འབྱུགས་པས། ཁམ་ཁྲིས་པ་ལྷག་པར་ལྡང་འགྱུར་ལ། རྟེ་ལ་རྒྱང་ནི་
སྟོབས་ཆེ་བས། སྟིང་ལ་གནས་པའི་མཁྲིས་པ་ནི། གཏོར་ཏེ་ཙ་ཆེན་བཅུའི་ནད་སྐྱངས། ལུས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྲབ་གྱུར་
པས། བད་ཀན་པགས་པ་ཤ་ཁྲག་ལ། གཞོད་བྱས་བར་དུ་གནས་ནས་ནི། ཤ་དང་པགས་པ་དེ་དག་ལ། པགས་
པའི་མདོག་ནི་དཀར་བ་དང་། མེར་ཞིང་ལྡང་སྟོན་བྱེད་པར་འགྱུར། རྟེ་ནས་སྐྱུ་བའི་ཤས་ཆེ་བས། རྟེ་ཕྱིར་སྐྱུ་ཐབ་
ནད་ཅེས་བཤད། ཅེས་པ་ལྟར་པོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ཉིད་སྟོ་མཆིན་མཆེར་པར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱ་མེར་རྒྱང་དང་ལྷན་ཕྱིར་དབྱེ་བ་ལ། སྟོ་བ་སྐྱུ་ཐབ་ཁྲག་ཤས་ཆེ་བ་
སྟེ། མཆིན་པ་མཁྲིས་ལྷན་མཆེར་པ་བད་ཀན་ལྷན། རྒྱ་མེར་སྐྱུ་ཐབ་ཤ་ལྷགས་མཚམས་སུ་ཁྲབ། རྒྱང་ནད་སྐྱུ་ཐབ་
སྟིང་དང་སྟོག་རྩར་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོ་བ་དང་མཆིན་པ་དང་མཆེར་པར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱ་མེར་དང་
རྒྱང་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་ནམ་པ་ལྷ་ཡོད་པའི་སྟོ་བའི་སྐྱུ་ཐབ་ ཁྲག་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ་མཆིན་པ་ལ་མཁྲིས་པ་དང་ལྷན་
པ་མཆེར་པ་ལ་བད་ཀན་དང་ལྷན་པར་གྱུར། རྒྱ་མེར་གྱི་སྐྱུ་ཐབ་ནི་ཤ་དང་པགས་པའི་མཚམས་སུ་ཁྲབ་པར་གནས་ལ་
རྒྱང་ནད་ཀྱི་སྐྱུ་ཐབ་སྟིང་དང་སྟོག་རྩར་གནས་སོ། །

གསུམ་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་རྟགས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་གསུངས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་བ་
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལས།

༡ སྦྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་རྟགས་དང་པོ་ལ་གདོང་མིག་ལྷིབས་དང་། ཀླང་བོལ་ངར་གདོང་སྟོད་པོར་གཡོ་ཞིང་སྐྱངས། །འགྲུལ་ན་རུ་
 འདེགས་སྟིང་སྤྱུག་དང་ག་འགག། །ཁ་ཟས་མི་འཇུ་ལྷེ་མཆུ་རྟིལ་བཟག་འཛོར། །སྟོབས་རྒྱུང་ཅ་བྱིང་རྒྱ་སེར་ཤིན་ཏུ་
 རལ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྟགས་ལ་དང་པོ་ལ་དང་གདོང་པ་མིག་ལྷིབས་དང་། ཀླང་པའི་བོལ་དང་ངར་གདོང་སྟོད་
 པོར་གཡོ་ཞིང་སྐྱངས་ལ་འགྲུལ་བའི་ཆོ་ན་རུ་ལ་འདེགས་ཤིང་སྟིང་ག་སྤྱུག་པ་དང་དང་ག་འགག། །ཁ་ཟས་མི་འཇུ་
 ཞིང་ལྷེ་དང་མཆུ་རྟིལ་སོགས་ཀྱི་བཟག་སྟེ་མདངས་འཛོར་བ་དང་། སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་ཅ་བྱིང་ལ་རྒྱ་མདོག་སེར་བ་དང་
 ལུས་ཤིན་ཏུ་རལ་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། སྟོ་བ་དང་། མཆིན་པ། མཆེར་པ། རྒྱ་སེར། རྒྱུང་གི་སྐྱུ་རབ་བཅས་ལྟོལ། །

༡ སྟོ་བ་སྐྱུ་རབ་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྟོ་བ་སྐྱུ་རབ་སྟོ་མང་ཞིང་། །ལུད་པ་ཁྲག་ཅན་ལྷུ་གསོལ་ལུ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོ་བ་སྐྱུ་རབ་ལ་
 སྟོ་མང་ཞིང་ལུད་པ་ལ་ཁྲག་ཕན་བྱ་འདྲེས་པ་དམར་མདངས་ཅན་གྱི་ལྷུ་བ་སོལ་པོར་ལུ་བ་ཡིན་ལ།

༢ མཆིན་པ་སྐྱུ་རབ་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཆིན་པ་མིག་སྤྱིན་ཤ་མདངས་ངི་རྒྱ་སེར། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་པ་སྐྱུ་རབ་མིག་སྤྱིན་དང་ཤ་མདངས་དང་ངི་རྒྱ་རྣམས་
 སེར་པོ་འོང་བ་དང་།

༣ མཆེར་པ་སྐྱུ་རབ་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཆེར་པ་ཁོང་སྟོ་ཤིག་མང་ལྷེ་མཆུ་སྐྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆེར་པ་སྐྱུ་རབ་ལ་ཁོང་པ་སྟོ་ཤིག་མང་ལྷེ་དང་མཆུ་མདོག་
 སྐྱ་བ་དང་།

༤ རྒྱ་སེར་སྐྱུ་རབ་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྒྱ་སེར་བ་འཕྲུག་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་སོ་སྐྱངས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སེར་སྐྱུ་རབ་ལ་བ་འཕྲུག་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་སོ་སྟེ་མཆོན་མའི་ལ་
 འགྲམས་ཆེ་བར་སྐྱངས་པ་དང་།

༥ རྒྱུང་སྐྱུ་རབ་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ནི་གཉིད་རྒྱུ་སྤངས་གསོལ་འཕེལ་འབྱི་ཆེ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་སྤྱོད་ཐབ་ནི་གཉིད་རྒྱུ་ལ་སྤངས་པ་སོལ་ལ་ཆེ་རྒྱུ་
འཕེལ་འབྱིབ་ཆེའོ། །

བཞི་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སྤྱི་བཅོས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་དང་། ཞར་བྱང་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་
གསུམ་མོ། །

༡ སྤྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། སྤྱི་བཅོས་དང་པོ་རྒྱུ་གིས་སྒྲ་ཡིད་ཕྱིར། ཁངར་གསུམ་ཉིང་ཁོལ་ལྷག་
ཤ་ལོ་ཡིབ་དང་། ལྷན་མར་ཆང་དང་བསྟུ་མཉེས་ཞི་བར་རུས། དེས་མ་ཞི་ན་སྟན་དཔུང་ཟས་སྟོད་བཞི། དེ་སྟན་
སྤྱོད་ཐབ་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དྲིག་ཏ་བ་ཡི་རྣམ་ལྷ་ཡི། སྟན་མར་གང་གིས་མས་བཏང་བཟའ་དང་
བྱག་དེ་ཡི་རྩེས་ལ་སྟུགས་སྟན་རྟོན་པོས་སྤྱང་། སྤྱར་ཡང་གོང་གི་སྟུམ་འཛོམས་བྱས་ཉིང་ལ། བཀྲ་སྟན་ལྷགས་ཕྱེ་
བ་གཅིན་སྤྱར་བས་སྤྱང་། དེ་རྩེས་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་ཡི་ག་དུར། བྱེ་ཏང་ག་དང་ཅི་ཏ་ཆ་བ་གསུམ། ཆ་མཉམ་
ཀྱན་དང་ལྷགས་ཕྱེ་མཉམ་བྱས་ཏེ། སྤྱར་སྤྱར་ལྷེ་གུས་སྤྱོད་ཐབ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཏ་ཅ་ཐང་ཤིང་སྤྱར་ཤུན་ཆ་བ་
ལ། བི་པི་ལིང་གི་སྟུ་ལ་འབྲས་བྱ་གསུམ། ཀྱན་གྱི་ཉིས་འཁྱར་ལྷགས་ཕྱེ་བ་གཅིན་བརྒྱད། སོ་སོར་བསྟོལ་བསྟེས་
རིལ་བྱ་ཐོས་པའི་ཉིང་། དར་བ་འབྱངས་པས་སྤྱོད་ཐབ་འཛོམས་པར་རུས། ཏ་ཅ་བྲག་ལྷན་དཔུང་ཆུ་ལྷགས་ཤིག་
དང་། ར་གསུམ་ཆ་བ་གསུམ་དང་ཅི་ཏ་ཀ། བྱེ་ཏང་ག་དང་སྤྱར་ཅིའི་ལྷེ་གུ་ཡིས། སྤྱོད་ཐབ་དབྱིག་དུག་རྩེད་བྱེད་
འཛོམས་པར་བྱེད། སྤྱོད་ཐབ་ལོ་སྟོད་པ་ཏ་ཆ་བ་ལ། ལྷག་ཆོར་སྤྱར་ཤུན་ཆུ་སྟོལ་འཕུལ་བྱས་ན། འོར་དང་སྤྱོད་ཐབ་
འདུས་ཁྱར་ཆ་བས་ཆེ་སེལ། རྩེས་ལ་དང་པོ་བཅུ་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟེན། དེ་ཡིས་རྒྱུ་དང་ཆུ་སྟོལ་འགོགས་པར་
བྱེད། འབྲས་ཐུག་ལྷག་ཤ་མར་གསར་དར་བ་བསྟེན། ཉ་ཕག་རུལ་སྤྱར་ཞོ་དང་བྱར་སྟོན་ལྷ། ཡོས་དང་ཤ་སྟམ་
རྩེན་ཟས་འཇུ་དཀའ་དང་། ཉིན་གཉིད་ཉལ་པོ་བཞོན་པ་སྟན་གང་སྤྱང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་བཅོས་པའི་ཐབས་
ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་གཉིས་ལས། སྤྱི་ལ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱོད་ཐབ་འདིའི་དང་པོ་རྒྱུ་གིས་སྒྲ་ཡིད་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཁངར་གསུམ་སྟེ་སྤྱང་བྱ་རམ་ཀ་ར་གསུམ་བསྟེས་ལ་ཉིང་ཁོལ་བ་སྟེ་ཆུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་འབྲས་པར་བསྟོལ་བའི་བྱོན་
མོ་དེ་དང་ལྷག་ཤ་ལོ་སོར་བའི་ཡིབ་པ་དང་། ལྷན་མར་བཟ་དང་། ཆང་འབྱང་བ་དང་། བསྟུ་མཉེ་སྟེ་བྱག་པས་ཞི་
བར་རུས་ལ། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་སྟན་དང་དཔུང་དང་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་བཞི་ལས། དེ་ལ་སྟན་ནི་སྤྱོད་ཐབ་འདི་རྒྱུ་
ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ལ་བྱེ་རྒྱུ་ལྷར་གྱི་དྲིག་ཏ་དང་བ་གསར་དམར་བལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷེ་བ་དང་འོ་མ་ཞོ་དང་མར་ལ་

སྤང་ཅི་སྤྱད་བའི་ནམ་པ་ལྟའི་ཆ་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་སྤངས་པའི་སྤྱན་མར་ཞེས་པ་གང་རིགས་ཤིས་པའི་མས་ནས་བཏང་
 ཞིང་བཟའ་བ་དང་བྱུག་དེའི་རྩེ་ལ་སྐྱུག་སྤྱན་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་བྲག་པོའི་རིལ་བུ་བྲིལ་ཞེས་པ་ནོན་པོས་སྤྱད་། སྤྱར་ཡང་
 གོང་གི་སྤྱུམ་འཛོམས་ནམས་བྱས་པའི་རྟིང་ལ་བཀྲ་སྤྱན་དུར་བྱིད་སྤྱོན་ཤིང་གཉིས་ལྷགས་ཕྱེ་དང་བ་དམར་སེར་རམ་
 དམར་ཟལ་གྱི་གཅིན་དང་སྤྱར་བས་སྤྱད་། དེ་རྩེ་ལྷགས་ཕྱེ་བཅུ་པ་ནི་ཨ་བར་སྤྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ལི་ག་
 དུར་བྱི་ཏང་ག་དང་ཅི་ཏྲ་ག་དང་སྤྱ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་སྟེ་སྤྱན་སྤྱ་དགུ་པོ་ཆ་མཉམ་ཀྱན་དང་
 ལྷགས་ཕྱེ་གཉིས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱང་དང་སྤྱར་བའི་ལྷེ་གུས་སྐྱ་ཐབ་ཀྱི་ནད་འཛོམས་པར་བྱེད། ཏྲ་བྱ་ཞེས་ཡི་གེ་
 ཉམས་པར་སྤང་ཡང་ཅ་ཞེས་ལ་བྱང་ཏི་དང་བད་སྟོད་ལྷ་པར་གསེར་དོ་ལ་བཤད། ཟུར་མཁར་བའི་མཆན་བྱར་སྐྱ་སྐྱ་
 འདུག་པ་དོ་བོ་མ་རྟེན་པའི་རྩས་པ་མི་འགལ་བ་རིགས་མཐུན་བགྱིས་པར་སྤང་ནའང་སྐབས་སྤྱར་དགོས་ཏེ། འདི་
 སྐབས་ཏྲ་ཅ་ནི་འུ་སྤྱ་ཡིན་ལ་གང་ཞེ་ན་སྟོ་དེ་ལ་ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྤྱད་དུ་ཏྲ་ཅ་འཕལ་སྤྱད་དུ་རྟ་ནི་ལ་ཟེར་ལ། བདེ་
 མཆོག་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། དུས་འཁོར། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། ལྷ་ཟེར་ནམས་སྤྱ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དང་ཐང་
 མ་སྤྱོན་ཤིང་དང་སྤྱར་པའི་བར་ཤུན་དང་སྤྱ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་རིས་ཅི་ཏྲ་ག་དེ་ཕྱི་མོང་སྟེ་ཆ་བ་ལ། པི་པི་ལིང་གི་སྤྱ་ལ་
 སྟེ་ཅ་བ་དང་འབྲས་བུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གསུམ། དེ་དག་ཀྱན་གྱི་ཉིས་འཇུར་ཏེ་འདབ་ཀྱི་ལྷགས་ཕྱེ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་དང་བ་གཅིན་བརྒྱད་འཇུར་བྱས་ལ་སྤྱན་ནམས་དང་ལྷགས་ཕྱེ་ལྷགས་ཀོང་སོ་སོར་བསྐོལ། དེ་ནས་བསྐྱེས་
 པའི་རིལ་བུ་སྤྱན་ཅམ་ལྷ་བདུན་ཟོས་པའི་རྟིང་དེ་རྩེ་ལ་དར་བ་ནི་བའི་འོ་མ་ཕྱེད་ཞོ་རུ་བསྐལ་ཕྱེད་བཞོས་མ་ཐག་ཏུ་
 བྱས་པ་བསྐྱེས་ལ་མར་ལྷུང་བའི་ཤུལ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་འབྲས་པས་སྐྱ་ཐབ་འཛིལ་བ་ཞེས་སྤྱངས་རྒྱུད་དུར་བཏང་རུས་
 སོ། ཏྲ་ཅ་ནི་གོང་དུ་བཅོད་མ་ཐག་དང་བྲག་ལྷན་དང་དབལ་རྒྱ་དང་ལྷགས་བྲེག་དང་། འདི་སྐབས་རྒྱ་རུ་གཙོ་དུ་
 དགོ་བའི་རུ་དང་གསུམ། སྤྱ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་དང་ཅི་ཏྲ་ག་དེ་བྱི་ཏང་ག་དང་སྤྱང་ཅི་ནམས་
 ཀྱི་ལྷེ་གུས་སྐྱ་ཐབ་དང་དབྱིག་དུག་དང་བཅེད་བྱེད་ནམས་འཛོམས་པར་བྱེད། མོན་ལུག་སྤྱ་སྤྱང་དང་གོ་སྟོད་གརྟ་པ་ཏྲ་
 དང་སྤྱ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཅི་ཏྲ་ག་དེ་ཕྱི་མོང་སྟེ་ཆ་བ་ལ། ལྷག་ཆེར་ཏེ་ཀུན་གཤིས་པའི་བར་ཤུན་ནམས་རྒྱ་
 བསྐོལ་གྱིས་སྤུལ་བྱས་ན་འོར་དང་སྤྱ་ཐབ་ཉིས་འདུས་སྤྱ་ཇུར་པའི་ཆ་བས་ཆེ་བ་སེལ། རྩེ་ལ་ཆོགས་པ་དང་པོ་བཅུ་
 གསུམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནམས་བསྐྱེས། དེས་རྒྱུང་བསལ་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་གྱི་སྤྱོ་ནམས་འགོགས་པར་བྱེད། ཟས་ལ་
 འབྲས་བུག་དང་ལུག་ཤ་དང་མར་གསར་པ་དང་དར་བ་ནམས་བསྟན་ཞིང་ཉ་ཕག་གི་ཤ་དང་རུལ་སྤྱར་གྱི་ཟས་ཞོ་དང་
 བྱ་རམ་སྟོན་པ་རྩ་ཡོས་དང་ཤ་སྐམ་པོ་དང་རྩེན་པའི་ཟས་འཇུ་དཀའ་བའི་རིགས་དང་ཉིན་པར་གཉིད་ལོག་པ་ཉལ་པོ་
 སྟོད་པ་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཞོན་པ་དང་རྒྱན་གྱི་ཁར་སྟོད་པ་གང་བ་ནམས་སྤང་བར་བྱའོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བ་དང་། མཆིན་པ། མཆེར་པ། ལྷ་མེར། ལྷ་དང་བཅས་ལྟོ། །

༡ སྒྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྒྲོ་ནད་སྐྱེ་བའི་ལྷ་མེར་དང་། །ལྷ་གས་ཕྱེ་ཀ་ར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་
བཏང་། །ཆ་བ་ཆེན་ག་བྱར་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ་། །དེ་རྩེ་ཆེ་ཆུང་སྐྱེ་ཆ་དྲུག་འགོ་གཏར། །དེས་མ་ཞི་ན་ཨ་རུའི་ལྷ་ས་
སྐྱེ་བཏང་། །རྩེ་ལ་གོ་ཡི་ཆང་བསྟན་བཞི་ལྷ་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོ་ནད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལྷ་མེར་དང་ལ་
ཆེ་གུར་གུམ་དང་སྐྱེ་བའི་དང་དེ་ལས་ཏེ་བ་ལུའི་མེ་ཏོག་དང་སེ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་རེ་ལས་ལྷ་གས་ཕྱེ་དང་ཀ་ར་
གཉིས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་བཏང་། །ཆ་ཆུ་ལ་ཆ་བའི་ཏྲགས་ཆེན་དེ་སྟེང་ག་བྱར་ཅན་དཀར་པོ་ལྷ་གུར་ལི་སྟེ་
བསེལ་གསུམ་ག་བྱར་དང་ཏྲིག་ཏྲ་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་ཆོས་དང་ཨ་རུ་ར་པི་ལིང་སྟེ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ་། །དེ་རྩེ་ཆེ་ཆུང་དང་
སྐྱེ་ཆ་དང་དྲུག་འགོ་ནམས་གཏར། །དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་ཨ་རུ་ར་དང་དན་དང་། །རྩེ་བྱིད་དང་ཤིང་མངར་དང་བོང་ར་
དང་བུལ་ཏོག་ནམས་མར་དང་སྐྱེ་བའི་ལྷ་ས་ཀྱི་སྐྱེ་བཏང་ལ་རྩེ་ལ་གོ་ལས་བཅོས་པའི་ཆང་བསྟན་ཞིང་ཆོགས་པ་
བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་བསྟེན།

༡ མཆིན་པ་སྐྱེ་བའི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

མཆིན་པ་སྐྱེ་བའི་གུར་གུམ་གཡུ་རྩིང་དང་། །ལྷ་གས་ཕྱེ་ཏ་ཅ་མཁྱིས་ཆེན་ར་མར་སྐྱེ་། །ཡང་ན་ནིམ་པ་ཆ་མཁྱིས་བ་
ཤ་ཀ། །ཏྲིག་ཏྲ་སྟེ་ཏེས་རྩྱེང་ལེན་འབྲས་བུ་གསུམ། །བསྐྱོལ་བའི་ལྷ་བ་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ལ་བཏང་། །དེ་ལི་རྩེ་ལ་ཆེ་
ཆུང་རུ་བྱུང་གཏར། །མ་ཞི་གུར་གུམ་དན་རྩེ་བུ་པི་ལིང་གི་བཤལ་གྱིས་སྐྱེ་དང་རྩེ་ལ། །བཅུ་གསུམ་དགུ་པ་མེས་
མནན་དེ་འོག་ཏུ། །ལྷ་གས་རྩྱེང་ལེན་སྟོལ་གོང་ཆ་མཁྱིས་དང་། །ཤིང་ཆ་ར་ཆ་སྐྱེ་དང་པི་པི་ལིང་། །བྱ་རམ་རིལ་བུ་
བྱས་བསྟན་བབས་ཆེ་ལ། །ལྷ་མེར་འོར་སྒོ་ནམས་སྐྱེ་བའི་མེས་བསེང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་པ་སྐྱེ་བའི་གུར་གུམ་
དང་གཡུ་རྩིང་དང་ལྷ་གས་ཕྱེ་དང་ཏ་ཅ་གོང་རུ་བཤལ་མ་ཐག་པ་དང་མཁྱིས་ཆེན་ཏེ་མིའི་མཁྱིས་པ་དང་རའི་མར་དང་
སྐྱེ་། །ཡང་ན་ནིམ་པ་དང་ཆ་མཁྱིས་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་ཏྲིག་ཏྲ་དང་སྟེ་ཏེས་དང་རྩྱེང་ལེན་དང་ཨ་བར་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་
གསུམ་བསྐྱོལ་བའི་ལྷ་བ་དེ་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ལ་བཏང་ཞིང་། །དེ་ལི་རྩེ་ལ་ཆེ་ཆུང་དང་རུ་བྱུང་གཏར། །མ་ཞི་ན་གུར་གུམ་
དང་དན་རྩེ་བྱིད་པི་ལིང་གི་བཤལ་གྱིས་སྐྱེ་དང་རྩེ་ལ། །རྩེ་ལ་ཆོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་དགུ་པ་མེས་མནན་པར་བྱ་
བ་དང་། །དེ་འོག་ཏུ་ལྷ་གས་རྩྱེང་ལེན་དང་སྟོལ་གོང་བ་དང་ཆ་མཁྱིས་དང་ཤིང་ཆ་དང་ར་ཆ་དང་སྐྱེ་དང་པི་

པི་ལིང་དང་བྱ་རམ་ནམས་རིལ་བྱ་བྱས་ལ་བསྟེན་ཞིང་བབས་པ་སྟེ་སྐྱངས་ཆེ་བ་ལ་ཚུ་མེར་འོར་སྟོ་ནམས་ཞེས་བཅུ་
དྲུག་མདོ་དང་རྐང་པའི་མཐེ་བོ་བོར་བའི་དེ་ནས་ཁྱེན་ཆོན་གང་བཅལ་པ་ནམས་སུ་བྱར་མས་གསེང་།

༣ མཆེར་པ་སྐྱ་ཐབ་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཆེར་པ་སྐྱ་ཐབ་ལྷགས་ཕྱེ་བཅུ་པ་དང་། ཏེ་ལིས་བདུན་པ་ལྷག་པ་སྟེ་པས་འཛོམས། ཁ་བས་དོད་བསྟེན་བཅུ་
གཅིག་བཅུ་གཉིས་བསྟེན། ཅེས་པ་སྟེ། མཆེར་པ་སྐྱ་ཐབ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷགས་ཕྱེ་བཅུ་པ་དང་། ཏེ་ལིས་ཤིང་
ཆ་སྟག་སྟེལ་ཀ་གོ་ལ་བྱི་ར་པི་པི་ལིང་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་བདུན་པ་ལྷག་པ་སྟེ་པས་འཛོམས། ཁ་བས་ཀྱི་རིགས་དོད་བསྟེན་
ལ་ཆོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་མེས་བསྟེན།

༤ ཚུ་མེར་སྐྱ་ཐབ་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ཚུ་མེར་སྐྱ་ཐབ་སྟོས་དཀར་འབས་བྱ་གསུམ། བྱག་ཞུན་བར་སྐྱར་ལྷགས་ཕྱེ་བཅུ་པ་དང་། ལྷག་སྟེ་བར་ཅི་བྱ་རམ་
ཏིང་ཚོལ་དང་། བཤུལ་ཤ་བཏང་ཞིང་མ་ཞི་བཤལ་གྱིས་སྟུང་། རྗེས་ལ་ཚུ་གསང་ནམ་གསུམ་མེ་ཡིས་
བསྟུམ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚུ་མེར་སྐྱ་ཐབ་ལ་སྟོས་དཀར་དང་འབས་བྱ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་བྱག་ཞུན་ནམས་སྟུང་ལ་སྟུར་
བ་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷགས་ཕྱེ་བཅུ་པ་དང་དེ་གཉིས་ནང་ལུ་ཏུ་ལྷག་པ་སྟེ་པས་བཏང་སྟེ་ཅི་དང་བྱ་རམ་ཏིང་
ཚོལ་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་ཏེ་རྒྱང་བོང་དེའུ་སོགས་ཀྱི་བཤུལ་ཤ་བཏང་ཞིང་དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་ཨ་རུ་དུར་བྱིད་
དང་ཐྱི་ཁར་དང་མ་རུ་བྱ་བྱར་དང་གཞུ་པ་ཏེ་དང་བ་ཚུའི་བཤལ་གྱིས་སྟུང་། རྗེས་ལ་ཚུ་གསང་ནམ་གསུམ་ཞེས་
ཆོགས་པ་དང་པོ་དང་བཅུ་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་པ་མེས་བསྟུམ་དགོས།

༥ རྟེན་སྐྱ་ཐབ་ཀྱི་བོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྐྱ་ཐབ་རྟེན་ལ་ཤིང་ཀྱན་བརྒྱད་པ་བསྟེན། སྟོག་སྐྱ་ཙ་བའི་སྟན་མར་སྟུམ་འཛོམས་བྱ། རུས་པ་སྟ་ཆོགས་ཁུ་བ་སྟོད་
བན་བཏུང་། ལྷག་ཤ་བཤུལ་ཤ་ཆང་བསྟེན་དྲུག་བདུན་བསྟེན། ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་སྐྱ་ཐབ་ལས་རྟེན་པར་ཤིང་ཀྱན་སྟེ་
པི་ལིང་ཁ་རུ་ཆ་ཤིང་ཆ་ཅི་ཏེ་ཀ་རྩ་ཏི་སྟག་སྟེལ་ཏེ་བརྒྱད་པ་བསྟེན། སྟོག་སྐྱ་དང་ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་ལུ་བ་བསྟུ་གཟེ་མ་
སྟེ་ཙ་བ་ལུའི་སྟན་མར་ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་ལུས་ལ་བྱག་ཅིང་འཇམ་ཅིར་བཏང་བ་དང་སྟུམ་འཛོམས་བྱ། རུས་པ་སྟ་
ཆོགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་སྟ་དང་པི་པི་ལིང་ཤིང་ཆ་ལ་ལ་སྟེད་བཅས་ཀྱི་སྟོད་བན་ལ་བཏུང་བ་དང་། ལྷག་ཤ་དང་ཏེ་རྒྱང་
སོགས་གོང་བཤད་ཀྱི་བཤུལ་ཤ་དང་ཆང་ནམས་བསྟེན་ལ་ཆོགས་པ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་མེས་བསྟེན།

༦ མདོར་བསྟུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྐྱུ་ཐབ་རྟིངས་པ་འོར་ནད་ཕྱི་རྒྱུར་འགྱུར། འོར་ནད་རྟིངས་པ་དམུ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན། རྟེ་ཕྱིར་འོར་ནད་སྐྱུ་ཐབ་
གང་ཡང་རུང་། ཁ་ཐུབ་རྟིངས་ནས་དམུ་རྒྱུ་འཛུགས་ཐབས་སྤྱད། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུ་ཐབ་རྟིངས་
པ་ལ་ནི་འོར་ནད་དེ་ཕྱིར་རྒྱུར་འགྱུར། འོར་ནད་རྟིངས་པ་ནང་དུ་བབས་ན་དམུ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་
འོར་ནད་དང་ སྐྱུ་ཐབ་གང་ཡང་རུང་བ་ཁ་ཐུབ་པར་རྟིངས་ནས་ནང་དུ་བབས་ན་དམུ་རྒྱུ་འཛུགས་པའི་ཐབས་དང་
སྤྱད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྐྱུ་ཐབ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་དགུ་པ། འོར་ནད་གསོ་བ།

༄༅། འོར་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་འི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་
དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། གྲེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅི། ཅེས་པ་སྟེ།
དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་དང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། གྲེ་ཞེས་བོས་ནས་དང་སྟོང་
ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག

གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

འོར་ནད་གསོ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་བསྟན། ཞེས་པ་སྟེ། འོར་ནད་
གསོ་བ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དང་དབྱེ་བ་དང་དོས་བབས་བར་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་
བསྟན་ནོ། །

དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུ་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པ།

རྒྱ་རྒྱུ་ཟས་དུས་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གསུམ། རྟེན་པོ་ཁ་བས་མ་ཞུ་དངས་སྟིགས་འདྲེས། མཆིན་གནས་བྱངས་སུ་
མ་གྱུར་ཁག་དན་རྒྱས། རྟེན་ཉིད་ཤ་ལྷགས་བྱེར་བས་རྒྱ་སེར་སྐྱེད། རྒྱ་སེར་འོར་དུ་ལྷུང་སྟེ་གཡོ་བར་འགྱུར། རྟེན་
བསྐྱེད་སྐྱུ་ཐབ་རྟིངས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུ་བསྐྱེད་ནད་ཀྱན་བཅོས་ཉེས་འབྱུགས་ལས་འབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་
རྒྱུ་ཟས་དང་དུས་དང་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཁ་བས་མ་ཞུ་བར་དུངས་སྟིགས་འདྲེས་པ་མཆིན་པ་

ནས་བྱངས་སུ་མ་གྱུར་པར་ཁག་ངན་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ཤ་ལྷགས་ལ་བྱེར་བས་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱ་
མཚོར་དེ་འོར་དུ་ལྷང་སྟེ་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །དུས་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་གོང་གི་སྐྱེ་བ་རྟེན་ས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཞེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ནད་ཀྱན་ཀྱང་བཅས་ཉེས་པའམ་འབྲུགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་རྒྱང་མཁྲིས་ཁག་དང་བད་ཀན་དང་། བསྐྱེད་དང་དུག་ལས་བྱུང་བ་དུག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་དབྱེ་བ་
ལ་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་དང་ཁག་དང་བད་ཀན་དང་བཞི། བསྐྱེད་པ་དང་དུག་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བཤད་
རོ། །

གསུམ་པ། ཉགས་བསྟན་པ།

ཉགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཉགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།

༡ སྤྱིའི་ཉགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་ཉགས་ཙ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆ་ཞིང་འབྲུག །ལུས་དང་ཡན་ལག་སྟོམ་ལ་ངལ་བ་སྟེ། །བྱོད་རྒྱུང་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་
དང་ག་འགག །དེ་རྗེས་ལུས་ཀྱན་གཡོ་ཞིང་སྐྱངས་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་མདོང་བོལ་བྱང་གསུམ་རྒྱ་སོ་སྐྱངས། །ཤ་དང་
པགས་པའི་བར་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་ཁེངས། །འོག་ཏུ་གང་བཅུག་ཡོན་པོར་སྐྱངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ཉགས་ལ་ཙ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆ་ཞིང་འབྲུག་ལ་ལུས་དང་ཡན་ལག་སྟོམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དུག་པར་སྟོམ་པ་ལ་ངལ་བ་སྟེ་བྱང་
ཆད་པ་དང་མེ་བྱོད་རྒྱུང་ཞིང་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་བ་དང་དང་ག་འགགས་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་ཀྱན་གཡོ་ཞིང་སྐྱངས་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་གདོང་དང་རྐང་པའི་བོལ་དང་བྱང་དང་གསུམ་པ་དང་རྒྱ་སོ་རྣམས་སྐྱངས་ཤིང་ཤ་དང་པགས་
པའི་བར་རྣམས་སུ་རྒྱ་མཚོར་གྱིས་ཁེངས་ནས་འོག་ཏུ་གང་བཅུག་པ་དེ་ཕྱོགས་ཡོན་པོར་སྐྱངས་པ་ཡིན་ལ།

༢ བྱེ་བྲག་གི་ཉགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱང་དང་། མཁྲིས་པ། ཁག བད་ཀན། བསྐྱེད་འོར། དུག་འོར་བཅས་དུག་གོ །

༡ རྒྱང་འོར་གྱི་ཉགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་ཉགས་ལ་རྒྱང་འོར་ལུས་འདར་བཅེ། །སྐྱངས་རྩལ་གསོལ་ལ་ཉིན་ཆེ་མཚན་མོ་རྒྱང་། ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་
ཏུ་བྱེ་བའི་ཉགས་ལ་རྒྱང་འོར་ནི་ལུས་འདར་ཞིང་བཅེ་བ་དང་སྐྱངས་ཤིང་པགས་པ་རྩལ་ཅིང་གསོལ་ལ་སྐྱངས་དེ་ཡང་
ཉིན་ཆེ་ལ་མཚན་མོ་རྒྱང་བར་འོང་།

༢ མཁྲིས་འོར་གྱི་ཉགས་བསྟན་པ།

མཁྱིས་འོར་མིག་ཚུ་ལྷགས་སེར་འོས་ན་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྱིས་པའི་འོར་ནི་རྩལ་མང་སྟོམ་དད་ཆེ་ལ་འབྱུ་ཞིང་
སྐངས་སྟེན་པ་དང་མིག་དང་ཚུ་མདོག་དང་པགས་པ་ནམས་སེར་ལ་འོས་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༣ ལྷག་འོར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

ལྷག་འོར་ཅ་ནམས་གཟེར་འབྱུག་མིག་ཚུ་དམར། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་འོར་ནི་ཅ་ནམས་གཟེར་ཞིང་འབྱུག་ལ་མིག་དང་
ཚུ་མདོག་དམར།

༤ བད་ཀན་འོར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བད་ཀན་ལྷས་གང་གངས་ན་མི་བདེ་ལ། །སྐངས་པ་ཉིན་ཆེ་མཚན་མོ་རྒྱང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་གྱི་འོར་ནི་
ལྷས་པོ་གང་ཞིང་གང་པའི་ཆེ་ན་མི་བདེ་ལ་སྐངས་པ་དེ་ཉིན་པར་ཆེ་ལ་མཚན་མོ་རྒྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

༥ བསྐྱད་འོར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བསྐྱད་འོར་མཚོན་ལམ་ལ་བརྟེན་ཆ་ལ་དམར། །ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱད་འོར་ནི་ལྷས་ལ་མཚོན་པོག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཆུ་
སེར་གཡོས་ཏེ་ཆ་ལ་ཁ་དོག་དམར་རོ། །

༦ དུག་འོར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

དུག་རེག་ཁོང་སོང་དུག་རྟགས་ལྡན་པས་ཤེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་རེག་པའམ་སེའོ་ཐར་རུ་སོགས་ཁོང་དུ་སོང་བ་ནི་
དུག་གི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པར་དགོས་སོ། །

བཞི་པ། འོར་གྱི་བཙུང་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙུང་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཙུང་པའི་ཐབས་དེ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་
ལས།

༧ སྦྱི་འོར་བཙུང་ཐབས་བསྟན་པ།

སྦྱི་བཙུང་གསར་དུས་སྦྱང་བྱ་འཇུ་སྤྱོད་བཞེན། །འོང་ང་ཐང་ཤིང་དུག་ཉུང་བྱི་ཉང་ག་ །ཕོ་བ་རིས་བསྟོལ་ཁུ་བས་འོར་
ནད་སེལ། །སེལ་བྱུ་ལ་ཕས་ཕོ་བའི་མེ་འོད་བསྐྱང་། །འབས་བྱུ་གསུམ་ཐང་ཉོང་ལེན་ཆ་བ་གསུམ། །དུར་བྱིད་བ་རྩ་
ལྷགས་སྟོད་བསྟོལ་ཁུ་ལ། །སྟོས་དཀར་སྤྱང་ཅི་སྦྱར་བའི་ཁུས་ཀྱིས་སྦྱང་། །སྟོས་དཀར་བྲག་ཁུན་འབས་གསུམ་ཐང་
གིས་བསྐྱུས། །སྟེ་ཉེས་ཐང་ཤིང་སྟོས་དཀར་ཨ་རུ་ར། །བ་སྦྱ་བ་རྩར་སྦྱར་སྦྱད་འོར་ཀྱན་འཛུམས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་
བཙུང་ལ་གསར་པའི་དུས་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་ལ་འཇུ་བ་སྤྱོད་བཞེན་པ་ནམས་ཕོ་བའི་མེ་གསོ་བའི་ཕྱིར་བཞེན། འོང་ང་དཀར་ཕོ་
ཐང་མ་སྟོན་ཤིང་དུག་མོ་ཉུང་དང་བྱི་ཉང་ག་ཕོ་བ་རིས་ནམས་བསྟོལ་བའི་ཁུ་བའམ་ཐང་གིས་འོར་ནད་ནམས་སེལ།

ཚ་གང་དང་བསྐྱེད་སྒྲིལ་དང་གྲུ་གྲུ་གང་རིགས་བསྐྱེད་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པས་ཕོ་བའི་མེ་བྱོད་བསྐྱེད་ལ་ཨ་བར་སྐྱེད་
གསུམ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐང་དང་རྟོང་ལེན་དང་སྒྲིལ་པོ་ཕོ་སྟེ་ཚ་བ་གསུམ་དང་དྲུར་བྱིད་ནམས་བ་ཆུ་དང་བཅས་
ལྷགས་ཀྱི་སྟོད་དུ་བསྐྱོལ་བའི་ཁྲ་བ་ལ་སྟོས་དཀར་དང་སྒྲུང་ཅི་སྐྱེད་པའི་ཁྲ་བ་ཀྱིས་སྐྱེད་། སྟོས་དཀར་དང་བྲག་ལྷན་
དང་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱེད་གསུམ་གྱི་ཐང་གིས་བསྐྱེད་ལ་སྟེ་ཏེས་དང་ཐང་མ་སྟོན་གིང་སྟོས་དཀར་དང་ཨ་རུ་ར་བ་སྐྱེད་
བ་ནམས་བ་ཆུར་སྐྱེད་བ་བྱུད་པས་འོར་གྲུན་འཛུམས་པར་འགྱུར་རོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙུངས་ཐབས་བསྐྱེད་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་། མཁྲིས་པ། ལྷག་བད་ཀན་བཅས་ཀྱི་འོར་དང་། བསྐྱེད་འོར། དུག་འོར་དང་དུག་གོ།

༡ རྒྱུད་འོར་གྱི་བཙུངས་ཐབས་བསྐྱེད་པ།

ལྷན་པར་རྒྱུད་ལ་བ་ཡི་ནམ་ལྷའི་མར། །བཟའ་དང་བྱུག་དང་འཇམ་ཅིར་བཏང་བ་དང་། །ལ་རུ་ཚ་དང་ལྷན་མར་སྒྲིལ་
སྐྱེད་བྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷན་པར་རྒྱུད་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བའི་ནམ་ལྷའི་མར་བཟའ་བ་དང་བྱུག་པ་དང་འཇམ་ཅིར་བཏང་བ་
དང་། ལ་རུ་ཚ་དང་ལྷན་མར་དང་སྒྲིལ་སྐྱེད་བའང་བྱུག་པར་བྱ་ལ།

༡ མཁྲིས་འོར་གྱི་བཙུངས་ཐབས་བསྐྱེད་པ།

མཁྲིས་འོར་སྐྱེད་སྤྲུལ་རྒྱུ་འགྲོན་ཐོད་ཐལ། །ཚ་བ་གསུམ་ཐལ་བྲག་ལྷན་སོ་མར། །ཀར་སྐྱེད་བས་མཁྲིས་
འོར་སྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པའི་འོར་ལ་དན་དྲུར་བྱིད་ལྷོ་ཁར་ཐར་ལྷོ་ལྷན་བྲ། ལྷན་ཅ། རེ་ལྷག་དོང་
ག་སྟོན་བྲ། རྒྱ་ཚ། རྒྱ་མ་ཅི། ཟངས་བྲག་པི་པི་ལིང་། རྒྱ་ཏིག་དུག་ལྷན་། གསེར་གྱི་མེ་ཏྲིག་ནམས་བསྐྱེད་པས་
སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་རུ་གང་གྲུ་གྲུ་ལི་གི་རྩ་ཏི་སྐྱེད་སྟེ་ལ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟའ་དང་བྱུག་དང་འགྲོན་བྲ་དང་མི་ཐོད་ཀྱི་ཐལ་
བ་དང་། སྒྲིལ་དང་པི་པི་ལིང་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ་གྱི་ཐལ་བ་དང་བྲག་ལྷན་དང་སོ་མར་ར་ཇ་ནམས་ཀར་དང་སྐྱེད་
བས་མཁྲིས་པའི་འོར་སྟེན་པར་བྱེད་དོ། །

༡ ལྷག་འོར་གྱི་བཙུངས་ཐབས་བསྐྱེད་པ།

ལྷག་འོར་སྐྱེད་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། །རྒྱ་སེར་སྐྱེད་བསྐྱེད་སེང་ལྷེང་ཁྲ་བས་དབུལ། །རྒྱ་ཁ་ཕྱེ་ཅམ་མང་དུ་གཏར་བར་
བྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་འོར་ལ་གོང་ལྷན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བྲུར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་གཟེ་མ་དང་ལྷན་པ་
སྟེན་སྟེ་ཏེས་སྟེར་པ་སོགས་རྒྱ་སེར་གྱི་སྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལ་སེང་ལྷེང་གི་ཁྲ་བས་དབུལ་ཏེ་དོན་སྟོད་གང་དུ་བབས་
པའི་རྒྱ་ཁ་ཕྱེ་ཅམ་མང་དུ་གཏར་བར་བྱེད། །

༤ བད་ཀན་གང་འོར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བད་ཀན་གང་འོར་སྤྱད་རྗེས་ཐལ་སྟན་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་གང་འོར་ལ་གོང་གི་མཁུས་སྟན་གསུམ་བཞག་
པའི་ན་ལེ་ཤམ་བསྟན་པས་སྤྱད་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐལ་སྟན་ཚོན་པོས་བསྟན།

༥ བསྟན་འོར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བསྟན་པའི་འོར་ལ་ཁྲག་དབུང་བསིལ་བས་བྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། བསྟན་པའི་འོར་ལ་གང་ཉེ་རྩ་ནས་ཁྲག་དབུང་ལ་
ཏིག་ཏ་བྲག་ལྷན་ཏོང་ལེན་སྟོ་ལོ་ཚན་དཀར་པོ་སོགས་བསིལ་བས་བྱུག་གོ །

༦ དུག་བསྐྱེད་འོར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དུག་བསྐྱེད་པ་ལ་དུག་གི་གསོ་བ་སྦྱར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྱི་བཅོས་ལྷག་
སྤྱད་དུ་དུག་གི་བཅོས་ལེའུ་གྲ་བདུན་པ་ལྟར་གྱིས་གསོ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་འོར་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་པ། གཙང་ཆེན་དམུ་ཁྱ་བཅོས་པ།

༡༡། །དམུ་ཁྱའི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་འི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། གཞུང་
དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ།
ཡང་དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཕོད་ཆོག་གིས་དྲངས་པའི་
ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཙང་ཆེན་དམུ་ཁྱའི་རྒྱ་རྒྱེན་དབྱེ་བ་དང་། །རྒྱར་ཚུལ་གནས་དང་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་དང་། །ཕྱི་རྗེས་བཅད་
དང་སྤྱི་དོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། གཙང་ཆེན་གྱི་ནད་དམུ་ཁྱའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དང་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱར་
ཚུལ་དང་གནས་ས་དང་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་དང་ཕྱི་རྗེས་བཅད་པ་དང་སྤྱི་དོན་ནམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

ལྷོ་ནི་རྒྱུང་མཁའི་སྐད་གན་རྩ་སེར་བྲག། ཅེས་པ་ཏེ། ལྷོ་ནི་རྒྱུང་དང་། མཁའི་སྐད་དང་བད་གན་དང་རྩ་སེར་དང་བྲག་
ལ་སོགས་པ་ཡིན།

དེ་རྒྱུ་མ་ལུ་བཤལ་ཆེས་ཟས་སྤྱད་ལོག། ཚ་བའི་ཆེས་ལ་གཏར་དང་བསིལ་སྤྱར་ཐལ། ངལ་དུ་བ་ཆེས་ལ་ཁུ་མང་
 བཏུངས་པ་དང་། ལྷན་སྟངས་ཉལ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཤོད་ཉམས། སྤོན་ལས་གདོན་རྒྱུན་དབང་གིས་དམུ་ཁུར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལས་རྒྱུན་ཟས་སོགས་མ་ལུ་བ་དང་། བཤལ་གྱི་ཆེས་ཟས་སྤྱད་ལོག་པ་དང་། ཚ་བའི་ཆེས་
 ལ་ཁུར་མ་ལྟོས་གཏར་གྱི་རིགས་དང་། བསིལ་སྤྱར་ཐལ་བ་དང་། ངལ་བ་ཐང་ཆད་ཅིང་དུ་བ་པའི་ཆེས་ལ་ཁུ་མང་དུ་
 བཏུང་བ་དང་ལྷན་སྟངས་དུ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་གྱིས་པོ་བའི་མེ་ཤོད་ཉམས་པ་དང་། སྤོན་གྱི་ལས་དང་ཁྲུ་བཏུད་སོགས་
 གདོན་གཏུག་ཅན་གྱི་རྒྱུན་དབང་གིས་དམུ་ཁུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའང་སྤྱིར་ནི་བདེ་སྤྱག་ཐམས་ཅད་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 སྟེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ལས་ལས་སྐྱེས། ལས་གྱི་བགོ་སྐྱལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལྟར། སྤྱིར་ནད་མཐའ་དག་སྤོན་ལས་ཡིན་ཀྱང་གསོ་བ་རིག་པ་འདིར་སྤྱ་བར་ཕྱེ་བའི་ངེས་པའི་ལས་གཞན་དབང་
 སྤོན་ལས་ཅན་དང་རྒྱུན་གཙོ་ཆེ་བའི་མ་ངེས་པའི་ལས་གྱི་གསལ་སྤྱོད་ལོངས་གྲུབ་ཆེ་དང་ཀུན་བཏགས་གདོན་ལྟར་སྤྱང་
 འཕལ་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱས་པ་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་སྤྱིར་རམ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུར་
 ལས་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། གདོན་ཀྱང་ལས་དང་མཐུན་པའི་ནད་གཏོང་བའི་ནད་བདག་གཅིག་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་
 གཞིར་འཆོ་བྱེད་གཞན་རུས་གསོས་གྱིས་སྐྱེད་མོས་ཆལ་རྟིང་པ་ཞིག་ཏུ་དམུ་ཁུར་ཆིང་གིས་ཐེབས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དག་
 དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པས་རིང་ཞིག་ན་དམུ་ཁུར་གི་འབྲེ་དེ་དང་སྐྱེད་ཆལ་གྱི་འབྲེ་དེ་གཉིས་ནད་པ་དེ་ངས་ཐོབ་ལ་
 ཙོན་ནས་དམུ་ཁུར་གི་འབྲེ་དེ་ན་རེ་མི་བས་སྤྱན་པ་སྐྱེད་ཆལ་འདིར་ར་སྤྱིའི་དུད་པ་ཞིག་བཏང་ན་ཁྱོད་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་
 འབྲོས་དགོས་པ་ལ་དེ་ཙམ་མི་ཤེས་པ་བེར་རོ། སྐྱེད་ཆལ་གྱི་འབྲེ་དེ་ན་རེ། མི་བས་སྤྱན་པ་ཁྱོད་ལ་དར་བ་རད་པ་
 ཞིག་ལ་ལ་སྤྱག་གི་ས་བོན་བཏབ་ནས་བཏང་ན་ཁྱོད་གྱི་ལུས་ཆལ་པར་སོང་ནས་དོན་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་མི་ཤེས་
 པ་བེར་བ་འཆོ་བྱེད་བི་ཤ་ཙའི་སྐད་ལ་མཁས་པ་དེས་ཐོས་ནས་ཐབས་གཉིས་ཀ་བྱས་པས་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དུ་འབྲེ་མེད་
 ཅིང་དམུ་ཁུར་བརྗོད་ནས་ནད་ལས་སྟོལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡོད་པར་ངེས་དགོས་སོ། །

49

དབྱེ་བ་ནད་གདོན་དུག་ལས་གྱུར་པ་གསུམ། ཁད་ཀྱི་བྱེར་བགས་འབྱིགས་ཀྱི་རྒྱ་དོལ་བཞི། བྱེར་ཀྱི་ཁག་བྱེར་
 མཁྱིས་བྱེར་ཀྱི་བྱེར་གསུམ། བགས་ཀྱི་དོན་བགས་སྟོད་བགས་སྐྱོན་བགས་གསུམ། གདོན་བགས་མཆིན་མཆེར་སྟོ་
 བ་བགས་པ་གསུམ། སྟོད་བགས་པོ་བ་ཡོང་ག་བགས་པ་གཉིས། སྐྱོན་བགས་ཁག་སྐྱོན་ཅ་སྐྱོན་ཀྱི་སྐྱོན་
 བགས། དབྱེ་བ་ཀྱི་རིགས་བཅོ་ལྔ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ལ་ནད་དང་གདོན་དང་དུག་ལས་གྱུར་པ་
 གསུམ་ལས་ནད་ཀྱི་ལ་ཡང་ཕྱི་ལ་བྱེར་བ། ནད་དུ་བགས་པ། ཇི་ཀྱི་འབྱིམས་པའི་ཀྱ། ཀྱ་མ་ཕྱིར་བཞོལ་བ་དང་བཞི་
 ཡོད་དེ། ཕྱིར་བྱེར་བའི་བྱེར་ཀྱ་ལ་ཁག་བྱེར་དང་མཁྱིས་བྱེར་དང་ཀྱི་བྱེར་གསུམ་ནད་དུ་བགས་པའི་བགས་ཀྱི་ལ་དོན་
 བགས་པ་དང་སྐྱོན་བགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དོན་བགས་དེ་ལ་འང་བྱེན་མཆིན་པ་དང་མཆེར་པ་སྟོ་བ་བགས་པ་དང་
 གསུམ། སྟོད་བགས་པ་ལ་པོ་བ་དང་ཡོང་གར་བགས་པ་གཉིས། སྐྱོན་བགས་པ་ལ་ཁག་སྐྱོན་དང་ཅ་སྐྱོན་དང་ཀྱི་སྐྱོན་
 བགས་པ་གསུམ་བཅས། དབྱེ་བ་དམུ་ཀྱི་ལ་རིགས་དེ་ཡང་འབྱིམས་ཀྱི་སོགས་གོང་དུ་ས་བཅད་གསུམ་པར་བསྟན་པ་
 འདྲིར་སྟོན་དུ་བསྟན་ནས་ཀྱི་རིགས་བཅོ་ལྔ་སོ་སོར་འབྲེན་ན། ཅ་ཁ་ལོག་པའི་འབྱིམས་ཀྱི་གཅིག་ཁག་བྱེར་དང་
 མཁྱིས་བྱེར་ཀྱི་བྱེར་ཏེ་བྱེར་ཀྱི་གསུམ། པོ་བར་བགས་པ་དང་། ཡོང་དུ་བགས་པ་དང་། མཆིན་པར་བགས་པ་དང་།
 མཆེར་པར་བགས་པ་དང་། སྟོ་བར་བགས་པ་དང་། ཅ་སྐྱོན་བགས་པ་དང་། ཁག་སྐྱོན་བགས་པ། ཀྱི་སྐྱོན་བགས་པ་
 སྟེ་བགས་ཀྱི་བརྒྱུད། ཀྱི་མའི་བཞོལ་ཀྱི་གཅིག་སྟེ་དེལ་བས་ཀྱི་ནད་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་སྟོ་བྱུར་གདོན་ ལས་གྱུར་པའི་
 གཅིག་ དུག་ལས་གྱུར་པའི་ཀྱི་གཅིག་སྟེ་ཡོངས་སུ་དེལ་བས་ཀྱི་རིགས་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ། དམུ་ཀྱི་འི་གྱུར་ཀྱི་ལ་བསྟན་པ།
 དེ་ལ་ཀྱི་རིགས་བཅོ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་གྱུར་ཀྱི་ལ་དང་། གནས་སྐབས་འཕལ་གྱི་གྱུར་ཀྱི་ལ། མདོར་བསྟན་ཏེ་ས་གསུམ་ཆ་
 གང་གི་གྱུར་ཀྱི་ལ་དང་གསུམ་མོ། །

༡ ཀྱི་རིགས་བཅོ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་གྱུར་ཀྱི་ལ།

དེ་ལ་ཡང་ ཅ་ཁ་ལོག་པའི་འབྱིམས་ཀྱི་དང་། ཁག་བྱེར། མཁྱིས་བྱེར། ཀྱི་སེར་བྱེར་ཀྱ། པོ་བའི་བགས་ཀྱ། ཡོང་
 བགས། མཆེར་བགས། སྟོ་བགས། མཆིན་བགས། ཅ་སྐྱོན་བགས། ཁག་བགས། ཀྱི་སྐྱོན་བགས། ཀྱི་མའི་བཞོལ་
 ཀྱ། གདོན་གྱུར་ཀྱ། དུག་གྱུར་ཀྱི་བཅས་བཅོ་ལྔའོ། །

༡ ཕྱེད་ལོག་པའི་འབྱུངས་ཀྱི་བསྟན་པ།

གྱུར་ཚུལ་མ་ཉུ་པའི་བད་ཀན་འཕེལ། །དེ་ཡིས་ངི་ཆུ་ཐུར་སེལ་གྱི་ལམ་བཀག། །རྒྱུ་ལོག་ངི་ཆུ་དངས་མའི་ཆུ་
ལམ་ཤོར། །ཐུགས་འོག་སྟོང་གི་ཕྱི་རོལ་ཆུ་ཡིས་ཁེངས། །དེ་ནི་ཕྱེད་ལོག་པའི་འབྱུངས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གྱུར་
པའི་ཚུལ་དེ་ལ་མ་ཉུ་བས་པོ་བའི་བད་ཀན་འཕེལ་བ་དེ་ཡིས་ངི་ཆུ་དང་ཐུར་སེལ་གྱི་ཆུ་ལམ་བཀག་སྟེ་རྒྱུ་དེ་ལོག་
ནས་ངི་ཆུ་དངས་མའི་ཆུ་ལམ་ལ་ཤོར། བགས་པའི་འོག་སྟོང་གི་ཕྱི་རོལ་ཐུགས་ཁེངས་པ་དེ་ནི་ཕྱེད་ལོག་པ་
སྟེ་ངི་ཆུ་འབྱུངས་པའི་ཆུ་ཡིན་ལ།

༢ ཐུག་བྱེད་གྱི་ཆུ་བསྟན་པ།

བྱེད་ཆུ་དངས་མ་མ་ཉུ་མཆིན་ལམ་བརྟུད། །བྱུངས་སུ་མ་སོང་བན་ཐུག་ཆུ་སེར་རྒྱས། །ཤ་ཐུགས་ཕ་མིག་བྱེད་བ་ཐུག་
བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་ཆུ་ནི་དྲངས་མ་མ་ཉུ་བར་མཆིན་པའི་ལམ་བརྟུད་དེ་བྱུངས་སུ་མ་སོང་བར་བན་ཐུག་དང་
ཆུ་སེར་རྒྱས་པ་ཤ་ཐུགས་དང་ཕ་མིག་ཏུ་བྱེད་བ་ཐུག་བྱེད་ཡིན།

༣ མཁྲིས་བྱེད་གྱི་ཆུ་བསྟན་པ།

མཆིན་རྒྱས་དན་ཐུག་མཁྲིས་པ་པར་བྲགས་པ་ཡིས། །མཁྲིས་འཕེལ་ཁ་ལུད་ཤ་ཐུགས་ཆུ་སེར་རྒྱས། །དེ་ཉིད་དངས་
མ་མཁྲིས་བྱེད་ཆུ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་པ་རྒྱས་པའི་དན་ཐུག་དེ་མཁྲིས་པར་བྲགས་པས་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ཏེ་
ཁ་ལུད་པས་ཤ་དང་པགས་པར་ཆུ་སེར་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དྲངས་མ་མཁྲིས་པར་བྱེད་བའི་ཆུ་ཞེས་བྱའོ། །

༤ ཆུ་སེར་གྱི་བྱེད་ཆུ་བསྟན་པ།

རྒྱན་གྲངས་སྦྱོངས་གཏར་བསིལ་སྦྱོར་ཐལ་བ་ཡིས། །པོ་བའི་མེ་ཤི་ཆུ་གྲང་སིངས་སྟེག་དང་། །ཞོ་དར་ཇ་སོགས་
འཐུངས་པ་མ་ཉུ་བར། །དངས་མའི་ལམ་ཤོར་བྱུངས་སུ་འགྲོར་མ་འདོད། །ཕྱེད་ལོག་པས་ཆུ་སེར་གྲང་བ་
སྟེ། །དངས་མ་ཆུ་བྱེད་ཞེས་བྱ་གྲང་རྒྱར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱན་དང་གྲང་བ་སྦྱོང་དང་ཕྱག་ལ་ཡང་གཏར་ག་
དང་བསིལ་སྦྱོར་ཐལ་བས་པོ་བའི་མེ་བྱོད་ཤི་བ་དང་། ཆུ་གྲང་དང་སིངས་པོ་སྟེ་ཆང་གི་ཐ་མ་སྟེག་ཅེས་ཡལ་ནས་ནལ་
པོར་གྱུར་པ་དེ་དང་། ཞོ་དར་དར་བ་ཇ་ལ་སོགས་འཐུངས་པ་མ་ཉུ་བར་དྲངས་མའི་ལམ་ནས་ཤོར་བའི་བྱུངས་སུ་འགྲོ་
མ་འདོད་པར་ཕྱེད་ལོག་པས་ཆུ་སེར་དང་གྲང་བ་བསྟེན་པ་དེ་དྲངས་མ་ཆུ་བྱེད་ཞེས་བྱ་གྲང་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

༥ པོ་བའི་བྲགས་ཆུ་བསྟན་པ།

གོང་ཐུར་པོ་བའི་མེ་བྱོད་ཤོར་བ་ཡིས། །མ་ཉུ་བད་ཀན་དངས་མའི་ཕ་མིག་བཀག། །དངས་མ་མ་ཉུ་བར་ཡུན་རིང་
གནས། །པོ་བའི་བྱོད་ཤོར་ཇ་གསར་རྒྱས་བཀའ་འདྲ། །རྒྱལ་ཞིང་བྲགས་པ་པོ་བའི་བྲགས་ཆུ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།

ནས་ཅ་མིག་གི་ཁྲག་སྒངས་ཅ་སྐྱོན་དུ་འདྲིལ་བ་རྟིངས་ནས་ཁྲག་དེ་ལྷ་བ་དེ་ནས་བརྒྱུ་བ་དེ་ཅ་ཁ་བྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཅ་སྐྱོན་
ཟགས་པའི་ཁྱེས་བྲལ།

༡༡ ཁྲག་སྐྱོན་ཟགས་པའི་ཁྱེས་བསྟན་པ།

དངས་མ་མ་ལྷ་འགྲམས་ཁྲག་མཚོན་ཁྲག་གིས། །མཚོན་མཚར་རྒྱས་ཏེ་ཁྲག་ཟིལ་སྐྱོན་དུ་ཆགས། །རྟིངས་ནས་སྐྱོན་
ལྷ་ཁྲག་སྐྱོན་ཟགས་ཁྱེས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དངས་མ་མ་ལྷ་བའི་འགྲམས་ཁྲག་གམ་མཚོན་ཁྲག་གིས་མཚོན་པ་དང་
མཚར་པ་རྒྱས་ཏེ་ཁྲག་གི་ཟིལ་པ་སྐྱོན་དུ་ཆགས་པ་དེ་རྟིངས་པའི་དུས་ནས་སྐྱོན་དེ་ལྷ་བ་ནི་ཁྲག་སྐྱོན་གྱི་ཟགས་ཁྱེས་ཡིན།

༡༢ ཁྱེས་སྐྱོན་ཟགས་ཁྱེས་བསྟན་པ།

དངས་མ་མ་ལྷ་འཛི་རན་ཁྲག་ཁྱེས་རྒྱས། །རྩར་འགྲམས་ཅ་མིག་ཁྱེས་སྐྱེས་ཐབ་བྱེད། །དེ་ཉིད་རྟོལ་བ་ཁྱེས་སྐྱོན་ཟགས་
ཁྱེས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དངས་མ་མ་ལྷ་བའི་རན་ཁྲག་དེ་ཁྱེས་དུ་རྒྱས་པ་རྩར་འགྲམས་ནས་ཅ་མིག་དུ་ཁྱེས་ཐབ་བྱེད་
ཐབ་བྱེད། དེ་ཉིད་བརྟོལ་བ་ནི་ཁྱེས་སྐྱོན་གྱི་ཟགས་པའི་ཁྱེས་ཡིན།

༡༣ རྒྱུ་མའི་བརྟོལ་ཁྱེས་བསྟན་པ།

རྒྱུ་མ་འགྲམས་སམ་རྒྱུ་གཟེར་རུས་པ་བྱུག །རྒྱུ་མའི་ཕྱི་ཉམས་རྟིངས་ནས་རུལ་ཞིང་རྟོལ། །དྲི་ཁྱེས་འཇག་རྒྱུ་རྟོལ་
ཁྱེས་བྲལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མ་འགྲམས་སམ་རྒྱུ་གཟེར་འབྱུང་ངམ་རུས་པ་བྱུག་རྒྱུ་མའི་ཕྱི་ཉམས་ཏེ་རྟིངས་ནས་རྒྱུ་མ་
རུལ་ཞིང་བརྟོལ་བས་དྲི་ཁྱེས་འཇག་པ་རྒྱུ་མ་བརྟོལ་པའི་ཁྱེས་བྲལ།

༡༤ གདོན་གྱུར་གྱི་ཁྱེས་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་སྟོད་ལམ་སྟོན་གྱིས་གདོན་དང་འགྲས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་སྟོད་ལམ་ལོག་པའི་གདོན་ཅན་གྱིས་
མོར་བྱེར་བས་གཉན་བཞོས་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་གྱིས་གདོན་དང་འགྲས་པ་དང་།

༡༥ དུག་གྱུར་གྱི་ཁྱེས་བསྟན་པ།

སྐྱར་དུག་རྒྱེན་གྱིས་ཁྱེས་ཁྱེས་འགྱུར་བ་ཡོད། །

སྐྱར་དུག་བྱུང་བའི་རྒྱེན་གྱིས་དམ་ཁྱེས་ཁྱེས་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

༡ གནས་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་གྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོན་ཀྱང་ནད་ཀྱན་བཅོས་ཉེས་སྐྱབ་དང་། འོར་དུ་འགྱུར་ལ་འོར་རྩིང་དམ་ཆུར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
དེར་མ་ཟད་པའི་ནད་ཀྱན་ཀྱང་བཅོས་ཉེས་པས་མེད་ཅེས་པའི་མ་ཞུ་བ་དེ་ལས་སྐྱབ་དང་འོར་དུ་རིམ་པར་
འགྱུར་ལ་འོར་དེ་རྩིངས་ནས་དམ་ཆུར་འགྱུར་རོ། །

༣ མདོར་བསྐྱས་ཉེས་གསུམ་ཚ་གྲང་གི་གྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ།

མདོར་བསྐྱས་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་ཆུ། དེ་ཡང་ཚ་ཆུ་གྲང་ཆུ་གཉིས་སུ་འདུས། ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་
པ་དེ་ནས་མདོར་བསྐྱས་ན་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གྱི་ཆུ་གསུམ་དུ་འདུ། དེ་ཡང་ཚ་ཆུ་དང་གྲང་ཆུ་གཉིས་
སུ་འདུས་སོ། །

ལྷ་པ། དམ་ཆུ་འེ་གནས་བསྟན་པ།

ཆུ་ཡི་གནས་ས་ཕྱི་ནང་བར་དང་གསུམ། ཕྱི་ཆུ་ཤ་མདངས་བར་ན་གནས་པ་སྟེ། བར་ཆུ་རྒྱ་ལོང་སྟོད་ཀྱི་སྟངས་ན་
འཕྱོ། བར་ཆུ་པགས་འོག་ཤ་སྟངས་བར་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། ཆུ་དེའི་གནས་པའི་ས་ནི་ཕྱི་ཆུ་དང་ནང་ཆུ་བར་ཆུ་
དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་ཆུ་ནི་ཤ་མདོག་ཅེས་སམ་མདངས་ཞེས་པགས་ཏེ་སྤྱི་ཆུ་གི་འོག་གི་བར་ན་གནས་པ་སྟེ། ནང་
ཆུ་ནི་རྒྱ་མ་དང་ལོང་སྟོད་ཀྱི་སྟངས་ན་འཕྱོ་བར་གནས། བར་ཆུ་ནི་པགས་པའི་འོག་ཤ་སྟངས་ལ་བྱབ་པར་གནས་སོ། །

དུག་པ། ཉགས་བསྟན་པ།

དེ་ཉགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནམ་པ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

༡ དམ་ཆུ་འེ་སྤྱི་ཉགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་ཉགས་དང་པོ་འཇུག་དང་བར་དུ་སྤྱིན། བཅ་ཆུས་དང་དུས་འཛོ་འཆི་བཉག་པ་འོ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ཉགས་ལ་
དང་པོ་འཇུག་པ་དང་བར་དུ་སྤྱིན་པ་བཅ་ཆུས་པའི་དུས་ན་འཛོ་བ་དང་འཆི་བའི་བཉག་པ་འོ། །

༡ དང་པོ་འཇུག་དུས་ཀྱི་ཉགས་བསྟན་པ།

དང་པོ་འཇུག་དུས་ཤེད་རྒྱང་པོ་བ་ལྟེམ། དབྱགས་ཤོད་སྤྱིང་འདེགས་ཟས་ཀྱི་འཇུ་སྟོབས་རྒྱང་། ལྟེ་མཆུ་རྩིལ་དཀར་
འགོ་འདུག་གསུངས་པ་ལྟེམ། བོལ་གོང་རར་གདོང་རྒྱ་སོ་བརྒྱ་དུག་མདོ། བོ་བ་བྱང་ཞོལ་ཁ་གདོང་མིག་ལྟེམས་
དང་། རྒྱ་ཡི་མཁར་བརྒྱད་གཡོ་ཞིང་སྐྱངས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ཤེད་རྒྱང་ལ་པོ་བ་
ལྟེམ་པ་སྟེ་རྒྱང་ཟད་གང་ཉམས་ལ་དབྱགས་ཤོད་པ་སྟེ་བྱང་བ་དང་སྤྱིང་འདེགས་པ་སྟེ་འཕར་ལ་ཟས་གང་གི་འང་འཇུ་

སྟོབས་ཀྱང་། ལྷ་དང་མཆོད་སྤྱོད་སོགས་དཀར་ལ་འགྲོ་འདུག་བྱས་ཆོ་གསུམ་པ་ལྷིག་པ་སྟེ་ཕོ་བ་སྟེ་བ་དང་། ཀླུ་ལག་གི་བོ་ལ་གོང་དང་རར་གདོང་གི་ནང་ལྷེ་བས། རྒྱ་སྟེ་མཚན་དབྱེ་ག་ ཆོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཐད་ཀྱི་མདོ། ཕོ་བའི་སྟེང་། བྱང་ཞོལ་ཏེ་བྱང་སྤྲད། ལ་དང་གདོང་། མིག་གི་སྟེ་བས་དང་བརྒྱད་ལ་རྒྱའི་མཁར་བརྒྱད་ཅེས་པ་དེ་གཡོ་བ་ཞེས་འཕེལ་ཞིང་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ བར་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེ་ན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

བར་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེ་ན་ནས་གསུམ་པ་ཁེངས། བཅའ་ཏྲོལ་རྒྱུ་ན་ཐོལ་ཐོལ་ཕྱིག་ཕྱིག་འོང་། ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེ་ན་ནས་གསུམ་པ་སྟེ་ཕོ་བ་ཐམས་ཅད་ཁེངས། བཅའ་ཏྲོལ་ཏེ་སོར་ཀག་མཁལ་ཁྱང་ལ་རྒྱུ་ན་ཐོལ་ཐོལ་ལ་ཕྱིག་ཕྱིག་པ་འོང་།

༢ ཐ་མ་རྒྱུས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཐ་མ་རྒྱུས་དུས་ཚ་རྒྱ་གྲང་རྒྱ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་རྒྱུས་པའི་དུས་ལ་ཚ་རྒྱ་དང་གྲང་རྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ། དེའི་རྩིས་འཛོལ་འཛིའི་སྤང་སྤང་བསྟན་པ་དང་གསུམ་པ་ཡོད་དོ། །

༣ ཚ་རྒྱུས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཚ་རྒྱུ་ཅ་གི་མས་རྒྱ་མདོག་དམར་རམ་སེར། གློ་སོར་མིག་སེར་ལྷོན་སྤྲ་སའོག་པ་ཆགས། གསུམ་པ་ཆེ་ལ་རྩ་ཡི་བྱ་བས་བྱུང། ཡན་ལག་ཕྱ་ལ་སྒྲམ་པས་ཡི་དྲགས་འདྲ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་རྒྱུ་ཅ་གི་མས་ལ་རྒྱ་མདོག་དམར་པོ་འཕེལ་ཡང་སེར་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ལུད་པ་དམར་ལ་གློ་སོར་བ་ནི་གློ་ཡུ་ནས་སོར་སོར་བཟེར་བ་དང་མིག་སེར་ལ་ལྷོན་སྤྲ་སྟོག་པ་སྟེ་གྱོང་ཞིང་ཁོག་པའི་དྲེག་པ་ཆགས་པ་དང་། གསུམ་པ་སྟེ་ཕོ་བ་ཆེ་ལ་རྩ་ཡི་བྱ་བ་ལྷ་བྱས་བྱུང་བ་ཅིང་ཡན་ལག་ནམས་ཕྱ་ལ་ཤ་སྒྲམས་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་འདྲའོ། །

༤ གྲང་རྒྱུས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

གྲང་རྒྱུ་ཅ་དལ་རྒྱ་སྟོ་སྟོམ་དད་རྒྱང་། ཕོ་བ་སྟོ་འཁྲོག་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབས་སུ་འབྱུ། མགོ་ལུས་ཡན་ལག་སྤྲངས་ཆེ་མནན་རྩིས་འོང་། སྟོམ་ལ་རགས་པས་མགོན་པོ་ལྷ་བྱར་བཤད། ཅེས་པ་སྟེ། གྲང་བའི་རྒྱུ་ཅ་དལ་ཞིང་རྒྱ་སྟོ་ལ་ལ་སྟོམ་དད་རྒྱང་བ་དང་། ཕོ་བ་སྟོ་ཞིང་འཁྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབས་སྒྲུབས་སུ་འབྱུ་བ་དང་། མགོ་དང་ལུས་དང་ཡན་ལག་ནམས་སྤྲངས་ཆེ་ལ་མནན་པའི་ཆེ་རྩིས་འོང་བ་དང་། ལུས་སྟོམ་ལ་ཡན་ལག་རགས་པས་མགོན་པོའི་སྤྲ་བྱར་བཤད་དོ། །

༥ འཛོལ་འཛིའི་སྤང་སྤང་བསྟན་པ།

གང་ཅུ་ཡུན་ལོན་ཅུ་ཀྱས་སྒོ་སྤྱོད་དང་། །མཆིན་པ་ཅུས་རུབ་ཚོས་ཏེ་མུར་དུ་འཆི། །ཆ་ཅུ་ཀྱས་ཐེབས་མི་སྒྲེ་ཆོ་རིང་
སྟེ། །ཕུག་ན་སྟོག་ཡིན་མུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། །གང་ཅུ་དེ་ཡང་མ་བཅོས་པར་ཡུན་ལོན་ནས་ཅུ་ཀྱས་ཏེ་
རིམ་གྱིས་སྒོ་སྤྱོད་དང་མཆིན་པ་སོགས། ཅུས་རུབ་ནས་ཚོས་ཏེ་མུར་དུ་འཆི་བར་བྱེད་དོ། །ཆ་ཅུ་ཀྱས་ཐེབས་པ་ནི་
ཡུན་ལོན་ནས་བྱངས་ཁྲག་དང་འདྲེས་ནས་ཅུ་དེས་ལུས་བྱངས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཅུ་དེ་ཡང་གསར་དུ་མི་སྒྲེ་ཞིང་ཆོ་
ཡང་རིང་སྟེ་ནད་ཅུ་ཡང་ལོགས་སུ་མི་གསོག་པས་རྒྱས་ཐེབས་ནས་བཤལ་གྱིས་མི་འདྲོངས། གལ་ཏེ་དེ་ཕུག་པ་སྟེ་
བཅགས་ན་སྟོག་གནས་པ་ཡིན་པས་མུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་དེ་ཡང་རྩོམ་མི་ཁྲའི་གཞུང་ལས། དམུ་ཅུ་ཀྱ་ཡིས་
ཐེབས་པ་ནི། །བཤལ་གྱིས་མི་འདྲོངས་ཅུ་ཀྱས་ཐེབས། །གཙག་ཏུ་མི་བདུབ་ལུས་བྱངས་ཡིན། །ཅུ་ཀྱས་ཐེབས་པས་
སྒྲེ་ཐག་ཆོད། །ཡུན་རིང་གསོ་དཀའ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཁ༡ གསོ་ཐབས་སྤང་བ་བསྟན་པ།

འཆི་རྟགས་དང་ག་མི་བདེ་སྒྱུག་པ་དང་། །སྒོ་མང་མིག་མེར་དབུགས་ཐུང་སྒྲོམ་དད་ཆེ། །དི་ཅུ་དམར་མེར་སྐལ་ལ་ཉུང་
བ་དང་། །བྱངས་བདེ་ལུས་སྟོབས་ཤོར་ན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་རྟགས་ནི་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་བས་
སྒྱུགས་པ་དང་སྒོ་མང་ལ་མིག་མེར་ཞིང་དབུགས་ཐུང་ལ་ཁ་སྒྲོམ་དད་ཆེ། །དི་ཅུ་མདོག་དམར་མེར་བསྐལ་བ་ལ་ཉུང་བ་
དང་བྱངས་བདེ་ཅིང་ལུས་སྟོབས་ཤོར་ན་གསོ་རུང་མིན་པས་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲགས་པ་དང་ཁ་དམར་གདགས་པའི་
ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ། །

ཁ༢ གསོ་ཐབས་སྤང་བ་བསྟན་པ།

དབུགས་དལ་དང་ག་བདེ་ལ་སྒྲོམ་དད་ཅུང་། །བྱག་མེད་ལུས་ཡང་མིག་དཀར་དི་ཅུ་སྟོ། །ཅ་རྒྱུད་སྒྲོམས་ལ་ཤེད་ཆེ་
འཆོ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། །དབུགས་དལ་ཞིང་དང་ག་བདེ་ལ་སྒྲོམ་དད་ཅུང་བ་དང་ནད་ལ་བྱག་མེད་ཅིང་ལུས་ཡང་ལ་མིག་དཀར་བ་
དང་དི་ཅུ་མདོག་སྟོ་ཞིང་ཅ་རྒྱུད་སྒྲོམས་ལ་ཤེད་ཆེ་ན་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ། །

༡ དམུ་ཅུ་ཁྲི་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཁྲག་བྱེར་དང་། བཟྱིས་བྱེར། ཅུ་བྱེར། མཆིན་བགས། མཆར་བགས། སྒོ་བགས། ཐོ་བ་དང་ལོང་
བགས། སྒྲན་བགས། འབྱིམས་ཅུ། རྒྱ་དོལ། གདོན། དུག་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

༡ ཁྲག་བྱེར་གྱི་ཅུ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་དངས་མ་ཁྲག་བྱེར་མུ། །ཅ་གིམས་མུ་དམར་ལུས་མྱི་དང་ག་འགག། །རོ་སྟོད་ཅིབ་ལོགས་ནམས་སུ
གཟེར་ཕན་ལྷང་། །གཏར་ན་ཁྲག་ངན་སྤྲ་ལ་མུ་ལྟར་སེར། །

བྱེ་བྲག་གི་བརྟག་པ་ལ་དྲངས་མ་ཁྲག་བྱེར་གྱི་མུ་ནི་ཅ་གིམས་ཤིང་མཛོག་དམར་ལ་ལུས་མྱི་བ་དང་དང་ག་འགགས་
ཤིང་རོ་སྟོད་དང་ཅིབ་ལོགས་ནམས་སུ་གཟེར་ཕན་བྱ་ལྷང་བ་དང་ཅ་གང་རུང་གཏར་ན་ཁྲག་ངན་ཞིང་སྤྲ་ལ་མུ་ལྟ་བུར་
མཛོག་སེར་རོ། །

༡ མཁྲིས་བྱེར་གྱི་མུ་བསྟན་པ།

དངས་མ་མཁྲིས་བྱེར་རམ་འདེགས་སྟོ་སྟིང་སྟུག། །དང་ག་མི་བདེ་འགྲངས་ན་ཕོ་བ་རྒྱུང་། །མིག་མུ་སེར་ལ་འཁྲུས་ན་
མཁྲིས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དྲངས་མ་མཁྲིས་བྱེར་ནི་རམ་པ་ཞེས་ལྟེ་བའི་ཅ་འདབ་ལས་གེན་དུ་ཁ་སྟར་རྒྱ་ཞིང་
འབྱེན་འཇུག་རུབ་གསུམ་སོགས་བྱ་ལས་བྱེད་པའི་དབྱུགས་དེ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་དུས་མལ་དུ་མི་གནས་པར་བྱང་བར་
གྱུར་པ་དང་། འདེགས་པ་ནི་གེན་དུ་འདེགས་པ་ལྟར་འཕར་ཉམས་བྱེད་ཅིང་སྟོ་བ་དང་སྟིང་སྟུག་པ་དང་དང་ག་མི་
བདེ་ཞིང་ལྟོ་བ་འགྲངས་ན་ཕོ་བ་རྒྱུང་ཞིང་མིག་དང་མུ་སེར་ལ་འཁྲུས་པའི་ཆེ་ན་མཁྲིས་པ་འབྱུང་རོ། །

༢ མུ་བྱེར་གྱི་མུ་བསྟན་པ།

དྲངས་མ་མུ་བྱེར་ལྟེར་ཆོ་ལྟ་བུར་སྐྱངས། །ཅ་བྱིང་མུ་སྟོ་སྟིང་སྟུག་ཕོ་བ་རྒྱུང་། །དེ་གསུམ་དང་ཕོ་བྱི་མུ་འོར་ཡིན་
ཏེ། །རྟིངས་པར་གྱུར་ན་ནང་དུ་མུ་བྱི་སྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དྲངས་མ་མུ་བྱེར་ནི་ལྟེར་ཆོ་ལྟ་བུར་སྐྱངས་པ་དང་ཅ་བྱིང་ལ་
མུ་སྟོ་ཞིང་སྟིང་སྟུག་པ་དང་ཕོ་བ་རྒྱུང་རོ། །དེ་གསུམ་ནི་དང་ཕོ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིའི་མུ་དེ་འོར་ཡིན་ཏེ་དེ་རྟིངས་པར་
གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ནང་དུ་མུ་བྱི་སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

༣ མཆིན་ཟགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཆིན་པ་དང་ཕོ་བྲགས་པ་གཡས་ནས་འཕེལ། །ཅ་གིམས་མུ་དམར་ཕུག་ན་རྒྱ་བཤལ་འབྱུང་། །གསུམ་པ་ཆེ་ལ་ཅ་
བྲག་ཡན་ལག་སྐྱམ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆིན་པ་དང་ཕོ་བྲགས་པའི་མུ་ནི་གཞོགས་གཡས་ན་འཕེལ་བ་དང་། ཅ་གིམས་
ལ་མུ་དམར་ཞིང་མུ་དེ་ཕུག་ན་རྒྱ་བཤལ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། གསུམ་པ་སྟེ་ཕོ་བ་ཆེ་ལ་ཅ་བྲག་བསྟེ་གསལ་ཞིང་ཡན་
ལག་ནམས་སྐྱམས་པའོ། །

༤ མཆེར་ཟགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཆེར་པ་ཟགས་པ་གཡོན་ནས་འཕེལ་བ་ལ། །ཚུ་ཡི་ནང་ན་མཆེར་པ་དོ་ལྟར་སྟ། །པོ་བ་སྟོ་འཁྲོག་འཇུ་སྟོབས་རྒྱུང་བ་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆེར་པ་ཟགས་པའི་རྒྱ་གཞོགས་གཡོན་ནས་འཕེལ་བ་ལ་རྒྱའི་ནང་ན་མཆེར་པ་ནི་དོ་ལྟར་སྟ་ལ་
པོ་བ་སྟོ་འཁྲོག་བྱེད་ཅིང་ཟས་འཇུ་བའི་སྟོབས་རྒྱུང་བ་ཡིན།

༤ སྟོ་བ་ཟགས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྟོ་བ་ཟགས་པ་སྟོ་མང་སྟོ་སྙིང་སྟུག། །ཐོས་རྗེས་པོ་བ་མི་བདེ་བཟག་མདངས་འཆོར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོ་བ་ཟགས་པའི་
རྒྱ་ནི་སྟོ་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་སྟོ་བ་དང་སྙིང་སྟུག་ཅིང་ཟས་ཐོས་པའི་རྗེས་ལ་པོ་བ་མི་བདེ་ཞིང་གདོང་པའི་བཟག་དང་
མདངས་འཆོར་རོ། །

༥ པོ་བ་དང་ལོང་ཟགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

པོ་ལོང་ཟགས་པ་སྟོ་འཁྲོག་པོ་བ་རྗེས། །དང་ག་མི་བདེ་ཤིན་ཏུ་འཇུ་སྟོབས་རྒྱུང་། །འགྲངས་དང་གྲངས་རྗེས་སྒྲུང་
ཐབས་ལྟ་བུར་ན། །ཁྱད་པར་པོ་བ་ལོང་ཡུལ་ཆེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། པོ་ལོང་དུ་ཟགས་པ་ནི་སྟོ་འཁྲོག་བྱེད་ཅིང་པོ་
བ་རྗེས་བ་དང་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འཇུ་བའི་སྟོབས་རྒྱུང་ལ་འགྲངས་པ་དང་གྲངས་པའི་རྗེས་ལ་སྒྲུང་ཐབས་ལྟ་
བུར་ན་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་པོ་བ་དང་ལོང་གི་ཡུལ་གང་དུ་བབས་པའི་ས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། །

༦ སྟན་ཟགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྟན་ཟགས་གསོག་པ་བྱལ་ཞིང་ཡོད་ཅོས་མང་། །རྩ་ཁ་བྱེ་ནས་གསོག་སྟེན་བྱག་ཟེར་ཆེ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟན་ཟགས་
ནི་གསོག་པ་བྱལ་ཞིང་ཡོད་པའི་ཅོས་ལ་མང་བ་དང་། སྟན་བརྗོད་དེ་རྩ་ཁ་བྱེ་ནས་རྒྱ་གསོག་པ་སྟེན་ཞིང་བྱག་གཟེར་
ཆེ་བ་འོང་།

༧ འབྱིམས་རྒྱའི་རྟགས་བསྟན་པ།

འབྱིམས་རྒྱ་འོག་རྒྱུང་ལྟོག་ལ་རྒྱ་བབས་རྒྱུང་། །སྟོ་འཁྲོག་བྱེད་ལ་ལྟར་དུ་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྱིམས་རྒྱ་ནི་
འོག་རྒྱུང་བྱེན་དུ་ལྟོག་པ་ལ་ངི་རྒྱ་འཆག་ཆེར་མི་དགོས་ཤིང་བཙགས་དུས་བབས་རྒྱུང་བ་དང་པོ་བ་སྟོ་འཁྲོག་བྱེད་ལ་
ལྟར་དུ་རྒྱ་སྟེ་བ་ཡིན།

༨ རྒྱ་དོལ་གྱི་རྒྱའི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྒྱ་དོལ་རྒྱ་སྟངས་མི་བདེ་སྟངས་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་དོལ་ནི་རྒྱ་སྟངས་མི་བདེ་ཞིང་རྒྱ་སྟངས་ནས་སྟེའོ། །

༩ གདོན་གཞོན་ལས་རྒྱུར་རྒྱའི་རྟགས་བསྟན་པ།

འདྲེ་ཆུ་ཤ་སྒྲ་འགྲུལ་ཞིང་སྟིང་མི་དགའ། །གདོང་ལ་ཆུ་བྱར་འོང་ཞིང་སྒྲ་ཁྲག་འཛག། །འཕར་ཙ་མི་གྲུང་ལྡང་དུབ་འདྲེ་
ལ་ཁྲོད། །ཡང་ན་ཤེས་པ་བྱིང་ལ་ཆོག་པ་ཟ། །མེ་ལོང་སྟེང་ན་དུ་བྱིང་བྱིང་བྱུ་ལུ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདྲེ་གདོན་
གཞོན་པའི་ཆུ་ནི་ཉུ་གཞི་སོགས་ཤ་སྒྲ་འགྲུལ་ཞིང་སྟིང་ལ་མི་དགའ་བ་དང་གདོང་པ་ལ་ཆུ་བྱར་འོང་ཞིང་སྒྲ་ནས་ཁྲག་
འཛག་ཅིང་འཕར་ཙ་མི་གྲུང་བ་སྟེ་གསལ་པོར་མི་འཕར་ལ་ནད་རེས་ལྡང་རེས་དུབ་རེས་བྱེད་ཅིང་འདྲེ་ལ་
ཁྲོད་པ་སྟེ་གཞོན་པ་ལྡང་ཡང་ན་ཤེས་པ་འཕར་རིག་པ་བྱིང་ལ་ཆོག་པ་ཟ་བ་དང་མེ་ལོང་དང་ས་པའི་སྟེང་དུ་བྱིང་བྱིང་བྱུ་
ལུ་འཕ། །ཤོ་མོ་རྩལ་ལོག་དེ་བཞག་ན་འོད་ལ་ཞེད་ནས་སྟོད་མི་ཚུགས་ཤིང་འཇམ་ཞིང་མཁྲགས་པ་ལ་འདྲེད་ནས་
འགོ་འང་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་ནད་པ་དེ་ཡང་གདོན་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་སེམས་ཚབ་ཚུབ་ཅི་བྱར་གྱུར་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ལ་
གོང་སྒྲན་པ་དང་བྱར་མཁར་བའི་མཆན་བྱ་ན་མས་སུ་གསུམ་པ་བྱིང་བྱིང་བྱུ་ལུ་འདྲ་ཞེས་སྒྲུང་བ་ནི་མེ་ལོང་གི་དཔེ་དོན་
དགོས་པ་མེད་པས་རྩལ་བྱད་འཁྲུལ་བར་སེམས་ཤིང་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལ་ནད་དུ་བྱེར་བར་བསྟན་པའི་ནད་པའི་མཐོང་
སྒྲུང་དུ་མེ་ལོང་ལ་བལྟས་ཆོ་རང་ལུས་བྱིང་བྱིང་བྱུ་ལུ་འདྲ་ཞེས་པའམ་མཆིས་རུང་གོང་མ་འཐད་པར་སེམས་སོ། །

༡༩ དུག་གྱུར་གྱི་ཆུ་རྟགས་བསྟན་པ།

དུག་ལས་གྱུར་པ་དུག་གི་ནད་རྟགས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་ལས་གྱུར་བ་ནི་དུག་གི་ནད་རྟགས་རི་བཞིན་དུ་
འབྱུང་ངོ་། །

༢ མདོར་བསྟུས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མདོར་བསྟུས་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པས་སྒྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་
གསུམ་དུ་འདུས་པས་བསྒྱུར་ཏེ།

༡ རྒྱང་གྱུར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྒྱང་གྱུར་འཁྲོག་འུར་བྱུག་ཆེ་འཕེལ་འབྱི་བྱེད། །ཆུ་སྟོང་མ་སྟེ་ལ་དབྱགས་ངན་སྟོམ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱང་གྱུར་ནི་
འཁྲོག་ཅིང་འུར་བ་བྱུག་ཆེ་ལ་འཕེལ་འབྱི་བྱེད་པ་དང་ཆུ་སྟོང་ཞིང་མ་སྟེ་ལ་དབྱགས་ངན་ཀྱང་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །

༢ མཁྲིས་གྱུར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཁྲིས་པ་མིག་སེར་ཤ་སྟོ་ཆུ་བབས་རྒྱང་། །རྩ་གྲིམས་ཆུ་མདོག་མར་ཁུ་བཙོད་ཁུ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པ་ལས་
གྱུར་ན་མིག་སེར་ལ་ཤ་མདོག་སྟོ་ཞིང་ཆུ་བབས་རྒྱང་བ་དང་རྩ་གྲིམས་ལ་ཆུ་མདོག་མར་ཁུ་དང་འདྲ་འམ་ཡང་ན་
བཙོད་ཁུ་འདྲ་བར་དམར་རོ། །

༣ བད་ཀན་ལས་གྱུར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བད་ཀན་དབུགས་འདེག་སྐྱངས་ཆེ་འཇུ་སྟོབས་རྒྱུད་། །ལུས་ལྷི་གཉིད་ཆེ་ཙ་བྱིང་ཆུ་མདོག་སྟོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་
ཀན་ལས་གྱུར་ན་དབུགས་འདེབས་ལ་སྐྱངས་པོ་ཆེ་ཞིང་འཇུ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་དང་ལུས་བྱིང་ལྷི་ལ་གཉིད་ཆེ་ཞིང་ཙ་བྱིང་
བ་དང་ཆུ་མདོག་སྟོའོ། །

༤ མདོར་བསྟུས་ཀྱི་འཆོ་འཆི་བསྟན་པ།

དེ་ལ་འདྲེ་ཆུ་འཁྱིམས་ཆུ་པོ་ལོང་ཟགས། །བྱེར་ཆུ་གསོར་རུང་ཕྱི་མ་ཁས་མི་བྱང་། །མཁྱིས་པ་ལས་གྱུར་ཆུ་མི་འཆོ་
སྤང་། །བད་རྒྱུང་ལས་གྱུར་གང་ཆུ་གསོ་བར་བྱས། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་ཆུ་རིགས་བཅོ་ལྔ་མདོར་བསྟུས་དང་བཅས་
པ་དེ་ལ་འདྲེ་ཆུ་དང་འཁྱིམས་ཆུ་དང་ ཟགས་རྒྱུ་འཛིན་ནས་པོ་ལོང་ཟགས་ཆུ་དང་བྱེར་ཆུ་གསུམ་སྟེ་བདུན། དེའི་དང་
པོ་ལན་ཅིག་གསོ་བར་བྱས་པས་གསོར་རུང་ཞིང་སྤྱར་ལོག་ཉེན་ཡོད་པས་གཟབ་པར་བྱ། ཕྱི་མ་དོན་ཟགས་གསུམ་
སྟན་ཟགས་གསུམ་རྒྱ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུར་ཏེ་བརྒྱུད་པོ་སོས་པར་ཁས་མི་བྱང་ངོ་། །མདོར་ན་མཁྱིས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཆ་
རྒྱུ་རིགས་མི་འཆོ་ལ་གསོ་བར་མི་བྱས་པས་དཀའ་སྤྱི་འོ་ནས་སྤང་ཞིང་། བད་རྒྱུང་ལས་གྱུར་པའི་གང་ཆུ་གསོ་
བར་བྱས་པས་ཁས་བྱང་ངོ་། །

བདུན་པ། དམུ་རྒྱུ་འཛིན་བཅས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་འཛིན་བཅས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བཅས་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱི་འཛིན་བཅས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསོ་ཐབས་དང་པོ་མདོན་རྒྱལ་ཞུགས་དུས་སྟེ། །སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་དང་ཆོད་མ་ཁ་ཡི་བྱེ། །ལུག་ཤ་གསར་འཇམ་ཞུན་
མར་ཐོད་བསྐྱེད་ལ། །འཇམ་བཤལ་ཆུ་སེར་སྤངས་པས་ཞི་བར་བྱས། །བར་དུ་ཆུ་རུ་རྒྱས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དུས། །དེ་ལ་
བཅས་ཐབས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །སྤྱི་རུ་དམུ་ཆུ་བཅས་ཐབས་རྣམ་ལྟར་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། གསོ་ཐབས་ལ་
ཡང་དང་པོ་མདོན་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་སྟེ་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་སེ་འབྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་བཅའ་སྒྲིབ་ཏུ་ག་ཅི་ཏུ་ག་འཇམ་
འབྲས་བསྟན་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་ཆོད་མ་ཁའི་བྱེ་མ་གཉིས་བསྟེན་པ་དང་། ལུག་ཤ་གསར་འཇམ་དང་ཞུན་མར་སོགས་
ཀྱིས་ཐོད་བསྐྱེད་ལ། །འཇམ་བཤལ་ཆུ་མ་ཅི་དང་ཨ་རུར། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱར་མགྲོགས་ཏུ་སྤྱི་བྱང་པ་ཆང་གིས་
ཕུལ། །ཞེས་འོག་དུ་ཆུ་བཤལ་རིགས་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲིར་བྱངས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཆུ་སེར་སྤངས་པས་ཞི་བར་
བྱས། བར་དུ་ཆུ་རུ་རྒྱས་ཏེ་ནད་སྤྱིན་པའི་དུས་སྟེ་དེ་ལ་བཅས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས་སྤྱི་རུ་བཅས་
པ་དེ་ལ་ཡང་དམུ་ཆུ་ལ་བཅས་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་ལྟར་བཤད་དེ།

༡ བཅས་རྒྱལ་མན་ངག་གི་དཔེ་དོན་རྣམ་གངས་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚོ་གནས་སུ་བསྐྱམ་པ་དང་། །གསུམ་པ་རྫིང་གི་འོར་ཁུང་བརྟོལ་
བ་དང་། །བཞི་པ་མཚོ་མོ་ཡུར་དུ་བྲང་བ་དང་། །ལྔ་པ་རྩ་ལ་འགག་མིག་གཞུག་པ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཆུ་
གང་ཆུར་བསྐྱར་བ་དང་གང་འདོད་དུ་བསྐྱར་པ་ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚོ་རང་གནས་
སུ་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །གསུམ་པ་ཐུར་དུ་སྦྱོང་བ་རྫིང་གི་འོར་ཁུང་རམ་ཆུ་བུག་བརྟོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བཞི་པ་གང་
དགོས་སུ་བཅགས་པ་མཚོ་མོ་ཡུར་དུ་བྲངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ལྔ་པ་ཕྱིས་མི་ལོག་པ་རྩ་ལ་འགག་མིག་གཞུག་པ་རྒྱ་སྒོ་
བགགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

༡ བཅོས་ཚུལ་གྱི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ།

ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་མ་བསྐྱར་ན། །རྫིང་གི་སྟེ་ཆུ་གསོག་པ་འདྲ། །རྒྱ་མཚོ་གནས་སུ་མ་བསྐྱམས་ན། །ལུ་མ་ཅན་གྱི་ཆུ་
མིག་འདྲ། །རྫིང་གི་འོར་ཁུང་མ་བརྟོལ་ན། །ཆུ་ཡིས་སྟོང་མོ་འགོངས་པ་འདྲ། །མཚོ་མོ་ཡུར་དུ་མ་བྲངས་ན། །རྫིང་
གྱི་འོལ་ཀ་མེད་པ་འདྲ། །རྩ་ལ་འགག་མིག་མ་བཅུག་ན། །ཞིང་པས་ཐན་གར་བཞག་པ་འདྲ། །དེ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་
ལྔ་ལྟན་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་མ་བསྐྱར་ན། །སྐྱེམས་པས་མི་སྐྱེམས་བྲངས་པས་མི་
འཇོག་པས་དཔེར་ན་རྫིང་གི་སྟེ་ཆུ་སྟེ་རྒྱ་བ་ནས་ཆུར་འབབ་པའི་ཆུ་གསོག་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྐྱེམས་མི་བདུབ་པོ། །རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་གནས་སུ་མ་བསྐྱམས་ན་ཆུ་མིག་གཉིང་སྟེ་བཞིན་པ་ལུ་མ་ཅན་གྱི་ཆུ་མིག་འདྲ་སྟེ་མི་སྐྱེམས་སོ། །རྫིང་གི་
ཆུ་བུག་གི་འོར་ཁུང་མ་བརྟོལ་ན་ཆུ་འོ་སྟོད་མདོང་མོ་འགོངས་པ་དང་འདྲ་བར་འཇོག་མི་འདོད། །མཚོ་མོ་ཡུར་དུ་ཡུར་
དུ་མ་བྲངས་ན་རྫིང་གི་འོལ་ཁ་སྟེ་བསྐྱར་གཞི་ཡུར་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆུ་འགོ་མ་ཐུབ། །ཆུ་བཅད་ནས་རྩ་ལ་འགག་
མིག་མ་བཅུག་ན་ཞིང་པས་ཡུར་བ་ཐན་གར་ཞེས་ཁ་མ་བཅད་པར་བཞག་པ་འདྲ་སྟེ་སྐྱར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། །རྒྱ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལྔ་དང་ལྟན་པ་གཅེས་སོ། །

༢ བཅོས་ཐབས་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་གནས་སྐྱེམས་པའོ། །

༡༡ ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཆུ་བོ་འོལ་ཁ་སྐྱར་བནི། །མ་ཁུ་མེ་ཐོད་ཉམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གང་བའི་ཆུ་ལ་སེ་འབྱུ་བཞི་པ་
སྟེ། །ཆ་བའི་ཆུ་ལ་དེ་སྟེང་གྱར་ཀུམ་བསྟན། །བྱར་དཀར་སྐྱར་བ་རྒྱ་སྟོལ་འཕུལ་ལ་བཏང་། །པོ་བའི་མེ་ཐོད་སྟེང་
ཅིང་མ་ཁུ་འཇུ། །བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་རྩ་སྐྱབས་འགགས་པ་སེལ། །དངས་མ་མ་ཁུ་ལུས་བྱངས་རང་སོར་འཇུག། །དེ་
རྫེས་ཤིང་མངར་ཁུ་སུ་ལུམ་པ་དང་། །སྐབ་གའི་འབྲས་བུ་ཁུ་སྟོའི་ཐལ་བ་ནམས། །ཁུན་མར་སྐྱར་བཏང་སྟོམ་ལ་

ཤིན་ཏུ་འཛེམ། །དངས་མ་ངི་ཆུ་རང་ལམ་འཇུག་པར་བྱེད། །དེ་ཡིས་དང་ག་བདེ་ལ་སྒྲོམ་དད་ཆུང་། །ངི་ཆུ་འི་བྱངས་
 ཆེ་ཕོ་བ་བདེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་ཆུ་བའི་འོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་ནི་ཆུ་མ་ཁུ་བས་མེ་འོད་ཉམས་པ་ལས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གང་བའི་ཆུ་ལ་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སེ་འབྲུ་བཞི་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚ་བའི་ཆུ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་གུར་ཀྱམ་ནི་
 མཆིན་ཚད་ཆེན་ཁ་ཆེ་གུར་ཀྱམ་དང་གཞན་ནམས་བལ་གུར་བསྐྱན་ལ་བྱར་དཀར་དང་སྐྱར་བ་ཆུ་བསྒྲོལ་གྱིས་ཕུལ་ལ་
 བཏང་བས་དེས་ཕོ་བའི་མེ་འོད་སྟེང་ཅིང་ཁ་ཟས་སོགས་མ་ཁུ་བ་ནམས་འཇུ་བ་དང་བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་གྱིས་ཅ་སྐྱབས་
 འགགས་པ་ནམས་སེལ་ཞིང་དྲངས་མ་མ་ཁུ་བའི་ལུས་བྱངས་རང་སར་འཇུག། དེ་རྗེས་ལ་སྒྲོ་ཐལ་ལྷ་པ་ནི་ཤིང་མངར་
 ཏུ་སྐྱུ་ལུམ་པ་དང་སྐྱབ་ཀའི་འབྲས་བྱ་དང་ཏུག་པའི་སྒྲོ་རུས་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་ནམས་ཁུན་མར་དང་སྐྱར་བ་
 བཏང་ལ་སྒྲོམ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛེམས་པས་དྲངས་མ་ངི་ཆུ་རང་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་ཆུ་འི་འོལ་ཁ་འགྱུར་
 ཏྟགས་སུ་དང་ག་བདེ་ལ་ཁ་སྒྲོམ་དད་ཆུང་བ་དང་། ངི་ཆུ་འི་བྱངས་ཆེ་ཞིང་ཕོ་བ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཀ༢ རྒྱ་མཚོ་གནས་སུ་སྒྲེམ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་ནས་རྒྱ་མཚོ་གནས་སུ་སྒྲེམ་པ་ལ། །སྐྱོན་དང་དཔུང་དང་ཟས་དང་སྒྲོད་ལམ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོ་
 ལྷ་བྱ་རང་གནས་སུ་སྒྲེམ་པ་ལ་སྐྱོན་དང་དཔུང་དང་ཟས་དང་སྒྲོད་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

ཁ༡ སྐྱོན་གྱིས་སྒྲེམ་པ་བསྟན་པ།

སྐྱོན་གྱིས་སྒྲེམ་པ་ཐོད་སྒྲོར་ཐལ་སྒྲོར་དང་། །བི་ཤ་རུས་སྒྲོར་དདུལ་བངས་སྒྲོར་བ་དུག། །ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་གྱིས་སྒྲེམ་
 པ་ལ་ཐོད་སྒྲོར་དང་ཐལ་སྒྲོར་དང་བི་ཤ་འི་སྒྲོར་བ་དང་རུས་སྒྲོར་དང་དདུལ་དང་བངས་སྒྲོར་བ་སྟེ་དུག། །

ག༡ ཐོད་སྒྲོར་བསྟན་པ།

ཐོད་པའི་སྒྲོར་བ་མི་དང་ཕག་པ་དང་། །རྟ་དང་འཕྱི་བ་དུར་ཐོད་གཙོ་བྱས་ལ། །ཨ་རུ་བ་རུའི་རུས་པ་ཐ་ཡི་
 སྟིང་། །བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བྱང་པ་ཤིང་ཀྱན་དང་། །རྒྱ་ཚ་དཔྱི་མོང་སྐྱབ་ཀའི་འབྲས་བྱ་རྣམས། །འོ་མ་མར་
 དང་ཞག་ལ་འདག་པ་བྱ། །རུས་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་སྒྲེལ་ཅི་ཅི་ལིང་། །སེ་འབྲུ་སྟིག་སྟིན་ལུམ་པ་སྐམ་གྱི་
 བུན། །ཁ་ཚར་བཏབ་པ་འདུ་བའི་རྟ་དང་སྐྱར། །དམ་ཆུ་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡང་སྒྲེམ་པར་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཐོད་
 པའི་སྒྲོར་བ་ལ་མི་དང་ཕག་པ་དང་རྟ་དང་འཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་པ་བཙའ་མ་བཙར་མ་སྟོས་པ་དང་དུར་ནང་ལས་ཐོན་
 པའི་མིའི་ཐོད་པ་བཙའ་མས་གཙོ་བྱས་ལ་ཨ་རུ་བ་རུའི་རུས་པ་སྟེ་ཆོ་གུ་དང་ཐའི་སྟིང་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་འདི་

སྐབས་བྲག་ཁྱེན་དང་ཅོང་ཞི་བྱང་པ་དང་ཤིང་ཀྱེན་དང་རྒྱ་ཚྭ་དང་དབྱི་མོང་དཀར་པོ་དང་སྐབ་ཀའི་འབྲས་བུ་ནམས་འོ་
མ་མར་དང་ཞག་ལ་སྐྱར་ལ་འདག་པ་བྱས་པ་ལུས་ལྡན་ཏེ་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་སྐྱག་སྒྲེལ་པི་པི་ལིང་
དང་སེ་འབྲུ་དང་སྒྲིག་སྒྲིན་དང་ལྷུ་མ་པ་སྐྱམ་གྱི་བྱུན་ནམས་ཁ་ཚར་དུ་བཏབ་ལ་འདུ་བའི་རྟ་ནི་ཁྲག་མཁྲིས་ལ་ཀ་ར་
གང་རྒྱང་ལ་བྱ་རམ། བད་ཀན་རྒྱ་སེར་ལ་སྐྱར་དང་སྐྱར་བ་བཏང་བས་དམུ་རྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱི་ཆེ་བ་ཡང་སྐྱེམས་པར་
ལུས་སོ། །

ག_༡ ཐལ་སྐྱེན་གྱི་སྦྱར་བ་བསྐྱར་པ།

ཐལ་སྦྱར་ཐལ་སྐྱེན་འཇམ་པོ་སྐྱམ་གཉིས་ལ། བཙན་དུག་ཨ་རུ་བཙུ་གཅིག་པོ་འགྲོན་བདུན། རྩ་གང་གྱར་ཀྱུ་ཚ་
བ་ནམ་པ་གསུམ། ལྗོ་སྒྲ་ཚོགས་ཚད་ཡ་བཏུ་ར་དང་། ས་རྒྱི་ཀ་དང་ཤ་རུ་དུར་ཐོད་ཐལ། སྤ་ཡང་ཀྱ་ནམས་ངི་རྒྱས་
འདམ་བཏགས་བྲ། རིལ་བུ་སྐན་ཙམ་ཁྱེུ་སྐྱས་རིམ་པས་བསྐྱེད། ཁྲོ་བ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེམས་པར་
ལུས། ཞེས་པ་སྟེ། ཐལ་སྦྱར་ལ་ཐལ་སྐྱེན་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་རྒྱང་དང་ལྡན་ལ་འཇམ་པོའི་སྦྱར་བ་ནི་ཞེས་པའི་འཇམ་པོ་
སྐྱམ་གཉིས་ལ་བཙན་དུག་ཆ་གཅིག་དང་ཨ་རུ་ཆ་བཙུ་གཅིག་བྱས་ལ་པོ་འགྲོན་ཏེ་སྐྱམ་མ་མེན་པའི་ལྟོ་བ་ཞར་བ་
བདུན་གྱི་ཐལ་བ་རྩ་གང་དང་གྱར་ཀྱུ་ཚ་དང་སྐྱ་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་དབྱི་མོང་ཙོ་ཏྲ་ག་སྟེ་ཆ་བ་ནམ་པ་ལྟ། ལྗོ་སྒྲ་རྒྱང་
སེལ་དུ་བཤད་པའི་ཚོགས་ཚད་ཡ་བཏུ་ར་དང་ས་རྒྱི་སྟེ་སྟེ་མ་ནག་པོ་དང་ཤ་རུ་དུར་དུར་ནང་གི་ཐོད་པའི་ཐལ་བ་ཕྱི་
ཡང་ཀྱ་ནམས་དགོ་སྒོར་ངམ་ལོ་བརྒྱད་ངི་རྒྱས་འདམ་ཐགས་བྱས་པའི་རིལ་བུ་སྐན་མ་ཙམ་ཁྱེུ་སྐྱས་ཞེས་པ་འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ནས་དུས་ངེས་སྐྱར་ཐོ་རངས་སྐབས་སྦྱར་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཐོ་རངས་ཁྱི་དུ་དུས་ཡིན་ཞེས་
སོགས་བཞེད་པ་མང་ནའང་། དེ་ཡང་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐྱད་དུ། ས་ཏྲ་ག་གསར་པ་འམ་ཁྱེུ་ཚད། བྱེ་བྲག་རྟོགས་
བྱེད་དུ་ལོ་རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱེུ་ཚད་ཙམ་པ་ཁྱེུ་སྐྱས་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་
གིས་བསྐྱར་བ་འགྱུར་འཐད་པ་འདྲ་བ་དང་། འདུལ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་སྐབས། དགོ་སྒོར་ནམས་ཁྱེུ་སྐྱས་བ་
བ་ལ་ལག་པ་བསྐྱལ་བས་ཐོག་ནས་ཁ་གཟར་བཙང་བར་བྱོ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་དང་ལུང་གཞིའི་ནམ་འབྱེད་གྱི་བམ་
པོ་བཙོ་ལྟ་པ་རེག་པའི་ལྷག་མ་དང་བཙོ་བརྒྱད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྐབས་སོགས་མང་བར་
བཤད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱ་ཆེར་ཐོལ་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་
མཚོའི་མཐའ་སྒོར་དང་བཙས་པ། རྒྱ་མཚོའི་ཕྱར་ཐུག་པ་དང་བཙས་ཀྱེན་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་འོངས་
ནས་ཁྱེུ་སྐྱས་ཀྱི་དགའ་བ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྟ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐབས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། འདུལ་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་

བའི་སྐབས་ཀྱང་སྒྲུང་པོ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་ཚིག་གཞན་ཚུགས་འདྲ་ལ་པོ་བྲང་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཞལ་ཚུལ་ལ་འབབ་སྟེ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་འདུལ་བ་རྒྱ་ལོ་ལ་སོགས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། མི་ལང་ཚོ་དར་ལ་
 བབ་པ་ལས་བད་ཀན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ག་དོག་ཅིང་བཀའ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་གང་བཀའ་ཀྱི་དུས་ཡིད་ལ་འབབ་
 པའི་བས་འོས་འཚམས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ཕྱིན་པས་བཀའ་པའི་གདུང་བ་མི་མུང་བའི་བས་ལ་དཔེར་བཏགས་ཏེ། དོན་
 དུའང་དགེ་ཚུལ་སྒོར་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་ལྟན་ཡིན་ན་སྐྱེ་རངས་ཤར་ནས་ཉིན་གྱང་མ་ཡོལ་བར་དུ་དང་། ཁྲིམས་ལྟན་མིན་
 པའི་ཁྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཀའ་པའི་དུས་གང་བྱུང་དུ་བཟའ་བ་འོས་འཚམས་ལོངས་སྤྱད་པས་བཀའ་པའི་ཚོར་བ་མི་མུང་
 བའི་བདེ་བས་གང་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་དུས་ལ་སྤྱར་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པའི་སྤྲན་གཏོར་ཚུལ་བཅུའི་སྐབས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ནང་པར་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་ཁ་བས་མ་བོས་པར་སྤྲན་
 བཟའ་བ་ནི་ནད་པ་པོ་བའི་བྱོད་ཆེ་ལ་བེད་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱང་མེད། པོ་བའི་ཙུ་སྒོ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགག་ལ། ནད་པ་ཉམས་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པ། བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་མི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲན་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་བཏང་ན་སྤྲན་གྱི་མཐུ་རབ་དུ་ཆེ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྒྱུ་ནད་ལ་ཨ་ཕར་ཞེས་ཐུར་དུ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ནད་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་སྤྲན་བཏང་བས་མ་ཕན་པ་
 དང་། མཚན་མོ་མི་བདེ་བའི་ནད་མ་ཞི་བ་ལ་ཕན་པར་བྱ་བ་དང་། རོ་སྟོད་ཡན་ཆད་མི་བདེ་ཞིང་སྟོབས་མཐུ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། བད་ཀན་ལས་ནད་དུ་གྱུར་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཤ་ཚགས་སྐྱམ་ཞིང་སྒོམ་པོར་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་བས་ཀྱི་
 མཇུག་ལ་སྤྲན་གྱིས་མནན་ཅིང་བསྟེ། གོ་ཁའི་བན་གྱི་མཇུག་དང་། དགོངས་ཀྱི་བན་གྱི་མཇུག་ལ་སྤྲན་བཟའ་ཞིང་
 མནན་ནོ། །ནང་པར་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་དང་ཕྱེ་མ་རེད་ཀྱི་བས་ཀྱི་བར་ཉིན་གྱང་ལ་སྤྲན་བཏང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱོད་ཅེས་པ་ལས་
 རྩབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནད་དུ་གྱུར་ན་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་སྤྲན་སྟོབས་ཏེ་ཁྱེད་པ་དང་། གོ་ཁར་སྤྲན་བོས་ལ་སྤྲན་དེ་ཁྱེད་ཕྱེ་མ་རེད་
 རུབ་ཀར་བན་བཟའ་བ་ནི་མཚན་མོའི་ཆོག་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པོར་བྱ་བའང་མེད་དེ་འདིར་འདུས་སོ་ཞེས་བཤད་པས།
 ཐོ་རངས་སམ་སྤྱོད་སྐྱེ་རངས་འཆར་དུས་ལྟ་བུར་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་ཞེས་དུས་སྤྱོད་པས་དུས་དེས་སྤྱར་དེར་རྒྱུང་བབས་ཆེ་
 ན་ཚོད་དང་སྤྱར་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཡུན་ལྷོ་བ་གཅིག་གི་བར་བསྟེན་པས་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡང་སྐྱེས་པར་རུས་སོ། །
 གཤ བེ་ཤའི་སྤྱོར་བ་བསྟན་པ།

བེ་ཤའི་སྤྱོར་བ་བཅན་དུག་ཆ་གཅིག་ལ། ཨ་རུ་སྤྱི་ལ་གཉིས་སོ་སོར་རུས་ལྡན་བསྟེན། འགོན་བྱ་དུར་ཐོད་བྱར་
 དཀར་རིལ་བྱ་བ། ཁྲང་རྒྱའི་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་པའི་མེ་བདུན་འདྲ། ཞེས་པ་སྟེ། བེ་ཤའི་སྤྱོར་བ་ནི་བཅན་དུག་རིགས་
 ལྷ་གང་རུང་བ་ཆ་གཅིག་ལ་ཨ་རུ་སྤྱི་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་སོ་སོར་གོང་ལྟར་རུས་ལྡན་དུ་བསྟེན། འགོན་བྱ་དུར་ཐོད་དང་
 བྱར་དཀར་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བྱ་བས་ཁྲང་བའི་རྒྱའི་སྟེང་དུས་མཐའ་མ་བསྐྱལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པ་

དེ་བས་ཀྱང་བདུན་འཇུག་གི་རྩ་པ་ཆ་བས་ན་འདྲ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་པལ་ཆེར་སྤྱི་ལོག་པས་མེ་བདུན་བསྐལ་པ་
ཞེས་པར་བརྟེན་མེ་བདུན་གྲངས་འདྲེན་པ་སོགས་བཤད་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་མཆིས་ སོ། །

གལ རུས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

རུས་སྦྱོར་དྲུང་དང་འགོན་བྱ་དྲུང་རུས་དང་། ། ༡ སྤུལ་ཆུ་བྱའི་རུས་པས་གཙུག་པ་ལ། ། ལྷ་བྱི་བཅས་ཐལ་ཙེ་ཞི་ཨ་རུ་
ར། ། རུ་རྩ་ཆ་བ་གསུམ་དང་དབྱི་མོང་དང་། ། ཟེ་ཆ་ཐལ་ཆ་རྒྱ་ཆ་ལ་རུ་ཆ། ། རྒྱུ་ཆ་བྱང་ཆ་ཞིབ་བཏགས་རུས་ལྡན་
བསྐྱེད། ། དུ་ཆུ་མ་ལུས་སྐྱེམས་པའི་གདམས་པ་སྟེ། ། རྒྱུད་པར་སྦྱོར་བཀའ་སྣ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ།
རུས་སྦྱོར་ལ་དྲུང་པར་ལོ་གཅིག་དང་འགོན་བྱ་དྲུང་དྲུང་ནང་རུས་པ་དང་ཉ་དང་སྤུལ་དང་ཆུ་བྱའི་རུས་པ་རྣམས་མཐེབ་
ཆོགས་ཙམ་གྱིས་གཙུག་པ་ལ་ལྷ་བྱི་ཞོ་གང་བཅས་ཐལ་ཞེ་བྱེད་ཙེ་ཞི་ཁྱོར་གང་ཨ་རུ་ར་རྟོག་གཉིས་རུ་རྩ་དང་སྤྱི་པི་པི་
ལིང་པོ་བ་རིས་རྟེ་ཆ་བ་གསུམ་དང་དབྱི་མོང་རྣམས་ཁྱོར་བ་བྱེད་རེ་དང་བེ་ཆྷ་དང་ཐལ་ཆྷ་དང་རྒྱ་ཆྷ་དང་ལ་རུ་ཆྷ་དང་
རྒྱུ་ཆྷ་དང་བྱང་ཆྷ་རྣམས་མཆིལ་པའི་སྦྱོང་གང་རེ་བཅས་ཞིབ་དུ་བཏགས་ལ་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་རུས་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པས་
པས་དུ་ཆུ་བྱའི་རིགས་མ་ལུས་སྐྱེམ་པའི་གདམས་པ་ཡིན་རྟེ་དེ་ནང་ནས་ཀྱང་པར་དུ་སྦྱོར་གྱི་བཀའ་སྣ་ལ་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གལ དདུལ་ཆུ་བྱའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

དདུལ་ཆུ་ལྷ་བྱི་སྤྱར་བྱ་ཆ་བ་གསུམ། ། ཆ་སྤྱར་བྱ་རམ་རིལ་བྱ་སྐྱེམས་གྱི་མཆོག ། རྒྱུད་པར་ཆ་ཆུ་སྐྱེམས་པའི་པ་ལམ་
ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། དདུལ་སྦྱོར་ནི་དདུལ་ཆུ་ཞེ་བྱེད་ལྷ་བྱི་སེར་པོ་དང་སྤྱར་བྱ་ཞོ་གང་། ། སྤྱི་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་རྟེ་ཆ་
བ་གསུམ་ཁྱོར་བ་རེ། ། ཆྷ་སྤྱ་སོ་སོ་ནས་མཆིལ་པའི་སྦྱོང་གང་རེ་རྣམས་བྱ་རམ་གྱི་རིལ་བྱ་བྱས་པ་སྐྱེམ་གྱི་མཆོག་དང་
རྒྱུད་པར་དུ་ཆ་ཆུ་སྐྱེམ་པའི་རྟོ་རྩེ་པ་ལམ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གལ བཅས་ཐལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

བཅས་ཐལ་སྦྱོར་བ་བཅས་ཐལ་སྤུལ་གཉིས་ལ། ། ལྷ་གས་ཐལ་སྤུལ་ཆ་ཤ་རུས་ཐོད་འགོན་ཐལ། ། ཨ་རུ་རྟོ་རྩེ་ག་ཏ་ཅ་
ཆ་གང་གི། ། རྩ་ཡིས་བསྐྱར་བས་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེམས་པར་བྱེད། ། རྒྱུད་པར་རྟོན་བཀའ་སྣ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ། ཡང་ན་
བཅས་ལྷ་གས་དདུལ་ཐལ་ལ་བཟུ། ། ལྷ་བྱི་རྒྱ་ཆ་དབྱི་མོང་ཅི་ཏར་ཀ། ། ཨ་རུ་ཆ་བ་གསུམ་དང་ཀ་ར་སྤྱར། ། ཆ་གང་
ཐུན་མོང་སྐྱེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། བཅས་ཀྱི་ཐལ་བ་སྦྱོར་བ་ལ་བཅས་ཐལ་སྤུལ་ཆ་གཉིས་ལ་ལྷ་གས་
ཐལ་སྤུལ་ཆ་གཅིག ། ཤ་བའི་རུས་པ་བཙའ་མ་དང་དྲུང་ཐོད་འགོན་བྱ་བཅས་གོང་བཞིན་རུས་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་
ཐལ་བ། ། ཨ་རུ་ར་རྟོ་རྩེ་ག་ནི་རིགས་མང་བ་ནས་དམར་པོ་ཏ་ཅ་གོང་བཞིན་དང་། ། ཆ་བ་ལ་ཀ་ར་གང་བ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་

ནས་བསྐྱར་བས་ཕྱ་ཁྱ་མཆོ་ཙམ་ཡང་སྒྲེམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དོན་བཀས་ཀྱི་ཆུ་ལ་བསྐྱལ་པ་
ཡིན། ཡང་ན་བཅས་དང་ལྷན་དུ་ལ་གསུམ་གྱི་ཐལ་བ་ཡ་བཏུ་ར་དང་། ལུ་ཟེ་མེར་པོ་ཆུ་ཚད་བྱི་མོང་དཀར་པོ་ཅི་
ཏྲ་ཀ་ཨ་རུ་ར་དང་སྒྲ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་རྣམས་ཀ་ར་སྐྱར་བས་ཕྱ་ཆ་ཁྱད་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲེམ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན།

ལ₂ ལ་བས་ཀྱིས་སྒྲེམ་པ་བསྟན་པ།

ལ་བས་ལུག་ཤ་བན་ཚོན་གཡག་ཆོད་ཤ། ཆོ་ཁུ་སྟོད་བན་མར་བན་ཆང་འཇམ་བསྟེན། འཇུ་དཀའ་སྟོང་ད་བས་ངན་
བསིལ་བས་སྟང་། ཞེས་པ་སྟེ། ལ་བས་ལ་ལུག་ཤ་དང་བན་ཚོན་དང་གཡག་ཆོད་ཀྱི་ཤ་རྣམས་ཆོས་པའི་ཁུ་བ་ལ་སྒྲ་
དང་གོ་སྟོད་ཁུ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་བན་པ་དང་མར་བཏབ་པའི་བན་དང་ཆང་འཇམ་པོ་བསྟེན་ཞིང་། འཇུ་དཀའ་བའི་སྟོ་
ངན་དང་ཤ་རིད་པ་སོགས་བས་ངན་པའི་རིགས་དང་བྲ་བོས་མཆོན་བསིལ་བའི་བས་རྣམས་སྟང་དགོས་པ་ཡིན།

ལ₃ སྟོད་ལམ་གྱིས་སྒྲེམ་པ་བསྟན་པ།

ཆ་ཆུ་ཚོད་བཅུད་ཏ་ཅང་བཀས་པ་དང་། སྟོད་ལམ་བསེར་བྱ་ཆུན་ཁང་བྲག་ཤུལ་སྟང་། རྩོ་བའི་གནས་འདུག་མི་
རྩལ་བག་ཙམ་བཅག ཁེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་ཆ་ཆུ་ལ་ཚོད་དང་བཅུད་ཏ་ཅང་ཆེ་བཀས་པ་དང་། སྟོད་ལམ་བསེར་བྱ་
སྟེ་རྩལ་པོག་པ་ཆུན་དང་ཁང་བའི་རིགས་དང་བྲག་ཤུལ་གྱི་རིགས་རྣམས་སྟང་ཞིང་རྩོ་བའི་གནས་ལ་འདུག་ཅིང་མི་
རྩལ་བར་བག་ཙམ་དུ་བཅག་དགོས།

ལ₄ དབྱད་ཀྱིས་སྒྲེམ་པ་བསྟན་པ།

དབྱད་དུ་གཡི་སྦྱང་པགས་པའི་སྦྱ་དུགས་བྲ། བྱི་ཡི་པགས་པ་རྩོ་ཡང་དང་ག་འགྲིབ། ལྟེ་བ་བཞི་སྟོམ་ལྟེན་སྒྲིའི་ཅེ་
མོ་དང་། སྟོག་རུ་གཤོང་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་བསྟེན། ཀང་ལ་བབས་པའི་གསང་སྟོ་མེ་ཡིས་བསྟེན། ཆ་བའི་ཆུ་ལ་རུ་
བྱང་སྟོད་ཀ་གཏར། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱད་དུ་གཡི་དང་སྦྱང་གི་ཡི་པགས་པའི་སྦྱ་དུགས་བྲ་བ་ཤིས་ལ། བྱི་ཡི་པགས་པ་
རྩོ་འདྲ་ཡང་བས་ཀྱི་དང་ག་འགྲིབ་པས་སྟང་ཞིང་། ལྟེ་བའི་གསང་བའི་སྟོམ་དང་ལྟེན་སྒྲིའི་ཅེ་མོ་དང་སྟོག་རུ་སྦྱ་
གཤོངས་གཉིས་དང་ཆེགས་པ་དང་པོ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་གཞན་ཡང་དོན་སྟོད་གང་ལ་བབས་པའི་
རྒྱབ་མདུན་གྱི་གསང་སྟོ་མེས་བསྟེན། མཆོན་པའི་ཆ་ཆུ་ལ་རུ་བྱང་དང་དོན་སྟོད་སྟེའི་ཆ་ཆུ་ལ་སྟོད་ཀ་གཏར་བ་
དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་ཀྱང་སྟོད་ཀ་མ་རྟེན་ཆེ་རུ་བྱང་རང་གཏར་བས་ཀྱང་ཆ་མཆུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མེད་གི་འོར་ཁུང་བསལ་བ་ནི། རྒྱ་བཤལ་རྒྱ་རྒྱུངས་འཕུལ་འཛམ་རྣམ་པ་གསུམ། དམུ་མེད་བྱ་ག་
འགགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱུང་འབྱུང་གཞན་ན་མེད། ཅེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་མེད་གི་འོར་ཁུང་
ལྟ་བུ་བསལ་བ་ནི། རྒྱ་བཤལ་དང་རྒྱ་རྒྱུང་དང་འཕུལ་གྱི་འཛམ་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་དམུ་རྒྱུ་མེདས་པའི་བྱ་ག་
འགགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱུང་དང་འབྱུང་བ་གཞན་གང་ན་ཡང་མེད་དོ། །

རྒྱ་བཤལ་ཨ་རུ་མཆུ་སྤྱང་ཟངས་དྲེག་དང་། འདྲ་དུར་བྱིད་དོང་ག་ཕྱི་ཁ། བར་ཁུ་ཁོན་བྱ་རེ་ལྷག་ལྷུ་མ་ཙ་
 དང་། སྒོན་བྱ་རྒྱ་མ་ཙེ་དང་པི་པི་ལིང་། རྒྱ་ཆ་བྱ་རམ་རིལ་བྱ་ཆང་གིས་དབུལ། སྒོན་འགོ་ཕྱི་རྩེས་ལས་ལྷ་སྤྱི་དང་
 མཐུན། རྟེ་ལིས་ཙ་ཁ་འབྱེད་ཅིང་རྒྱ་རྣམས་སྤྱད། རྟེ་རྩེས་སེ་འབྱུ་ཤིང་ཆ་པི་པི་ལིང་། སྤྱག་སྒྲེལ་གྱར་ཀྲུམ་སྤྱ་ཙེ་
 བོང་ང་དཀར། བྲག་ལྷན་སྒོས་དཀར་འུ་སྤྱ་ལྷུ་མ་པ་དང་། རྒྱ་ཆ་རྒྱམ་ཆ་སྤྱིག་སྤྱིན་གསེར་བྱེ་མ། ཨ་རུ་བྱང་པ་བྱ་
 རམ་རིལ་བྱ་བྱ། ཆང་གིས་འཕུལ་བས་རྒྱ་རྣམས་གསང་བ་ར་འབྱེན། རྒྱ་འབྱོངས་རྒྱང་ན་ཉི་དགའ་པི་པི་
 ལིང་། ཤིང་ཆ་བསྐྱས་པའི་ཁྱ་བ་ལྷག་ཏུ་བཏང་། ཡང་ན་རྒྱ་མ་ཙེ་དང་ཨ་རུ་ར། སེ་འབྱུ་སྤྱག་སྒྲེལ་ཤིང་ཆ་བྱི་ཡང་
 ཀྲ། སྤྱ་ཙེ་བྲག་ལྷན་གྱར་ཀྲུམ་བོང་ང་དཀར། ཁོན་ལྷུ་མ་རྒྱམ་ཆ་རྒྱ་ཆ་སྤྱིག་སྤྱིན་དང་། སྤྱར་མཐོགས་འུ་སྤྱ་བྱང་པ་
 ཆང་གིས་དབུལ། ཡང་ན་སྒོན་མོ་ཆབ་འབྱེན་སྤྱིམ་པ་གང་། རག་ཤ་མིག་མེད་བཅུ་རྣམས་ཙེ་བཞིན་
 བཏགས། རྟོད་སྤྱན་རིལ་མོ་རྒྱ་བྲེ་གང་ལ་བསྐྱ། བྱིད་བསྐྱས་རྒྱན་ཏུ་སྒོམ་ཏུ་བཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་བོང་མིག་
 གཡས་གཞུར་ཞོ་གསུམ་དང་། བྱ་རམ་ཞོ་གཉིས་རྒྱ་ཆ་ཞོ་གཅིག་རྣམས། རིལ་བྱ་བྱས་བཏང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས། གསང་བའི་ལམ་ཏུ་རྒྱ་མཆོ་འབྱོངས་པར་རེས། ཞེས་པ་སྟེ། པས་རྒྱ་བཤལ་ལ་ཨ་རུ་མཆུ་སྤྱང་གི་མཆུ་དང་
 ཟངས་བརྒྱངས་པའི་དྲེག་པ་དང་དམར་མོ་པོ་དང་དུར་བྱིད་དང་དོང་ག་དང་ཕྱི་ཁ་དང་ཐར་ཁུ་དང་ཁོན་བྱ་དང་རེ་
 ལྷག་པ་ལྷུ་མ་ཙ་དང་སྒོན་བྱ་དང་རྒྱ་མ་ཙེ་དང་པི་པི་ལིང་རྒྱ་ཆ་རྣམས་བྱ་རམ་བྱི་རིལ་བྱ་བྱིལ་བ་ཆང་གིས་དབུལ་བ་
 དང་། སྒོན་འགོ་དང་ཕྱི་རྩེས་ནི་རྒྱ་ཕྱི་མའི་ལས་ལྷ་སྤྱི་དང་མཐུན་ཞིང་དེའི་ཙ་ཁ་རྣམས་འབྱེད་ཅིང་རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ལ།
 དེ་རྩེས་ལ་སེ་འབྱུ་དང་ཤིང་ཆ་དང་པི་པི་ལིང་དང་སྤྱག་སྒྲེལ་དང་གྱར་ཀྲུམ་དང་སྤྱ་ཙེ་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་བྲག་
 ལྷན་དང་སྒོས་དཀར་དང་འུ་སྤྱ་དང་ལྷུ་མ་པ་དང་རྒྱ་ཆ་དང་རྒྱམ་ཆ་དང་སྤྱིག་སྤྱིན་དང་གསེར་བྱི་བྱེ་མ་དང་ཨ་རུ་མཆུ་
 སྤྱང་དང་བྱང་པ་རྣམས་བྱ་རམ་བྱི་རིལ་བྱ་བྱས་པ་ཆང་གིས་ཕུལ་བས་རྒྱ་རྣམས་གསང་བར་འབྱེན་ལ། རྒྱ་འབྱོངས་
 རྒྱང་བའི་ཆོ་ན་ཉི་དགའ་དང་པི་པི་ལིང་ཤིང་ཆ་གསུམ་བསྐྱས་པའི་ཁྱ་བ་ལྷག་ཏུ་བཏང་། ཡང་ན་རྒྱ་མ་ཙེ་རྒྱང་སེལ་ཏུ་

བཤད་པ་དང་། ཨ་རུ་ར་སེའབྱ་དང་སྐྱུ་སྐྱེལ་དང་ཤིང་ཚ་དང་མི་ཡང་ཀྱང་སྐྱེ་ཅི་དང་བྲག་ཁྱུན་དང་གྲར་ཀྱུ་དང་
 བོང་ང་དཀར་པོ་དང་མོན་གྱི་མ་ནིང་ལྷུ་མ་པ་དང་ཉི་དགའ་དང་རྒྱུ་ཚྭ་དང་རྒྱུ་ཚྭ་དང་སྒྲིག་སྒྲིན་དང་སྐྱར་མཁྱེགས་
 དང་ཕྱུ་སྐྱུ་དང་བྱང་པ་དམར་ཁྲ་རྣམས་སྐྱར་བ་ཆང་གིས་དབུལ་ཡང་ན་རྒྱང་སེལ་ཁ་སྐོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོན་མོ་ཆབ་
 འདྲན་སྒྲིམ་པ་གང་རག་ཤི་མིག་མེད་དེ་སྤོང་བར་བཞེད་པ་འང་མཆིས་རུང་སྒོག་ཆགས་གྲོག་མའི་ལུས་ཚང་བ་བརྩ་
 རྣམས་ཅི་བཞིན་བཏགས། རྩོད་སྒྲོན་རིལ་མོ་སྟེ་ཕོ་བ་རིས་རྣམས་རྒྱ་བྲེ་གང་ལ་བསྐྱས་པའི་ཕུལ་གསུམ་ཙམ་ཕྱེད་དུ་
 གཏུས་ལ་རྒྱན་དུ་སྐྱོམ་དུ་གཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་བོང་ཐོར་ནག་པོའི་མིག་པ་གཡས་པའི་ཅི་བཞུར་བ་ཞོ་གསུམ་དང་བྱ་
 རམ་ཞོ་གཉིས་དང་རྒྱ་ཚྭ་ཞོ་གཅིག་རྣམས་རིལ་བྱ་བྱས་པ་བཏང་བས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསང་བའི་ལམ་དུ་རྒྱ་
 མཚོ་ལྷ་བྱའམ་འདྲོངས་པར་ངས་སོ། །

ཁ. རྒྱ་སྐྱོངས་ཀྱིས་བརྟོལ་བ་བསྟན་པ།

ཀྱན་གྱིས་འདྲོངས་དགའ་གཉེན་པོའི་རྒྱ་སྐྱོངས་ནི། རྒྱ་ཚྭ་སྒྲིག་སྒྲིན་སྐྱུ་སྐྱེལ་གྲུ་ཀྱུ་མཚལ། རྒྱ་ཅི་ཚ་ལ་སྒྲོས་
 དཀར་པི་པི་ལིང་། གཟེ་མ་ལུ་མ་པ་འབྱུ་སྐྱེགས་བྱང་པ་རྣམས། ཅི་བཞིན་བཏགས་ལ་བྱར་གར་ཕྱེད་དང་
 སྐྱར། སྐད་དཀར་ཐང་གིས་སྐྱོ་དོ་དགོངས་མོ་དབུལ། ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ་དུར་བྱིད་ཨ་རུ་ར། ཟངས་དྲེག་བྱང་པ་བྱར་མ་
 རིལ་བྱར་དྲིལ། རང་མ་ལྷ་བདུན་རྒྱ་སྐྱོལ་འཕུལ་ལ་བཏང་། རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡང་འདྲོངས་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་པ་
 རྟེ། གཡའ་ཏེ་ཀྱན་གྱིས་འདྲོངས་དགའ་ན་གཉེན་པོའི་རྒྱ་སྐྱོངས་ནི་རྒྱ་ཚྭ་དང་སྒྲིག་སྒྲིན་དང་སྐྱུ་སྐྱེལ་དང་གྲར་ཀྱུ་
 མཚལ་སྐྱེ་ཅི་དང་ཚ་ལ་དང་སྒྲོས་དཀར་དང་པི་པི་ལིང་དང་གཟེ་མ་དང་ལུ་མ་པ་དང་འབྱུ་སྐྱེགས་ཞེས་རྒྱ་ནང་གི་དུང་
 གཟུགས་དང་བྱང་པ་དམར་ཁྲ་རྣམས་ཅི་བཞིན་དུ་བཏགས་ལ་བྱར་གར་དེའི་ཕྱེད་དང་སྐྱར་བ་སྐད་དཀར་བའི་ཐང་
 གིས་སྐྱོ་དོ་དང་དགོངས་མོ་དབུལ་ཏེ་བཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ་དང་དུར་བྱིད་ཨ་རུ་ར་དང་ཟངས་ཀྱི་དྲེག་པ་བྱང་པ་
 དམར་ཁྲ་རྣམས་བྱར་མ་གྱི་རིལ་བྱར་དྲིལ་བ་ཉི་མ་རེ་ལ་ལྷ་དང་བདུན་གང་རིགས་རྒྱ་བསྐྱོལ་གྱིས་ཕུལ་ལ་བཏང་བས་
 དུས་རྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡང་འདྲོངས་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

ཁ. འཕུལ་འཛག་གིས་བརྟོལ་བ་བསྟན་པ།

འཕུལ་འཛག་རྩོན་པོ་གསུམ་དང་སྐྱོང་བྱེད་གསུམ། ཁེར་པོ་གསུམ་དང་སྐྱོ་ཡི་ཚ་བ་གསུམ། འབས་བྱ་གསུམ་དང་རྒྱ་
 ལམ་འཛུང་པ་གསུམ། རྣ་སེལ་ཚ་བ་གསུམ་དང་འདྲན་པར་བྱེད་པ་གསུམ། མི་གདུག་པ་ཡི་སྐྱན་སྐྱན་གསུམ་སྐྱན་

ཏྲ་གསུམ། ཞིབ་བཏགས་ཆང་འཕུལ་ཅ་ལྟོ་གཉིས་ནས་སྦྱོང་། །ལུས་བྱངས་བཟང་ན་ཞག་རེ་སྒྲན་གྱིས་སྦྱང་། ཞག་
 རེ་བས་གྱིས་ལུས་བྱངས་གསོ་བར་བྱ། །བྱངས་ངན་བས་ལ་ཞག་གཉིས་སྒྲན་ལ་གཅིག་ ཏྲེ་ལྟར་སྤེལ་བའི་ཆུ་སྦྱོངས་
 ལྷག་གིས་བསྐྱལ། །བས་སྒྲན་མ་སྤེལ་ཆུ་ལམ་བས་གྱིས་འགག་ ཏྲེ་ཕྱིར་བས་སྒྲན་འཐེང་འགོས་ཤེས་པར་
 གྱིས། ཞེས་པ་སྟེ། འཕུལ་འཇག་ལ་ཚོན་པོ་སྟེ་དན་དུར་བྱིད་དོང་ག་གསུམ་དང་སྦྱོང་བྱེད་ལ་སྤོན་བྱ་ཐོན་བྱ་ཐར་ལུ་
 གསུམ། སེར་པོ་ཡུང་བ་སྦྱོར་པ་ལུམ་ཅ་གསུམ་དང་སྤོང་ཆ་བ་སྟེ་ཆ་དཔྱི་མོང་སྒྱབ་ཀ་གསུམ། འབས་བྱ་ཨ་བར་སྦྱར་
 གསུམ་དང་ཆུ་ལམ་འཇུད་པ་རྒྱ་ཆ་སྤིག་སྤིན་སྤྲི་ཅི་གསུམ། སྤྲི་སེལ་ཆ་བ་སྒྲན་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་གསུམ་དང་
 འཇུན་པར་བྱེད་པའི་མཆོལ་དང་ལི་ཤི་མོན་ཆ་ར་གསུམ་མི་གདུག་པའི་སྒྲན་བྱང་པ་དམར་ཁྲ་ཤིང་མངར་དང་ལུམ་པ་
 གསུམ་སྒྲན་ཏྲ་ཀ་ར་བྱ་རམ་སྦྱང་གསུམ་ཆ་གང་བསྦྱར་བ་ནམས་ཞིབ་དུ་བཏགས་པ་ཆང་གིས་ཕུལ་བས་ཅ་དང་ལྟོ་
 གཉིས་ནས་སྦྱོང་ལ། ཏྲེ་ཡང་ལུས་བྱངས་བཟང་བ་ན་ཞག་རེ་ལ་སྒྲན་གྱིས་སྦྱངས་ཤིང་ཞག་རེ་བས་གྱིས་ལུས་གྱི་
 བྱངས་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱངས་ངན་པ་ལ་བས་ལ་ཞག་གཉིས་དང་སྒྲན་ལ་ཞག་གཅིག་སྦྱང་བ་དང་ཏྲེ་ལྟར་དུ་
 སྤེལ་བའི་ཆུ་སྦྱོངས་ཏྲེ་ཆུ་བསྐོལ་སོགས་གྱི་ལྷག་གིས་རིམ་པར་བསྐྱལ་ཞིང་བས་དང་སྒྲན་མ་སྤེལ་ན་ཆུའི་ལམ་བས་
 གྱིས་འགགས་ནས་གསོ་དཀའ་བས་དེའི་ཕྱིར་ན་བས་དང་སྒྲན་གཅིག་གཏོང་བའི་དུས་གཅིག་བཞག་པའི་འཐེང་
 འགོས་ཆ་ཆེ་ཆུང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

༡༤ མཚོ་མོ་ཡུར་དུ་བྱང་ཆུལ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་མཚོ་མོ་ཡུར་དུ་བྱང་བ་ནི། ཅ་ནས་གཙག་དང་གསང་ནས་གཙག་པ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་པ་མཚོ་མོ་
 ལྟ་བུ་དེ་ཡུར་དུ་བྱངས་པ་ནི་ཅ་ནས་གཙགས་པ་དང་གསང་ནས་གཙགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

༡༥ ཅ་ནས་བྱང་བ་བསྟན་པ། ཅ་ནས་བྱང་བ་ལ་ཡང་ཅ་ལམ་ནས་སྦྱང་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་གཉིས་སོ། །

༡༦ ཅ་ལམ་སྦྱང་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཤ་རུ་མགོ་རུས་ཡ་བཟླ། ཅ་བྱ་སྤེན་ཐལ་བ་རྒྱས་ཅ་ལ་ལམ་སྦྱང་། ཆུ་སེར་གདོང་ཅ་རྒྱན་དུ་གཏར་བར་
 བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཤ་རུ་གཙང་མ་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་མགོའི་རུས་པ་ཡ་བཟླ་ར་ཅ་བྱ་སྤེན་དཔྱི་
 མོང་དཀར་པོ། སྤེན་མའི་མགོ་དང་ཅེ་མོ་རུས་ལྷན་དུ་བསྤེགས་པའི་ཐལ་བ་ནམས་བ་རྒྱར་སྦྱར་བས་ཅ་ལམ་ནས་
 སྦྱངས་ཤིང་ཆུ་སེར་གྱི་གདོང་ཅ་དེ་ཡང་རྒྱན་དུ་གཏར་བར་བྱ།

༡༧ ལྷག་པ་བསྟན་པ།

ཀྱང་པའི་སྐྱངས་ཆེ་སྤང་གར་བག་ཕྱེ་སྦྱར། །ཕུས་མོ་མན་ཆད་བྱུགས་ལ་དེབ་བཏང་བཅིང་། །མཐེ་བོ་བོར་བའི་སོར་མོ་
གསུམ་གྱི་བར། །མཚོན་གང་བཅལ་བར་ཕྱག་ལ་ཁྱ་སེར་དབྱུང་། །ཁྱ་ཐག་ཚད་ནས་མ་དེ་སྤྱོད་བས་བསྐྱེག། །ཅེས་པ་
སྟེ། ཀྱང་པའི་སྐྱངས་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་ན་སྤང་གར་ཏེ་སྤང་ཁྲད་དང་བག་ཕྱེ་སྦྱར་བ་ཕུས་མོ་མན་ཆད་དུ་བྱུགས་ལ་རི་བོང་གི་
སྤྱོད་ནས་གྱི་སྤྱོད་མཐུག་ཅུམ་སྦྱར་བའི་དེབ་བཏང་བཅིངས་སྦྱར་གོང་བཞིན་སྤང་ཁྲད་བག་ཕྱེ་བྱུག་ཅིང་དགྱི། མཐེ་བོ་
བོར་བའི་སོར་མོ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་བར་ནས་གྱེན་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་བར་ཐུར་མས་ཕྱག་ལ་ཁྱ་སེར་དབྱུང་། ཁྱ་དེ་
ཐག་ཚད་ནས་མ་ལ་དེ་རྣམས་སྤྱོད་བས་བསྐྱེག་དེ་ལྟར་དབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུགས་ན་གསང་ནས་གཙག་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ།

ག༡ གསང་ས་བསྟན་པ།

ཐམས་ཅད་བརྟུགས་ན་གསང་གནས་གཙག་པར་བྱ། །གསང་ནི་རྒྱབ་གྱི་ཕྱི་བ་ཐུང་གཉིས་གྱི་མཆན། །མདུན་གྱི་ལྷན་
གསང་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་དུ། །ཁྱ་མཚམས་པགས་པ་སྤབ་པའི་འབྲི་དམིགས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གསང་ནི་རྒྱབ་གྱི་ཕྱི་བ་
ཐུང་གཉིས་གྱི་མཆན་ཁྲད་རོས་དང་མདུན་གྱི་ལྷན་སྤྱོད་ནས་ཚོན་གང་ཐུར་དུ་གཞལ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་གསང་མན་ཆད་
དང་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་དུ་ཁྱ་འཕོ་ལེན་གྱི་མཚམས་སུ་པགས་པ་སྤབ་པའི་འབྲི་བའི་དམིགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ།

ག༢ དབྱུག་པ་བསྟན་པ།

ཀྱེད་པར་ཁྱ་ཆིངས་སྐྱུ་མ་བྱས་མས་ཡར་བསྐྱེམ། །སྦྱིལ་ཀྱང་ཁད་མཉམ་སྟན་འདུག་ལུས་པོ་བསྐྱང་། །རྩེམས་དང་
རྩེམས་འཛིན་ཅ་སྟེང་མ་ཡིན་པར། །སྤྱོད་ཐུར་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སོར་གཉིས་དབྱུག །བྲེ་བྲེ་ཕུལ་དོ་བོངས་སྦྱར་ལ་
དབྱུང་། །འདོན་པ་མངས་ན་ཁྱ་ཚབ་བྲུག་གཟེར་སྟེ། །ཕྱག་ཕུལ་དུང་དང་འགོན་བྱ་ཕྱི་བ་བསྐྱེགས་སྟེ། །ཕྱིང་བ་བག་
འདག་སྦྱར་བ་སྐྱུ་མ་བྱས་བཅིང་། །ཁྱ་ལ་རྟུགས་ན་ཁྱས་པོར་སྟོག་དང་འབྲལ། །དེས་ན་སྤྱོད་མའི་མེན་པ་མ་བརྟུས་
པར། །ཕྱི་མ་མི་དབྱུག་ཕྱག་ན་གཤེད་མ་བྱེད། །དེ་ནས་ནས་རེ་རིམ་པས་རྩེ་མ་དབྱུག །གཙག་དང་སྟེམ་པ་སྦྱོངས་སུ་
སྦྱོལ་ལ་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱེད་པར་ཁྱ་ཆིངས་སྐྱུ་མ་བྱས་སྤབ་མཐུག་རན་པས་མས་ནས་ཡར་བསྐྱེམས་ལ་སྦྱིལ་
ཀྱང་གི་ཁད་མཉམ་པར་སྟན་ལ་འདུག་ལ་ལུས་དང་པོར་བསྐྱང་པོ་བའི་རྩེམས་དང་རྩེམས་འཛིན་ལྷག་པ་དང་ཚའི་སྟེང་
མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་ཐུར་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སོར་གཉིས་དབྱུག་ནས་ཁྱ་མང་ན་བྲེ་བྲེ་དེ་ཕུལ་གསུམ་དང་ཉུང་ན་དོ་ཁྱ་བོང་དང་
སྦྱར་ལ་དབྱུང་དགོས་ཤིང་དེའང་ལྟེ་བ་མན་ཁྱ་མཁར་ཡིན་པས་དབྱུག་དུ་མི་རུང་བར་བཞེད། །འདོན་པ་མང་ན་འང་
ཁྱའི་ཚབ་སྦྱར་གསོག་ལ་བྲུག་གཟེར་སྟེ། །ཕྱགས་པའི་ཕུལ་དུ་དུང་དང་ཡང་ན་འགོན་བྱ་འཕམ་གཡག་སོགས་གྱི་ཕྱི་བ་
མ་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་སྟེ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིང་པ་བག་སྦྱོའི་འདག་པས་སྦྱར་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་མ་བྱས་བཅིངས་དེ་མ་བྱས་

ན་ཚུ་ལ་ཤོར་བས་རྒྱགས་ན་ཚུ་སྐད་ཅིག་ལ་ཟད་ནས་རྒྱས་པོར་ནས་སོག་དང་འབྲལ་བས་དེས་ན་མ་སྤྲུལ་མའི་མེན་པ་མ་
བརྟམ་པར་བྱི་མ་མི་དབྱག་ཕྱག་ན་སོག་གི་གཤེད་མ་བྱེད་པས་མ་སྤྲུལ་སོས་ན་དེ་ནས་སྤྲར་ནས་རེ་རིམ་པས་རིེད་མའ་
རིེད་མར་དབྱག་ །བཙགས་པ་དང་སྐྱེམ་པའི་སྦྱར་བ་དང་གོང་བཤད་ཀྱི་སྦྱངས་སུ་སྤེལ་གྱིན་བྱས་ལ་བཙོས།

ག^༣ རྒྱ་པ་བསྟན་པ།

བཙགས་པའི་རྒྱ་པ་རྒྱ་དང་འབྲེན་པ་འཛོ། །ལྗང་གུ་སེར་པོ་མཚོ་དཀར་དམར་སྒྲིག་འཛོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཙགས་པའི་
རྒྱ་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲེན་པའི་མདོག་སྟེན་པ་འཛོ། །ལྗང་གུ་དང་སེར་པོ་བྱང་ན་འཛོ་དཀར་སྟེ་ཡུན་དྲུག་ནས་ལ་མདོག་དམར་
པོ་དང་སྒྲིག་པོ་ནི་མི་འབྲུངས་པར་འཛི་བའི་རྟགས་སོ། །

ག^༤ ཅ་ལ་འགག་མིག་གཞུག་ཚུ་ལ་བསྟན་པ།

ལྗ་པ་ཅ་ལ་འགག་མིག་གཞུག་པ་ནི། །དོམ་མཁྲིས་སྤྱ་ཅི་བྲག་སྟོས་གུར་གུམ་བཞི། །སྤྲང་དང་སྤྲར་བས་ཅ་ལ་སྟོམ་
པར་བྱེད། །སྐྱེམས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤད་མེད་མིགས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱར། །ཁྱད་པར་སྟེང་འོག་བར་གྱི་རྒྱ་སྟོ་བསྐྱེད། །ཞེས་
པ་སྟེ། ལྗ་པ་ཅ་ལ་འགག་མིག་དྲུག་ཞུག་པ་ནི་དོམ་མཁྲིས་དང་སྤྱ་ཅི་དང་བྲག་སྟོས་པ་དང་ལ་ཆེའི་གུར་གུམ་དང་བཞི་
སྤྲང་དང་སྤྲར་བས་ཅ་ལ་སྟོམ་པར་བྱེད། །སྐྱེམས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤད་པའི་ལྟེ་བ་བཞི་སྟོམ་ལྟེན་སྟེ་ཅི་མོ་སྟོག་རུས་
གཤོངས་ཆོགས་པ་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་བཙས་ཀྱི་མེད་མིགས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱར་ལ་ཁྱད་པར་སྟེང་གི་རྒྱ་གསང་
ཆོགས་པ་དང་པོ། འོག་གི་རྒྱ་གསང་བཙོ་བརྒྱད་པ། བར་གྱི་རྒྱ་གསང་བཅུ་གསུམ་པ་སྟེ་རྒྱ་སྟོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་
དགོས།

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ནས་དམུ་རྒྱ་བྱེ་བྲག་བཙོས་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་དམུ་རྒྱ་བྱེ་བྲག་དུ་བཙོས་པ་ལ་ནི།

༡ བྱེར་རྒྱ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་བཙོས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས། བཙོས་པའི་དུས་དང་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་བྱེར་རྒྱ་བྱེ་
བྲག་གི་བཙོས་དུས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་སོ། །

༡ བྱེར་རྒྱ་སྤྱིའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེད་ཀྱི་ནུས་གསུམ་སེའབྱུང་ལོ་བ་བསྐྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་པའི་ཀྱི་ནུས་པ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་སེའབྱུང་བཞི་
པས་ཕོ་བའི་མེ་བྱོད་བསྐྱུང་བ་དང་།

༡ བྱེད་བྱ་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཁྲག་བྱེད་དང་། མཁྲིས་བྱེད་། རྒྱ་བྱེད་བཅས་གསུམ་མོ། །

༡༡ ཁྲག་བྱེད་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་ཁྲག་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཙ་ཡིས། །དངས་སྟིགས་བྱེད་ལ་འཇམ་པའི་བཤལ་གྱིས་སྐྱུང་། །རྩ་ཁ་མང་དུ་བྱེད་ལ་ཉུང་དུ་
གདོན། །ཟས་སྒྲོམ་བསིལ་བྱོད་སྟེལ་ལ་སྟོམས་པར་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་སུ་ཁྲག་བྱེད་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ག་བྱུར་ཉི་
ཤུ་ཙ་ཡིས་ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་དངས་སྟིགས་བྱེད་ལ་གོང་དུ་བཤལ་པའི་འཇམ་པའི་བཤལ་གྱིས་སྐྱུང་ཞིང་གང་ཉིད་རྩ་ཁ་
མང་དུ་བྱེད་ལ་ཁྲག་ཉུང་དུ་གདོན་ཟས་དང་སྒྲོམ་བསིལ་བ་དང་བྱོད་གཉིས་སྟེལ་ལ་སྟོམས་པར་བཅོས།

༡༢ མཁྲིས་བྱེད་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཁྲིས་བྱེད་བ་རྒྱའི་སྦྱོང་བཏང་ཕོ་གསང་བསྟེག། །རུས་ཐལ་སིག་ཞེད་སྦྱོར་བས་རང་སར་སྟེམ། །ཟས་སྒྲོམ་གོང་
བཞིན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་བྱེད་ལ་དཔྱ་དུར་བྱིད་སྦོས་དཀར་ནུས་བ་རྒྱས་སུ་བའི་སྦྱོང་བཏང་ཞིང་། ཕོ་གསང་
མདུན་དབུས་མ་དང་རྒྱབ་ཆོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བསྟེག་ རུས་ཐལ་སིག་ཞེད་སྦྱོར་བ་ཅུ་གུར་ལི་ཤི་སུག་སྟེལ་རྩ་ཉི་ལྔ་
ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དུག་དང་སྒྲི་པི་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་དང་འགོན་བུ་རུས་ལྟན་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་དང་། དུར་ཐོད་
རུས་ལྟན་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་བྲག་ཁྱུན་སོ་མ་ར་ཇ་ཀ་ར་ནུས་ཀྱིས་རང་སར་སྟེམས། ཟས་སྒྲོམ་གོང་བཞིན་ཁྲག་
བྱེད་གི་བཅོས་སྐབས་ལྟར་བྱའོ། །

༡༣ རྒྱ་བྱེད་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དངས་མ་རྒྱ་བྱེད་ལ། །མེ་ཡིས་སྟོད་སྟོད་བར་གྱི་རྒྱ་གསང་བསྟེམ། །ཟས་སྒྲོམ་བྱོད་བསྟེན་རུས་ཐལ་སྦྱོར་བས་
བསྟེམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དངས་མ་རྒྱ་བྱེད་ལ་མེས་སྟོད་གྱི་ཆོགས་པ་དང་ཕོ། སྟོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། བར་བཅུ་གསུམ་
པའི་རྒྱ་གསང་བསྟེམ་ཞིང་ཟས་དང་སྒྲོམ་གཉིས་བྱོད་བསྟེན་པ་དང་གོང་གི་རུས་སྦྱོར་དང་ཐལ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་
ཡང་རུང་བས་བསྟེམ།

༡ བྱེད་རྒྱ་བྱེད་བྱ་གི་བཅོས་དུས་བསྟན་པ།

དེ་ནམས་དང་པོ་ཕྱི་ཆུའི་དུས་སུ་བསྟེན། །མ་སྐབ་རྟིངས་ན་སྤྱི་བཅས་ནམ་ལྷ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ནི་དང་
པོ་ཕྱི་ཆུའི་དུས་སུ་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་དེ་ནམས་ཀྱིས་མ་སྐབ་པར་རྟིངས་ན་གོང་གི་སྤྱི་བཅས་འོལ་
ལ་བསྐྱར་བ་སྐྱམས་པ་འོར་བརྟོལ་ཡུར་ངངས་འགག་གཞུག་དང་ནམ་ལྷ་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །

༢ ཟགས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་མཆིན་ཟགས་དང་མཆེར་ཟགས། གློ་ཟགས། སོ་ལོང་ཟགས། སྒྲན་ཟགས། རྒྱ་རྩོལ། གདོན་དུག་བཅས་
སོ། །

༡ མཆིན་ཟགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཆིན་པའི་ཟགས་ཀྱི་བྲག་ཞུན་སྒྱུར་བས་བསྐྱམས། །རུ་བྱང་ཙ་གཏར་དངུལ་ཆུའི་སྒྱུར་བས་བསྐྱམས། །ཞེས་པ་སྟེ།
མཆིན་པའི་ཟགས་ཀྱི་ལ་བྲག་ཞུན་དང་གྲུར་གྲུམ་དང་སོ་མ་ར་ཇ་དང་དོམ་མཁྲིས་བངས་ཐལ་དང་འགོན་ཐལ་དང་
བབང་དུག་གི་སྒྱུར་བས་བསྐྱམས་ཤིང་རུ་བྱང་གི་ཙ་གཏར་གཏར་བ་དང་། གོང་གི་བངས་ཐལ་ལམ་དངུལ་ཆུའི་སྒྱུར་
བས་བསྐྱམས་སོ། །

༢ མཆེར་ཟགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཆེར་ཟགས་རུ་བྱང་གཏོན་གཏར་བྱི་ཏང་ག། སྤྱད་ག་རྒྱ་ཚྭ་འོ་མར་བསྐྱོལ་བ་བྱུང། །ཤི་ཀྱ་བསྐྱོལ་བར་རྒྱམ་ཚྭ་པི་པི་
ལིང་། །ཅི་ཏྲ་ཀ་བཏབ་མཆེར་ཟགས་དམུ་ཆུ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆེར་པ་ཟགས་ན་རུ་བྱང་གཏོན་པ་གཏར་ལ་བྱི་
ཏང་ག་སྤྱད་ག་དང་རྒྱ་ཚྭ་འོ་མར་བསྐྱོལ་བ་བྱུང་པར་བྱ་བ་དང་། ཤི་ཀྱ་སྟེ་ཕོ་བ་རིས་དཀར་ཕོ་བསྐྱོལ་བར་རྒྱམ་ཚྭ་པི་
པི་ལིང་ཅི་ཏྲ་ཀ་ནམས་བཏབ་པས་མཆེར་པ་ཟགས་པའི་དམུ་ཆུ་སྟེ།

༣ གློ་ཟགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གློ་ཟགས་སེ་འབྲུ་ལྷ་པས་ཕོ་བ་བབྱང་། །བངས་ཐལ་སྟེམས་བསྟེན་རྗེས་ལ་དུག་བདུན་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། གློ་བ་
ཟགས་ན་སེ་འབྲུ་སྟུག་སྟེལ་ཤིང་ཆ་པི་པི་ལིང་སྒྲ་དང་བཅས་ལྷ་པས་ཕོ་བའི་མེ་བབྱང་ལ་གོང་གི་བངས་ཐལ་གྱི་སྟེམས་
བསྟེན་པའི་རྗེས་ལ་ཆོགས་པ་དུག་པ་བདུན་པ་བསྟེན་དགོས།

༤ སོ་ལོང་ཟགས་ཀྱི་དང་འབྲེམས་ཀྱི་བསྟན་པ།

སོ་ལོང་ཟགས་དང་འབྲེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། །ཐལ་སྒྱུར་བི་ཤའི་སྟེམས་སྒྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །ཤིང་གུན་ཙ་བྱ་སྟོག་
སྒྱ་ཙ་བ་ལ། །སྒྲན་མར་འངམ་ཅི་བཏང་བས་སྟེམས་སྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སོ་བ་དང་ལོང་ཟགས་པ་དང་
འབྲེམས་པའི་ཆུ་ལ་བསྟན་པ་ཙན་དང་གོང་གི་ཐལ་སྒྱུར་དང་བི་ཤའི་སྟེམས་པའི་སྒྱུར་བ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། ཤིང་

ཀུན་ཅ་བླ་སྟེ་དབྱི་མོང་དཀར་པོ་དང་སྒོག་སྒྱུ་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཅ་བ་ལྡེ་སྒྲན་མར་དང་འཇམ་ཅི་བཏང་བས་སྒྲེམས་ཀྱི་
གྲོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

༥ སྒྲན་ཟགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྒྲན་ཟགས་འབྲས་གསུམ་ཆ་བ་གསུམ་པོ་དང་། བྱི་ཏང་ག་དང་ལྷགས་ཕྱེ་ཅི་ཏ་ཀ། ཐལ་སྒྲན་སྒྲང་དང་སྒྱར་ཏེ་གཏང་
བར་བྱ། ཐལ་སྒྱོར་རུས་སྒྱོར་བཞིག་སྒྲེམས་དུས་གཅིག་ཕྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲན་ཟགས་པར་ཨ་བར་སྒྱར་གསུམ་སྟེ་
འབྲས་གསུམ། སྒྲ་དང་པི་པི་ལིང་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་པོ་དང་། བྱི་ཏང་ག་དང་ལྷགས་ཕྱེ་དང་ཅི་ཏ་ཀ་ནམས་
དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཐལ་སྒྲན་ནོན་པོ་ནམས་སྒྲང་དང་སྒྱར་ཏེ་གཏང་བར་བྱ། གོང་གི་ཐལ་སྒྱོར་དང་རུས་སྒྱོར་གྱིས་བཞིག་
པ་དང་སྒྲེམས་པ་དུས་གཅིག་ལ་ཕྱེད།

༦ རྒྱ་བཅོལ་དང་གདོན་གྱུར་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྒྱ་དོལ་མི་འཛོ་གདོན་རྒྱ་རིམ་པས་གྲོས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་བཅོལ་ནི་མི་འཛོ་ལ་འོན་ཀྱང་གསར་དུས་ནི་རུ་ཏ་ཕྱི་
རྒྱུད་ལས་ལྡེ་ལྡོ་པོ་དང་འཇམ་ཅིས་བཅོས་པ་དང་གདོན་རྒྱ་རིམ་གྲོའི་སྒོ་ནས་བཅོས།

༧ དུག་གྱུར་གྱི་དམུ་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དུག་ལས་གྱུར་ན་སྒྲེམས་སྒྱོར་གཉེན་པོར་བསྟུན། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་ལས་གྱུར་པ་ན་སྒྲར་བཤད་པའི་སྒྲེམས་སྒྱོར་དང་
དུག་གི་གཉེན་པོར་བསྟུན་ནོ། །

༨ མདོར་བསྟུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱ། །སྒྲན་དམུད་ཟས་སྒྱོད་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་སྒྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱང་དང་
མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གསུམ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ལ་སྒྲན་དམུད་དང་ཟས་དང་སྒྱོད་ལམ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོར་སྒྱུར་
བར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ། དམུ་རྒྱུ་རྗེས་གཙོད་བསྟན་པ།

མི་ལྟོག་རྗེས་གཙོད་སྒྲོ་དང་འཇུ་དཀའི་ཟས། །འཇིག་ཟས་ཏྲ་ཞོན་ཉལ་པོ་འགོ་འདུག་དང་། །རྒྱན་གངས་ཟས་སྒྱོད་མི་
འཕྲོད་ལོ་དུས་བསྐྱེད། །སྒྲེམས་ཀྱི་སྒྲན་ནམས་ནང་རེ་རྒྱན་མི་གཙད། །པོང་ཤ་ཅ་བ་ལྡེ་ཡི་སྒྲན་མར་དང་། །དབྱིད་
སྒྱིན་གོར་ལུས་བྱངས་གསོ་བར་བྱ། །དེ་ཡིས་འཆི་བདག་དམུ་རྒྱུ་རྒྱེག་པར་ངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
མཐར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྗེས་གཙོད་ལ་སྒྲོ་དང་འཇུ་དཀའ་བའི་ཟས་དང་འཇིག་ཟས་ཏྲ་པག་དང་རུལ་སྐྱངས་སྒོ་ང་ཆང་
སྒྱུར་པོ་སོགས་དང་ཏྲ་ཞོན་པ་དང་ཉལ་པོ་སྒྱོད་པ་འགོ་འདུག་ཕྱེད་པ་དང་རྒྱན་དང་གངས་པ་དང་ཟས་སྒྱོད་མི་མཐུན་མི་

འཕྲོད་པ་ལོ་གཅིག་གི་དུས་བསྐྱེད་བ་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲེམས་ཀྱི་སྒྲན་ནམས་ནང་རེ་བཞིན་རྒྱན་མི་བཅད་པར་
གཏོང་ལ་བོང་ཤ་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཙ་བ་ལྟའི་སྒྲན་མར་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ད་བྱིད་སྒྲིན་གོར་གྱི་སྒྲན་མར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་
བྱུངས་གསོ་བར་བྱ་ལ་དེས་འཆི་བདག་གི་ནད་དམུ་རྒྱ་བསྐྱོག་པར་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་གཙོ་བོ་ཆེན་དམུ་རྒྱ་བཙུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་
པའོ། །

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ། གཙོ་བོ་ཆེན་ཟད་བྱེད་བཙུག་པ།

༡༡། གྲོ་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་འདྲིའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉྱེན་ཅིག་། ཅེས་པ་སྟེ།
དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་སྦྱར་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉྱེན་ཅིག་
ཅེས་གདམས་པའོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གྲོ་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ཟད་བྱེད་རྒྱ་དང་ནི། དབྱེ་བ་རྟགས་དང་དེ་ཡི་བཙུག་ཐབས་བཞི། ཞེས་པ་སྟེ། གྲོ་བའི་གཙོ་བོ་
ཆེན་པོ་ཟད་བྱེད་ལ་རྒྱ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་དེའི་བཙུག་ཐབས་དང་ནམ་པ་བཞིའོ། །

དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པ།

རྒྱ་ནི་བཤད་གཅི་བྱེད་དབྱུགས་བཀག་པ་དང་། དངས་མ་ལ་སོགས་ལུས་བྱུངས་སྦྱུང་བཟུང་དང་། དྲག་ཤུལ་བས་
སྒྲོམ་མི་མཐུན་བསྟེན་པ་ཡིས། རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཉེས་པ་འཁྲུགས་སྦྱར་ཏེ། ལུས་ཀྱན་ཁུ་ཅིང་བྱ་ག་འཁྲུག་པ་
དང་། ཁེ་བྱོད་ཉམས་པས་དངས་མ་མ་སྒྲིན་ཏེ། འདྲི་མར་སྦྱར་པས་ལུས་བྱུངས་བཟུང་པར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཆེན་
ཟད་བྱེད་ཅེས་བྱར་བཤད། ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ནི་བཤད་གཅི་དང་འབྲེན་གྱིས་དབྱུགས་བཀག་པ་དང་དྲངས་མ་ཁུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལུས་བྱུངས་ཀྱི་སྦྱུང་བཟུང་པ་དང་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱི་ལས་དང་བས་སྒྲོམ་མི་མཐུན་པ་བསྟེན་པ་ཡིས་རྒྱུང་མཁྲིས་
བད་ཀན་ཉེས་པ་གསུམ་ག་འཁྲུགས་པར་སྦྱར་ཏེ་ལུས་ཀྱན་ལ་ཁུ་ཅིང་རྒྱ་ལམ་གྱི་བྱ་ག་འཁྲུགས་པ་དང་པོ་བའི་མེ་

གྲོག་ཉམས་པས་དྲངས་མ་གནས་སུ་མ་སྒྲིན་ཏེ་བས་གང་ཡང་བྱི་མར་གྱུར་པས་ལུས་བྱངས་བད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་བེར་ལས། གྲོ་གཙང་ཆེན་པོ་བད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་ནམ་གངས་སོ། །ནད་གཞི་མང་པོ་
 རྗེས་འབྲངས་ཤིང་། ནད་མང་སྔོན་དུ་འགོ་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་པོ་བད་བྱེད་སྐམས་བྱེད་དང་། ནད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱར་
 བཤད། །ཅེས་དང་། ཡང་། རྒྱ་སྐར་ནམས་དང་བྲམ་བེ་ཡིས། རྒྱལ་པོའི་གཙང་དུ་སྔོན་གྱུར་ཅིང་། གང་ཡང་ནད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནད་ཀྱན་གྱི་ནད་ནས་རགས་ཤིང་གསལ་ལ་ལུས་པ་ཆེ་བས་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྱང་
 བྱ་བ་དང་། དག་ཤལ་བསྟེན་དང་ཤལས་བཀག་དང་། ལུ་ཚུ་དྲངས་མ་སྐྱུ་བད་དང་། བས་སྐྱོམ་ཆོ་ག་དང་བལ་
 བསྟེན། བཞི་པོ་འདི་དག་དེ་ཡི་རྒྱ། ཞེས་དང་། དེ་ཡིས་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་བསྐྱང་ནད་ཐམས་
 ཅད་དུ། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱན་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ཡིས་རྩ་ནམས་ལ་གཞོད་ཅིང་། ལུ་གའི་སྒོ་ནི་བཀག་པ་འཇམ། ཡང་
 བཞིན་ཏུ་ཁ་བྱེར་འགྱུར། སྔོན་སྔོན་ཐད་ཀར་གནས་ནས་ནི། རང་གི་ནད་ནི་རི་སྟེད་སྟེད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་མེ་བྱོད་ཉམས་པས་དྲངས་མ་ལུས་བྱངས་སུ་མ་སྒྲིན་པར་བྱི་མར་གྱུར་ནས་བྱངས་ལ་བཟུང་བེད་པར་བྱེད་པས་
 སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གཙང་ཆེན་གྱི་ནད་བད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་ནམ་གསུམ་སྟེ། གཙང་ཆེན་ནད་ཀྱི་སྒྲ་གཉན་དུག་ཏུ་བཤད། ཅེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ནི་
 རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གཙང་ཆེན་གྱི་ནད་ཀྱི་སྒྲ་གཉན་གྱང་དུག་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ཡི་རྟགས་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྟགས་དེ་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

༡ སྦྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྦྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་དང་། བར་དང་ཐ་མ་བཅས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཡོད།

༡ དང་པོའི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྦྱི་རྟགས་དང་པོ་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ། དང་པོ་སྤར་རྩལ་འཆམ་འདེབས་སྦྱིད་པ་མང་། ལ་མངལ་ཉམ་སྟོབས་ཞན་
 ལ་མེ་བྱོད་རྒྱང་། བོས་ཀྱང་སྟོབས་མེད་སྤིང་འཕར་དང་ག་ཞན། སྦྱུག་འདོད་རྒྱང་བོལ་གདོད་སྤངས་མིག་མདངས་
 དཀར། བྱད་མེད་ཆང་དང་ཤ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟེད། མགོ་རྒྱུ་མ་མི་བཟོད་འགེབས་པར་བྱེད། བས་སྐྱོམ་རྩལ་འདུ་
 སྤྱད་སེན་མོ་རིང་། ཁྱི་ལམ་མི་བཟང་སྤྱ་ཆོགས་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་དང་
 བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྤར་རྩལ་ལ་ཆམ་པ་ཡང་ཡང་འདེབས་ལ་སྦྱིད་པ་མང་ཞིང་ལ་མངལ་བ་སྟེ་

ཟས་ཀྱི་རོ་མི་ཚོར་ཞིང་ཉམས་དང་སྟོབས་ཞན་ལ་ཕོ་བའི་མེ་དྲོད་རྒྱུ་བ་དང་གལ་ཏེ་ཟས་ཟོས་ཀྱང་ལུས་སྟོབས་མེད་
ལ་སྤྱིང་འཕར་ཞིང་དང་ག་ཞན་པ་དང་སྐྱུག་པ་འདོད་ཅིང་རྐང་པའི་བོལ་དང་གདོང་སྐྱངས་ལ་མིག་མདངས་དཀར་
ཞིང་བྱད་མེད་དང་ཆང་དང་ག་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤེད་ཅིང་མགོ་དང་རྐང་པ་ལ་ཉི་མ་སོག་ན་མི་བཟོད་པར་གོས་སོགས་
འགེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟས་ཟོས་པ་དང་སྟོམ་བརྟུང་བའི་དུས་ལུས་ལ་རྩལ་འདུ་ལ་སྐྱེད་དང་སེན་མོ་རིང་ཞིང་མི་
ལམ་ངན་ཅིང་མི་བཟང་ལ་བྱད་པར་སྤྲིག་པ་སྤྱལ་གཅན་གཅན་དང་སྤྲེལ་དང་བྱེ་མ་ལེབ་སོགས་དང་རྒྱ་སྤྱང་དང་གོང་
ཁྱེར་འཛིག་པ་སྐར་མདའ་ལྟར་བ། མེ་འབར་བ། རི་ཉིལ་བ་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མཐོང་སྤང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

༡ བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་བར་དུ་གཙོང་ཆེན་སྟོད་ན་གནས། །ཆམ་འདེབས་ལུད་པ་མང་ལ་དབུགས་མི་བདེ། །ཕྲག་པ་མགོ་ན་སྐད་
འགག་ཡི་ག་འཁྱུ། །སྐད་དུ་གནས་ན་ཕོ་བ་རྒྱ་ལོང་འབབ། །སྐྱུག་ཅིང་འཁྱུ་འམ་རྟག་སྐམ་ནད་དུ་འགྱུར། །བར་ན་
གནས་ན་རྩེབ་ལོགས་གཟེར་བྱག་བྱེད། །ཆོགས་བཞིར་གནས་ན་རིམས་ཀྱིས་འདེབས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་གཙོང་ཆེན་
ནད་རྩལ་བརྩུག་ཅིག་ལྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་བར་དུ་གཙོང་ཆེན་གྱི་ནད་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཆམ་པས་
འདེབས་ཤིང་ལུད་པ་མང་བ་ལ་དབུགས་ཀྱང་མི་བདེ་ཞིང་ཕྲག་པ་དང་མགོ་ན་ཞིང་སྐད་འགག་ལ་ཡི་ག་ཡང་འཁྱུ་བ་
དང་། ལུས་ཀྱི་སྐད་དུ་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཕོ་བ་དང་རྒྱ་ལོང་ལ་འབབ་པས་ཟས་སྐྱུག་ཅིང་ཡང་ན་འཁྱུ་འམ་ཡང་ན་རྟག་པ་
སྐམས་པའི་ནད་དུ་འགྱུར། ལུས་ཀྱི་བར་ན་གནས་ན་རྩེབ་ལོགས་ལ་གཟེར་དང་བྱག་བྱེད་ཅིང་ཆོགས་གཞིར་གནས་
པའི་ཆོ་ན་རིམས་ཀྱིས་འདེབས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དུ་གཙོང་ཆེན་གྱི་ནད་ཀྱི་རྩལ་བརྩུག་ཅིག་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་གི་ནད་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་གི་ནད་རྟགས་བསྟན་པ་ལ། སྤར་གནས་ཉེས་གསུམ་གྱི་རྟགས་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་བླ་གཉེན་གྱི་ནམ་གངས་
དང་གཉིས་སོ། །

༡ སྤར་གནས་ཉེས་གསུམ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱུར་དང་། མཁྱིས་རྒྱུར། བད་ཀན་ལས་རྒྱུར་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

༡ རྒྱུད་རྒྱུར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རྒྱུད་རྒྱུར་པ་རྩེབ་ལོགས་ན། །ཡན་ལག་ན་འགྱུར་སྐད་འགགས་མགུལ་པ་སྟབ། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་
རྒྱུད་ལས་རྒྱུར་ན་རྒྱུད་པ་དང་རྩེབ་ལོགས་ན་ཞིང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ན་བར་འགྱུར་ལ་སྐད་འགགས་ཤིང་མགུལ་
པའང་སྟབ་སྟམ་བྱེད།

༢ མཁྱིས་གྱུར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཁྱིས་གྱུར་རྒྱུ་ལག་ཕྱག་པ་ཚ་བ་དང་། །འབྲུ་སྐྱུག་ཁ་སྒྲ་རིམས་ཀྱིས་ཐེབས་འདྲ་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྱིས་པ་ལས་
གྱུར་ན་རྒྱུ་པ་དང་ལག་པ་ཕྱག་པ་རྣམས་ཚ་བ་དང་ཚད་པས་འབྲུ་བ་དང་ཁྲག་སོགས་སྐྱུག་ཅིང་རྩི་ཁ་ལ་སྒྲ་བ་བ་དང་
ལུས་བྱིངས་རིམས་ཀྱིས་ཐེབས་པ་དང་འདྲ་བ་ནོ། །

༣ བད་གྱུར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བད་ཀན་ལུས་ཕྱི་སྐྱུག་ཅིང་ཡི་ག་འཁྲ། །མཆིལ་སྒྲབས་མང་ལ་ཆམ་འདེབས་མེ་བྱོད་ཉམས། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་
ལས་གྱུར་ན་ལུས་ཕྱི་སྐྱུག་ཅིང་ཡི་ག་ཡང་དུ་འཁྲས་པ་དང་མཆིལ་མ་དང་སྒྲབས་མང་ལ་ཆམ་པས་འདེབས་ཤིང་ཕོ་
བའི་མེ་བྱོད་ཉམས་སོ། །

༤ ཕྱིས་འབྱུང་བླ་གཉེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ།

གཙོང་ཆེན་གཞོན་པ་མ་ཞུ་འབྲུ་དང་སྐྱུག །ཆམ་པ་ལུད་པ་སྐྱད་འགགས་ཡི་ག་འཁྲ། །དེ་དག་གཙོང་ཆེན་ནད་ཀྱི་སྒྲ་
གཉེན་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གཙོང་ཆེན་གྱི་གཞོན་པ་ནི་མ་ཞུ་བ་དང་འབྲུ་བ་དང་སྐྱུག་པ་དང་ཆམ་པ་དང་ལུད་པ་མང་
བ་དང་སྐྱད་འགགས་པ་དང་ཡི་ག་འཁྲས་པ་སོགས་ནས་མ་ཞུ་བ་སྤྱི་བྱུང་དུ་བཞག་པའི་དུག་པོ་དེ་དག་གཙོང་ཆེན་ཟད་
ཕྱེད་ནད་ཀྱི་སྒྲ་གཉེན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས།

༡ སྤྱིའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྤྱི་བཙོས་དང་པོ་སྤྱི་འཆོས་དུགས་བྱས་ལ། །སོ་བྱའོ་མ་སྤྱར་བས་ཆོན་དུ་གཞུག །དུར་བྱིད་དོང་ག་ཀ་ར་མར་སྤྱར་
སྤྱར། །དེ་རྗེས་བྱོད་སྤྱོད་སྤྱན་དང་ཟས་སྒྲོམ་བཏང་། །ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རྒྱུང་འཛུམས་ཡང་བ་བསྟེན། །འབྲུ་རྩིང་ར་ཡི་
འོ་མ་ཤ་ཁུ་མར། །སྤྱར་གི་བྱ་ཆོད་སྤྱུལ་དང་བོང་བུའི་ཤ །ཤ་བའི་ཤ་ཉིད་གསངས་བྱིན་བྱུངས་འཕེལ་མཆོག །ཤེས་ན་
སྐྱུག་ཅིང་སྤྱོད་བས་སྟོབས་མི་སྟེ། །འཇམ་ཅི་བཏང་ཞིང་ཤ་ཆང་བྱ་རམ་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་བཙོས་ལ་དང་པོ་
སྤྱི་འཆོས་དང་རུས་རྩིང་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་བདུད་ཅི་ལྟའི་དུགས་བྱས་ལ་པོ་སོ་ཆ་དང་འོ་མ་སྤྱར་བས་པོ་བའི་
བད་ཀན་ཆོན་ཞེས་སྐྱུག་དུ་གཞུག་ཅིང་། དུར་བྱིད་དང་དོང་ག་ཀ་ར་རྣམས་མར་དང་སྤྱར་བས་སྤྱངས་དེ་རྗེས་ལ་བྱོད་

སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་སྦྱོར་གང་འོས་དང་བས་དང་སྐྱོན་བཏང་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྦྱོད་ལམ་གྱི་རིགས་བྱ་ཞིང་རྒྱང་
 འཛམས་པའི་བས་སྐྱོན་དང་བད་ཀན་མི་སྐྱེ་བའི་ཡང་བ་བསྟེན་ཞིང་། འབྲུ་རྟིང་པ་དང་རའི་འོ་མ་དང་ཤ་ཁུ་དང་མར་
 དང་སྦྱང་གི་དང་བྱ་མོད་དང་སྦྱུལ་དང་བོང་བྱ་ནམས་གྱི་ཤ་དང་། གཞན་ཡང་ཙུལ་མཐུས་ཤ་བ་བའི་ཤ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་མི་
 ཟ་བའི་རིགས་གསང་ནས་བྱིན་ན་བྱངས་འཕེལ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པ་ཤེས་ན་སྦྱག་ཅིང་
 མི་འདོད་པར་སྤོང་བས་སྟོབས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱི་འཇམ་ཅི་སྟེ་འཇམ་བཏང་ཞིང་ལུག་ཤ་དང་ཆང་དང་
 བྱར་མར་བཅས་བསྟེན།

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱང་གྱུར་དང་། མཁྲིས་གྱུར། བད་ཀན་ལས་གྱུར་པ་བཅས་གསུམ་
 མོ། །

༡ རྒྱང་གྱུར་གྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རྒྱང་གྱུར་གཙན་གཟན་རྒྱར་གནས་ཤ། མར་བཙོས་ཁུ་བ་སྟོད་བན་གཏང་བར་བྱ། ར་ཤ་མར་དུ་བཙོས་པའི་
 ཁུ་བ་དེ། ལི་ཅི་ལིང་ངམ་སྐྱ་འམ་སེ་འབྲུ་འམ། ཉན་ཐུག་དང་སྦྱར་གཞོད་པ་དུག་སེལ་བྱེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་རྒྱང་ལས་གྱུར་ན་གཙན་གཟན་དང་རྒྱར་གནས་པའི་ཤ་མར་དུ་བཙོས་པའི་ཁུ་བར་སྐྱ་གོ་སྟོད་སེ་འབྲུ་བཅས་གྱིས་
 སྟོད་བན་བཏང་བར་བྱ། རའི་ཤ་མར་དུ་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་དེ་ལ་ལི་ཅི་ལིང་ངམ་སྐྱ་འམ་ཡང་ན་སེ་འབྲུ་འམ་ནས་ཐུག་
 དང་སྦྱར་ནས་བཏང་བས་གོང་བཤད་སྒྲ་གཉན་གྱི་གཞོད་པ་དུག་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

༡ མཁྲིས་གྱུར་གྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཁྲིས་གྱུར་ཆང་རྒྱད་ལྟ་སྐྱ་ཐང་བཏང་། ཤིང་མངར་དུག་ཉུང་བྱ་གི་རྒྱན་འབྲུམ་དང་། མ་རྩ་བྱར་པ་ཡུའལ་བྱི་
 ཆོར་བ། གཟེ་མ་པ་ལ་གོ་སྟོད་ལི་ཅི་ལིང་། གྱི་ལྗེ་འི་སྐྱན་མར་གཙོང་ནད་སེལ་བར་བྱེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པ་
 ལས་གྱུར་ན་ཆང་རྒྱད་རྟིང་པ་ངོམས་པ་ལ་ལྟ་སྐྱ་དང་སྐྱ་འི་ཐང་བཏང་ཞིང་ཤིང་མངར་དང་དུག་མོ་ཉུང་དང་བྱ་གི་སྟེ་
 ཀུ་ཀ་ཀ་རི་རྒྱན་འབྲུམ་དང་མ་རྩ་བྱར་པ་སྟེ་ཤུ་བྱར་དང་ཡུའལ་དང་བྱི་ཆོར་བ་གཟེ་མ་པ་ལ་ཞེས་ཁ་ཅིག་པ་ལ་བེར་བར་
 བཞེད་དོན་ཏེ་ལའི་རྩ་བ་གོ་སྟོད་ལི་ཅི་ལིང་དང་གྱི་ལྗེ་དཀར་པོའི་སྐྱན་མར་གྱིས་གཙོང་ནད་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

༡ བད་ཀན་ལས་གྱུར་པའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བད་ཀན་ཆ་བ་ལྷ་དང་ཡ་བཟ། ཁྲེ་གུའི་སྐྱན་མར་གཙོང་ནད་དམ་སྐྱན་འཛམས། ཁུ་དང་པར་ཆང་རྟིང་དྲངས་མ་
 མཆོག་ཏུ་བསྟགས། ཉན་པ་སྟེ། བད་ཀན་ལས་གྱུར་ན་སྐྱ་དང་ལི་ཅི་ལིང་ཕོ་བ་རིས་ཅི་ཏུ་ཀ་དབྱི་མོང་སྟེ་ཆ་བ་ལྷ་

དང་ཡ་བཀྲ་ར་ནམས་ལྷེ་གུ་དང་སྐྱེན་མར་གང་རུང་དུ་བགྱིས་པས་གཙོང་ནད་དམུ་ཆུ་དང་སྐྱེན་འཛོམས་ལ། ཟུང་
པར་དུ་ཆང་རྩིང་པའི་དྲངས་མས་བད་ཀན་གྱི་ཅ་སྤྱབས་འགགས་པ་སྦྱོང་བས་མཚོག་དུ་བསྐྱགས་ཤིང་།

༣ མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མདོར་ན་གཙོང་ཆེན་མེ་ཤོད་ཉམས་པ་ཡི། །འབྲུ་བ་ལུས་བྱངས་འཛོམས་ཕྱིར་བསྐྱང་བ་གཅེས། །འདི་དུས་བཤང་བ་
དག་ལ་བརྟེན་པས་ན། །ཆ་འབྲུའི་སྐབས་བཤད་སྐྱེན་བསྟེན་གསོ་བ་སྦྱར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་
ན་གཙོང་ཆེན་འདི་ལ་མེ་ཤོད་ཉམས་པས་ཡང་དུ་འབྲུ་བ་ལུས་བྱངས་འཛོམས་ཕྱིར་ཤིན་དུ་གཞོད་པས་བསྐྱང་བ་གཅེས།
ཟུང་པར་འདི་གསོ་བའི་དུས་ལ་བཤད་པ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ན་ཆ་འབྲུའི་སྐབས་བཤད་པའི་སྐྱེན་བསྟེན་དགོས་
པས་དེའི་གསོ་བ་དང་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་གཙོང་ཆེན་ཟད་བྱེད་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩ་
གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ལེའུ་དུག་གིས་ཁོང་ནད་གསོ་བ་སྟེ་སྐབས་གཉིས་པ་ཚོགས་སོ། །